

GÖRÖGKATOLIKUS SZEMLELET

⊕ HIT ⊕ LÉLEK ⊕ ÉRTÉK A GÖRÖGKATOLIKUS SZEMLE MAGAZINJA

„TI KRISZTUS TESTE VAGYTOK,
ÉS EGYMÁSNAK TAGJAI.”

(1KOR 12, 27)

GÖRÖGKATOLIKUS
SZEMLELET
SZERKESZTŐSÉGE
IV. ÉVFOLYAM 2. szám
2017. NYÁR

Ára: 400 Ft

nka

KÉSZÜLT A
NEMZETI KULTURÁLIS ALAP
TÁMOGATÁSÁVAL

AUGUSZTUS

1. K ☉ A Szent Kereszt körülhordozása, Makkabeus vtk.
– **Nagyboldogasszony bűnb. idő kezdete!**
2. Sz ✚ István első vt. ereklyéinek átvitele
3. Cs Izsák, Dalmátosz és Fausztosz szé. atyák
4. P Az efezusi hét vt.
5. Szo Úrszínváltozás eü. – Euszigniosz vt.

6. V ☉ Pünkösöd u. 9. vasárnap – Úrszínváltozás – (8. hang)

7. H Uü. – Dometiosz vt.
8. K Uü. – Emilián hv.
9. Sz ☉ Uü. – Mátyás ap.
10. Cs Uü. – Lőrinc vt.
11. P Uü. – Euploz vt.
12. Szo Uü. – Fótiosz és Anikétosz vtk., Maximosz szé. ereklyéi
– (Piroska sza., Ipoly fszvt.)

13. V ☉ Pünkösöd u. 10. vasárnap – Úrszínváltozás ünz. – 1. hang

14. H Nagyboldogasszony eü., Mikeás pr.
15. K ☉ A **Legszentebb Istenszülő elszenderülése (Nagyboldogasszony)**
16. Sz ☉ Uü. – Jézus képe – Diomédész vt.
17. Cs Uü. – Miron vt.
18. P Uü. – Flórusz és Laurusz vtk.
19. Szo Uü. – András és tsai. vtk.

20. V ✚ Pünkösöd u. 11. vasárnap – Uü. – István apostoli király, Hierotheosz fp. – (Sámuel pr.) – 2. hang – Nemzeti ünnep

21. H Uü. – Tádé ap., Vassza vtnő
22. K Uü. – Agathonikosz és tsai. vtk., Farkas vt.
23. Sz ☉ Nagyboldogasszony ünz.
24. Cs Eutik fszvt.
25. P ☉ Bertalan és Titusz apk.
26. Szo Adorján és Natália vtk.

27. V Pünkösöd u. 12. vasárnap – Poimén szé. – 3. hang

28. H Mózes rem.
29. K ✚ **Keresztelő János pr. fejevétele – Böjti nap!**
30. Sz Ünz. – Sándor, János és Pál fpk.
31. Cs ☉ Az Istenszülő övének elhelyezése

SZEPTEMBER

1. P ✚ Az egyházi év kezdete (Indiktion) – Oszlopos Simeon szé.
2. Szo Mamász vt., János fp.

3. V ✚ Pünkösöd u. 13. vasárnap – Piusz fp. – (Antimosz fszvt., Teoktisztoz szé.) – 4. hang

4. H Babilasz fszvt., Mózes pr.
5. K Zakariás pr.
6. Sz ☉ Mihály arkangyal kolosszei csodája
7. Cs Kisboldogasszony eü. – Szózon vt. – (Himnuszköltő Kassziáni)
8. P ☉ **Az Istenszülő születése (Kisboldogasszony)**
9. Szo Keresztfelm. e. szombat – Uü. – Joákim és Anna prk.

10. V Pünkösöd u. 14. (Ker. felm. e.) vasárnap – Uü. – Minodóra, Mitrodóra és Nimfodóra vtnők – 5. hang

11. H Uü. – Teodóra sza., Autonomosz fszvt.
12. K ☉ Kisboldogasszony ünz.
13. Sz ✚ A Feltámadás templomának felszentelése – Eü. – Kornél fszvt.
14. Cs ☉ **A Szent Kereszt felmagasztalása – Böjti nap!**
15. P Uü. – Nikétász nvt.
16. Szo Keresztfelm. u. szombat – Uü. – Eufémia nvt. vtnő

17. V Pünkösöd u. 15. (Ker. felm. u.) vasárnap – Uü. – Zsófia és leányai: Hit, Remény, Szeretet vtnők – 6. hang

18. H Uü. – Eumeniosz fp.
19. K Uü. – Trofimosz, Szavvátiosz és Dorimedón vtk.
20. Sz Uü. – Eusztáthiosz nvt. és felesége, Theopiszta, és két fiuk: Agapiosz és Theopisztoz
21. Cs ☉ Keresztfelmagasztalás ünz.
22. P Fókász fszvt., Kodrátosz ap.
23. Szo ☉ Ker. János pr. fogantatása

24. V Pünkösöd u. 16. vasárnap – Tekla vtnő – 7. hang

25. H Eufrozina sza.
26. K ✚ János ap., evta. elhunyt
27. Sz Kallisztrátosz és tsai. vtk.
28. Cs ☉ Karitón szé.
29. P Cirjék rem.
30. Szo Gergely fszvt.

OKTÓBER

1. V ✚ Pünkösöd u. 17. vasárnap – Az Istenszülő oltalma – 8. hang

2. H Ciprián fszvt., Jusztina vtnő
3. K Dénes fszvt.
4. Sz Hierotheosz fp., Ananiás ap.
5. Cs Karitina vtnő, Romanosz szé.
6. P ☉ Tamás ap.
7. Szo Szergiusz és Bakhusz vtk.

8. V Pünkösöd u. 18. vasárnap – Pelágia sza. – 1. hang

9. H ☉ Jakab ap., Alfeus fia – (Andronikosz és felesége szé.)
10. K Evlampiosz és Evlampia vtk.
11. Sz Fülöp ap., Teofán fp.
12. Cs Probosz, Tarakhosz és Andronikosz vtk.
13. P Kárposz és Papilász vtk.
14. Szo Nazáriosz, Gerváziosz, Protáziosz és Kelziosz vtk., Kozma fp.

15. V Pünkösöd u. 19. vasárnap – A hetedik egyetemes zsinat igaz hitű atyáinak emléke – (Lukiánosz vt.) – 2. hang

16. H Longinusz vt.
17. K Ozeás pr., András vt.
18. Sz ☉ Lukács ap., evta.
19. Cs Joél pr., Várusz vt.
20. P Artemiosz nvt.
21. Szo Hiláron szé.

22. V Pünkösöd u. 20. vasárnap – Averkiosz fp., Az efezusi hét vt. – 3. hang

23. H ☉ Jakab ap., az Úr rokona – Nemzeti ünnep
24. K Aretász és tsai. nvtk.
25. Sz Markiánosz és Mártíriosz vtk.
26. Cs ✚ Demeter nvt.
27. P Ünz. – Nesztor vt.
28. Szo Terenciusz és tsai. vtk., István szé.

29. V Pünkösöd u. 21. vasárnap – Anasztázia vtnő, Ábrám szé. – 4. hang

30. H Zénó és Zenóbia vtk.
31. K ✚ Boldog Romzsa Tódor fszvt.
– (Sztákisz és tsai. apk., Epimakhosz vt.)

A NYARALÁS VARÁZSSZÓ MINDEN GYERMEK SZÁMÁRA. DE TALÁN AZOKNAK A FELNÖTTEK IS, AKIK MERNEK GYERMEKEK LENNI, AKIK TUDNAK UJJONGANI AZON, HA KIKAPCSOLÓDhatnak. AKIK A SZABADSÁG IDŐSZAKÁBAN VALÓDI FŐLSZABADULÁST TALÁLNAK, S NEM CSUPÁN A NAPI ROBOT BÉKLYÓINK SZÜKRE SZABOTT ENYHÜLETÉT LÁTJÁK. EZZEL TALÁN MEG IS FOGTUK A LÉNYEGET. MILYEN A JÓ NYARALÁS, MILYEN A JÓ PIHENÉS? HA GYERMEKI ÖNFELEDT-SÉGGEL TUDUNK NEKI ÖRÜLNI.

NYARALÁS

FÜLÖP METROPOLITA

Egy családi kirándulás – úgy sejtem – a szülőknek, (jó esetben a családapának) rengeteg utánajárással, szervezéssel jár. S közben is annyi baj adódhat, hogy lehet, csak akkor nyugszanak meg igazán, amikor már véget ért a nyaralás. Lehet, hogy a szülők szívesen vállalják gyermekeikért ezeket a gondokat, de mennyire más ez, mint amiért nekünk az Úr Isten a hetedik napot, a pihenést adta. A Teremtő, aki a galaxisokat alkotta a maguk csillagmíriádjaival, azokba helyezve az élővilággal tarkított Földet a maga elképesztően szép gyönyö-

rúségeivel, s amelyre aztán mindennek koronájaként az embert helyezte, mint legcsodálatosabb teremtményét, nos, ez a sokmunkájú Alkotó egy napot kifejezetten azért alkotott, hogy azon ő maga és minden teremtménye megpihenjen. Nehezen értelmezhető tehát, ha a családapa vagy bármelyik szülő – akik mintául szolgálnak gyermekeik Isten-képének! – még a pihenést is szünni nem akaró aggodalmaskodással keseríti. A gyermekeinkért nem aggódni kell, hanem bizalommal gondoskodni róluk.

Milyen tehát a jó pihenés? Amelyet – minden tevékenységünkben így kell lennie – szintén a bizalom hat át. Pihenés közben még inkább az Istenre kell tekintenünk. Nem kikapcsolódás az, amelyből az Istenhez fordulásunkat is kikapcsoltuk. Nem lehet Isten nélkül pihenni. Aki ezt teszi, az csak pótcselekvések özönével terheli tovább a lelkét anélkül, hogy igazán töltekezne. Számtalan szórakozás van, amely inkább fáraszt, bénít, tohonyává tesz. Ezeket messze el kell kerülnünk. Nem valami kiépített erkölcsi szabályrend miatt, hanem a saját érdekünkben.

A hetedik napot azért adta az Úr, hogy Vele találkozhassunk. Ez az Ő napja. De minden pihenésünk is ebből a sabbatból származik. Azért nyaralunk, hogy a lelki telekben elhidegült kapcsolatainkat fölmelegítsük, hogy a találkozásokban megmártózzunk, hogy mélyen magunkba szívjuk a testvéri szeretet friss, erdei illatát. S mindezek mélyén, a barátságainkban, a testvéri együttléteinkben, de a váratlan kalandjainkban is, mindennek a legmélyén ott van, ott vár az Isten. Nyaralni is csak Isten-nel együtt lehet és érdemes.

LÉLEK

- 1 Köszöntőt mond Fülöp metropolita
- 4 Ferenc pápa levele a fiatalokhoz
- 6 Lelkiatya válaszol
- 8 *Aranyics Arnold*: Szent Anna elhunyt
- 9 *Papp Szabolcs*: Szent Fanuriosz vértanú
- 10 *Troszt Máté*: „Uram, nincs emberem...”
- 12 *Oroszné Obbágy Rita*: Máriától Máriához
- 14 *Király András*: Fülöp atya Szíriában

EMBER

- 22 *Gedeon Tamás*: A kiscsoportokban rejlő erő
- 24 *Legeza József*: A szeretet iskolája 2. rész
- 28 *Szabó-Kiss Beáta*: A királyné és az ördög
- 30 *Gedeon Tamás*: A közösségi oldalak előnyei, hátrányai, veszélyei
- 32 *Ivancsó Bazil*: Tajvan, Kína és a kereszténység helyzete
- 36 *Radics Lilla*: Hogyan szeressük a másikat?
- 38 *Tóth Teodóra*: Jól mondjuk, ahogy mondjuk?
- 39 *Király András - Király Veronika*: Merjünk álmodni!
- 40 *Dobos Klára*: Krisztus-arcú, arctalan hajléktalan

- 42 *Homolya Dániel*: Növekedjétek a kegyelemben és a mi Urunk és üdvözítő Jézus Krisztusunk ismeretében!
- 44 *Laskay Anna*: Minden sikeres férfi mögött..
- 45 *Laskay Anna*: Hápi és Hüpi kalandjai
- 46 *Király András*: Kutyával gyógyítani?
- 50 *Szögeczki Sára*: Van közünk egymáshoz?
- 52 *Szabó-Kiss Beáta*: Vanità di vanità

ÉRTÉK

- 54 *Fülöp metropolita*: Mentsétek meg az európai értékeket!
- 56 *Szabad Boglárka*: A gyöngyös meg a rőfös
- 58 *Ivancsó Bazil*: A Szentföld érdekességei IV.
- 60 *Kanyó Árpád*: Liturgikus színek Keleten 2. rész
- 65 *Terdik Szilveszter*: Szent László-ábrázolások görögkatolikus templomainkban
- 66 *Legeza József*: Könyvespolc mellett - Pásztorének
- 68 *Legeza Kata*: Mozivászon előtt
- 71 Kukta
- 74 *Laskay Anna*: Ezer szállal kötődve
Bemutatkozik az Egri Görögkatolikus Szervezőlelkészség
- 76 Ez történt... 2017. nyár
- 80 *Fekete István*: Az ima

MEGJELENT A

GÖRÖGKATOLIKUS SZEMLÉ

KIADÁSÁBAN, A HAJDÚDOROGI FŐEGYHÁZMEGYE,
A MISKOLCI EGYHÁZMEGYE ÉS A NYÍREGYHÁZI EGYHÁZMEGYE
EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL

KIADJA A SZENT ATANÁZ GÖRÖGKATOLIKUS
HITTUDOMÁNYI FŐISKOLA

FELELŐS KIADÓ: DR. VÉGHSEŐ TAMÁS REKTOR

HONLAPUNK CÍME: WWW.GOROGKATOLIKUS.HU
FACEBOOK.HU/SZEMLELETMAGAZIN

A SZERKESZTŐSÉG CÍME:

4400 NYÍREGYHÁZA, BETHLEN G. U. 13-19.

TEL: +36/42-597-600

TERJESZTÉSSEL ÉS MEGRENDELÉSSEL KAPCSOLATOS

INFORMÁCIÓ: KIADVANYOK@SZENTATANAZ.HU

TARTALOMMAL KAPCSOLATBAN:

SZEMLELET@GOROGKATOLIKUS.HU

SZÁMLASZÁM:

10702071-19204893-52300002

(SZENT ATANÁZ GÖRÖGKATOLIKUS HITTUDOMÁNYI FŐISKOLA)

FŐSZERKESZTŐ: KIRÁLY ANDRÁS

FŐMUNKATÁRS: TÓTH TEODÓRA

FOTÓK:

ZADUBENSKZI NORBERT,

SZILÁGYI ICUS, GERNER ATTILA,

BAKOS ZOLTÁN, OBBÁGY RITA,

KIRÁLY ANDRÁS, DOBOS KLÁRA

ÁRCLAT, TÖRDELÉS:

PROJEKT-TEAM DTP STÚDIÓ

NYOMDAI MUNKÁK:

IMIPRINT-NYOMDA, NYÍREGYHÁZA

ISSN: 1416-793X

A GÖRÖGKATOLIKUS SZEMLÉ MEGRENDELHETŐ POSTÁN

A SZERKESZTŐSÉG CÍMÉN VAGY ELEKTRONIKUS FORMÁBAN

A KIADVANYOK@SZENTATANAZ.HU CÍMÉN.

RENDELÉSSEL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓ

A SZERKESZTŐSÉG ELÉRHETŐSÉGEIN KÉRHETŐ.

NYÍREGYHÁZA, 2017

Ferenc pápa levele a fiatalokhoz

Kedves Fiatalok!

ÖRÖMMEL HIRDETEM NEKTEK, HOGY A PÜSPÖKI SZINÓDUS 2018 OKTÓBERÉBEN A „FIATALOK, HIT ÉS HIVATÁS-TISZTÁZÁS” TÉMÁJÁVAL FOGALKOZIK MAJD. AZT SZERETNÉM, HOGY TI LEGYETEK A FIGYELEM KÖZÉPPONTJÁBAN, MERT SZÍVEMBEN HORDOZLAK TITEKET.

Azok a szavak jutnak eszembe, amelyekkel Isten Ábrahámhoz fordult: **„Menj el földedről, rokonságod köréből és atyád házából arra a földre, amelyet majd mutatok neked”** [Ter 12,1]. Ezek a szavak ma hozzátok is szólnak: egy Apának a szavai, amelyek elindulásra hívnak titeket, arra, hogy elrugaszkodjatok egy nem ismert, de biztos megvalósulást hozó jövő felé, egy olyan találkozás felé, amelyhez ő maga kísér el titeket. Hívlak titeket, hogy halljátok meg Isten hangját, mely a Szentlélek fújása által felhangzik szívetekben.

Amikor Isten azt mondta Ábrahámnak, hogy „menj el”, vajon mit akart mondani neki? Biztosan nem azt, hogy meneküljön el övétől, vagy meneküljön ki a világból. Egy erős hívást kapott, egy hivatást, hogy hagyjon ott mindent, és menjen egy új föld felé. **Mi lehet számunkra ez az új föld, ha nem az az igazságosabb és testvériesebb társadalom, amelyre mélyen vágytok, és amelyet építeni szeretnétek egészen a világ határáig?**

De sajnós manapság a „menj el” mást is jelent: törvényszegést, igazságtalanságot és háborúzást. Sok fiatal ki van téve az erőszak zsarolásának, és kénytelen elmenekülni szülőföldjéről. Kiáltásuk felszáll Istenhez, mint a fáraó elnyomása alatt szolgaságban szenvedő Izraelé [vö. Kiv 2,23].

Azokra a szavakra is szeretnétek emlékeztetni titeket, amelyeket Jézus mondott a tanítványoknak, akik ezt kérdezték tőle: „Mester [...], hol laksz?” Ő ezt válaszolta: „Jöjjetek, és nézzétek meg” [Jn 1,38–39]. **Jézus felétek is odafordítja tekintetét, és hív, hogy menjetek hozzá.** Kedves fiatalok, találkoztatok-e ezzel a tekintettel? Meghallottátok-e ezt a hangot? Éreztétek-e ezt az indítást, hogy útnak induljatok? Biztos vagyok abban, hogy **bár látszólag a lárma és a kábulat uralkodik a világban, ez a hívás továbbra is ott hangzik szívetekben**, hogy megnyissa azt a teljes öröm előtt. Ez annyira lesz lehetséges, amennyi-

re képesek vagytok elkezdni – hozzáértő vezetők kíséretét is felhasználva – hivatásotok tisztázását, Isten életerekekre vonatkozó tervének felfedezését. Ha utatokon bizonytalanok vagytok és elestek is, az irgalomban gazdag Isten kinyújtja kezét felétek, hogy felemeljen.

Krakkóban, amikor elkezdtek a legutóbbi ifjúsági világtalálkozót, többször is kérdeztem tőletek: „Meg lehet-e változtatni a dolgokat?” Ti pedig

harsányan, együtt kiáltottátok, hogy igen. Az a kiáltás a ti fiatal szívetekből fakad, mely nem tűri az igazságtalanságot, nem enged az eldobás kultúrájának, és nem hajlandó megadni magát a közömbösség globalizálódásának. Halljátok meg ezt a bensőtökből fakadó kiáltást! Akkor is, amikor tudatosodik bennetek, miként Jeremiás prófétában, fiatalokotok tapasztalatlansága, Isten bátorságot önt belétek, hogy menjetek oda, ahová hív titeket: „Ne félj [...], mert veled vagyok, és megoltalmazlak” [Jer 1,8].

Jobb világot azért is építhetünk, mert ti vagytok, mert változást akartok, és nagylelkűen cselekedetek is ennek érdekében. Ne féljete hallgatni a Léleket, aki merész döntéseket sugall nektek, ne habozzatok, amikor lelkiismereteket az kéri, hogy kockáztassatok, és kövessétek a Mestert! Az egyház is szeretné meghallani hangotokat, meghallgatni érzékenységeket, hiteteket; de kételeyiteket és kritikáitokat is. Hallassátok kiáltásotokat, hangozzék csak fel közösségeitekben, és éréte el, hogy eljusson pásztoraitok fülébe! Szent Benedek arra kérte az apátokat, hogy **a fiatalokat is kérdezzék meg minden fontos döntés előtt, mert „gyakran épp a legfiatalabbnak tárja fel az Úr a legjobb megoldást”** [Szent Benedek regulája, III, 3].

Így, a szinódusnak ezen útján keresztül is, én és püspök testvéreim szeretnénk még inkább „örömtöket munkatársaivá” válni [2Kor 1,24]. A názáreti Máriára bízlak titeket, erre a hozzátok hasonló fiatal lánykára, akihez odafordította Isten az ő szerető tekintetét, hogy fogja meg kezeteiket, és vezessen el benneteket a teljes és nagylelkű „itt vagyok” örömére [vö. Lk 1,38].

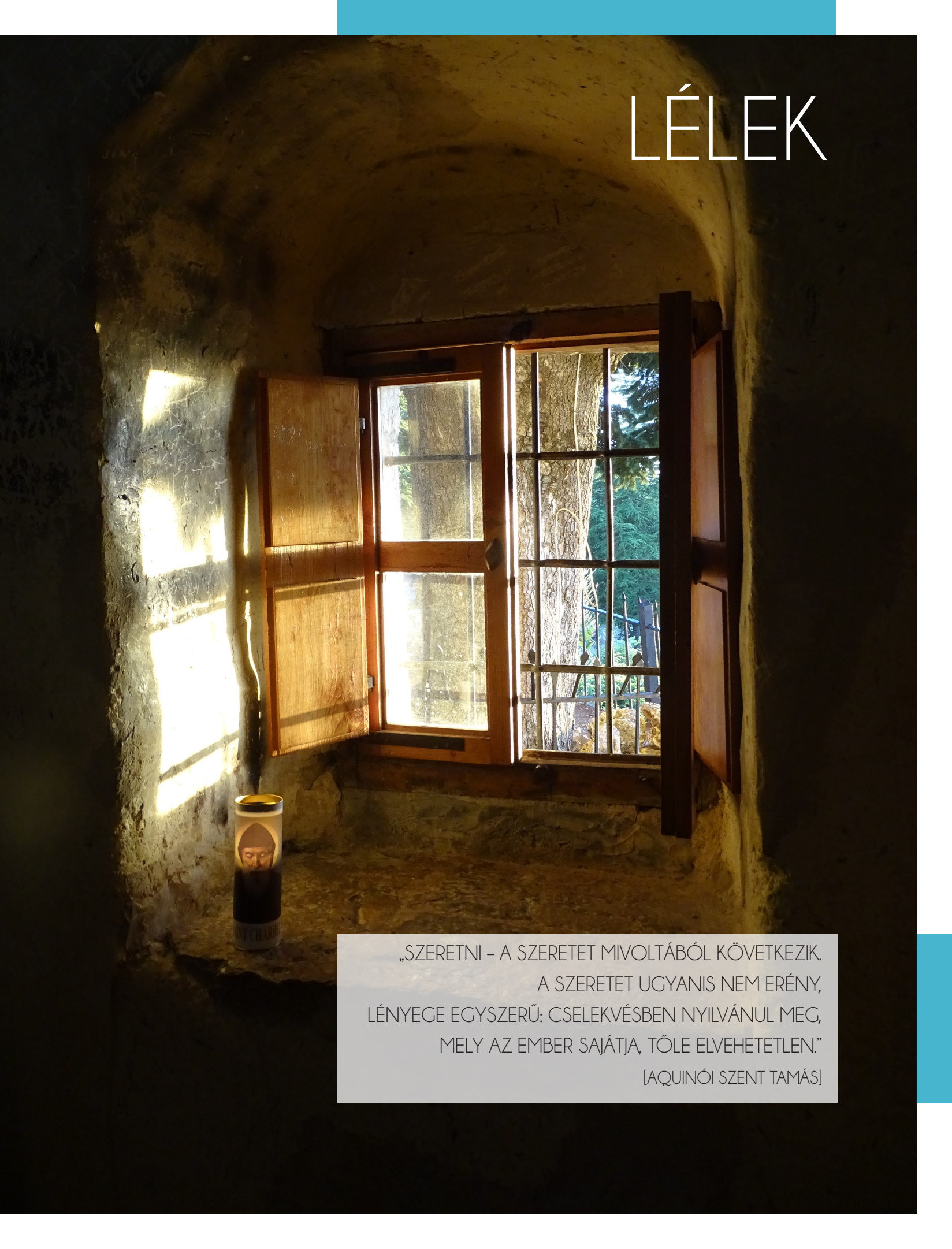
Vatikán, 2017. január 13.

**ATYAI SZERETETTEL:
FERENC**

Fordította: Tözsér Endre SP

LÉLEK

A photograph of a small, arched room with a window and a candle. The room has a vaulted ceiling and rough, textured walls. A window with wooden shutters is open, showing a view of trees outside. Sunlight streams in from the window, casting shadows on the wall. A small, lit candle in a holder sits on the floor in the foreground.

„SZERETNI - A SZERETET MIVOLTÁBÓL KÖVETKEZIK.
A SZERETET UGYANIS NEM ERÉNY,
LÉNYECE EGYSZERŰ: CSELEKVÉSBEN NYILVÁNUL MEG,
MELY AZ EMBER SAJÁTJA, TŐLE ELVEHETETLEN.”

[AQUINÓI SZENT TAMÁS]

LELKIAITYA VÁLASZOL

**Kedves Lelkiatya!
Nekem még miért nem jött el az igazi? Nyáron huszonöt éves leszek.**

Manapság, sajnos, sokkal később házasodnak a fiatalok. Nagy kár ez, mert így alig lesz lehetőségük nagycsaládot alapítani. Hiszen hat-nyolc gyermek születéséhez legalább tizenkét-tizenöt év házasság szükséges. Te még fiatal vagy, ha néhány év múlva megházasodsz, még akár ennyi is beleférhet. Persze a házasság célja nem csak a gyermekek születése. Elsősorban nem is az, hanem a házastárs boldoggá tétele. Neked is azt kell keresned, hogy kit tehetsz boldoggá. Ezt azonban kicsiben már most is gyakorolhatod. Keresd, hogy hol, kinek szerezhetsz örömet. Ha erre összpontosítasz, akkor nem fogsz feleslegesen őrlődni azon, hogy mi lesz a sorsod. Ha időnek előtte elkezded ezen keseregni, akkor ez a keseregés besavanyodottá tesz, s egy ilyen személy végképp nem kell majd senkinek. Hagyj tehát föl azzal a meddő gondolattal, hogy ki lesz az igazi! Kivált azzal, hogy miért nem jött még el! Ha ezen rágódsz, nem is fog eljönni sohasem. Imádkozz érte mindennap. De hittel és bizalommal, nem félve és kétségbeesve. Bízz bátran az Úrban, és meg fogod látni a csodát!

**Kedves Lelkiatya!
Mindnyájan, akik Krisztust követjük, vállaltuk, hogy a kapott szentségek erejénél fogva terjesztjük az Úr örömhírét. Miként tehetünk Róla tanúságot a mindennapjainkban, közömbös vagy ellenséges közegben, például a munkahelyünkön?**

Ebben a helyzetben a bölcsesség a tanúságtétel idejének és módjának megtalálása, a bárány szelidsége pedig az addig való türelmes kitartásra vonatkozik. Az a leghatékonyabb tanúságtétel, ha a tetteinken – hivalkodás nélkül is – látszik, hogy keresztények vagyunk. Ha a szeretet, a figyelmesség, az irgalom, a szelidség jellemzi emberi kapcsolatainkat, vagy legalábbis az erre való törekvés. Ha ez nehéz, akkor jusson eszünkbe, hogy Jézus nem véletlenül használt ennyire képtelen képet annak érzékeltetésére, hogy ő nem csupán emberi eszközökkel, hanem isteni erővel ruház föl bennünket. Ahhoz, hogy ezt megértsük, fölfedezzük, sokat kell imádkozni, tartani a személyes és állandó kapcsolatot az Úrral. Amikor pedig cselekvésre van szükség, akkor szintén az Úrral egységben maradván már nem is a magam tetteit viszem végbe, hanem az Ővét.

**Kedves Lelkiatya!
Mit gondolsz, Isten milyen? Úgy belsőleg, mint külsőleg? Hogyan képzeled el?**

Istenre nem lehet gondolni külsőleg és belsőleg. Nála a külső és a belső, az alsó és a felső, a pont és a végtelen, ez mind egy. Nála ezek a dolgok nem elválaszthatók. Nála, Bennem minden egyszerre van jelen. Éppen ezért elképzelni sem tudjuk, hogy milyen is Ő. S mivel ez így van, nem is érdemes ezzel foglalkozni. Ha megpróbálom elképzelni, akkor képzeletem előtt nem rajzolódik ki más, csak a magam alkotta Isten-kép. Hogy ez kinek milyen, arról lehet éppen beszélgetni, de nem sok értelme van. Mert nem az a cél, hogy egymás Isten-képét megismerjük, hanem hogy a sajátunkat az élő Isten igazi képéhez igazítsuk, azt minél jobban megközelítsük. Ehhez nem a másik Isten-képére van szükségünk, hanem az imádságra és a Szentírás rendszeres olvasására. Ha azt szeretné, hogy az Ön Isten-képe minél jobban közelítsen az igazihoz, akkor váljon önzetlen emberre, gyakorolja a szeretetet, legyen önfeláldozó. Ezen az úton lehet legjobban megérteni, hogy kicsoda az Isten, és milyen Ő. Nem annyira a gondolatokkal és elképzelésekkel, hanem inkább a gyakorlati tettekkel.

Kedves Lelkiatya!
Római katolikusként néha szeretek elmenni görögkatolikus liturgiára, mert van benne valami másfajta mélység, amit jó olykor megtapasztalni. Talán nem tűnik ki, hogy nem vagyok odavaló, de keresztet vetni valahogy nekem csak „rómaiul” jön, fordítva nem áll rá a kezem, és automatikusan térdet hajtok érzéskor és távozáskor. Nem illetlenség ez?

Minthogy mi, görögkatolikusok – általában – a római templomba belépve is meghajlunk, és a magunk módján, három ujjal, jobb válltól kezdve vetünk keresztet, ezért azt tartom természetesnek, hogy a római katolikusok a mi templomainkban szintén a maguk módján tegyék ugyanezeket. Az valóban keveredést okozna, ha az ember a környezetétől függően egyszer így, egyszer úgy vetné a keresztet. Tudok arról, hogy van, aki így tesz, de sok olyan római katolikust is láttam, aki térdet hajtva lép be a görögkatolikus templomba. Szerintem így van ez rendjén.

Kedves Lelkiatya!
A Szentírásban miért szombat az Úrnapja? A szombatot, a vasárnapot vagy mindkettőt tekintsük szentnek? És mit jelent megszentelni az Úrnapját? Mit szabad, mit nem?

Az ószövetségi törvény szerint a hetedik napot kellett megszentelni. A rab-bik tanítása részletes leírást pontosított, hogy mit szabad tenni szombaton, és mit nem. Jézus rámutatott ezeknek az aprólékos előírásoknak a tarthatatlanságára [pl. Mt 12,1–12], és ennek a parancsnak a szellemi tartalmát jelentősen átformálta [Mk 2,27]. A föltámadás után azonban minden megváltozott. Jézus föltámadását a hét első napjához kötik [Mt 28,1; Mk 16,9; Lk 24,1; Jn 20,1], ez lett a föltámadás napja, ez lett az Úrnapja. Később az egyházatyák úgy értelmezték, hogy ez a hetedik utáni, a nyolcadik nap, a második teremtés napja. Ebből a nyolcas számból aztán sok egyéb szimbolika is kibontakozott (nyolcszögű templom- vagy kupolaalaprajz, nyolchangú énektár). Ezért a keresztények számára az Úrnapja nem a szombat, hanem az utána következő. Mi a vásárról neveztük el vasárnapnak, de a szláv népeknél még a nap nevében is benne van, hogy ez a föltámadás napja: voszkreszenyje. Az Úrnapjának első és legfontosabb elve, hogy azt valóban az Úrnak szenteljük. Ezen a napon ez legyen a legfontosabb. Semmiképp sem maradhat el a templomi szertartás. Keleten ez nem jelenti föltétlenül a szentmisét, Szent Liturgiát. Nálunk a vasárnap-hoz más szertartások is kapcsolódnak: vecsernye, utrenye, melyek szükséghelyzetben szintén alkalmasak arra, hogy velük megszenteljük az Úrnapját. Persze az a legjobb, ha egy görögkatolikus ember az előesti vecsernyén, a vasárnapi utrenyén és a Szent Liturgián is részt vesz. Erre kell(ene) törekedni. Ami a munkát illeti, a korábbi morális úgy fogalmaz, hogy szolgálai munkát nem szabad végezni ezen a napon. De hogy kinek mi a szolgálai munka, ez a kérdés mára egészen sokrétűvé vált. Ezért nem érdemes részletes előírásokba bonyolódni, ezt már Jézus is bírálta. Inkább arra kell figyelni, hogy ezen a napon jóval több figyelmet kapjon az Isten, a vele való kapcsolatam.

Kedves Lelkiatya!
A magyar görögkatolikusok köszönése: Dicsőség Jézus Krisztusnak! A Bibliában meg van írva, hogy Jézus a dicsőség és nagyság koszorúját nyerte el [Zsid 2,9]. Felesleges valakinek olyat kívánni, ami van neki. A román görögkatolikusok így köszönnek: Dicsérve legyen Jézus Krisztus! A görögök és az oroszok hogyan köszönnek?

Ismereteim szerint a görögöknél és az oroszoknál nem ismert ez a formula, ez jellemzően görögkatolikus sajátosság. Alighanem a latin „Dicsértessék...” köszöntésnek előbb ószláv, majd abból más nyelvekre fordítása nyomán születhetett. A görögök és az oroszok a „Föltámadt Krisztus!” köszöntést használják, illetve még az oroszok nagyobb ünnepeken a „Boldog ünnepet!” kifejezést. Ha a „Dicsőség Jézus Krisztusnak!” forma fölösleges volna, akkor a latin és a keleti zsolozsmában egyaránt hiába ismételnék a szentháromságos formulát: Dicsőség az Atyának és Fiúnak és Szentléleknek... Nem azért mondjuk ezt Istennek, vagy Istenről, mintha az nem volna meg neki, hanem mert nekünk van szükségünk ennek tudatosítására. Köszöntéskor erre emlékeztetjük egymást. A dicsőítés egyik egyszerű kifejezése ez, amelyet jó, ha minél többször alkalmazunk, akár a liturgikus szövegeken túl is. Szép kifejezés a római katolikusoknál használt „Dicsértessék a Jézus Krisztus!”, de szerintem nem kevésbé az annak görögkatolikus változata sem.

ARANYICS ARNOLD

Szent Anna elhunyt

„Ó, hallatlan csoda! A dicsőséges Anna, aki csodálatosan szülte az élet forrását, az asszonyok között egyetlen áldott Szüzet, átköltözik a mulandó életből az örökkévalóságba, eltávozik a földről az égbe, s együtt örvend ma az angyalok seregével. Ünnepelek meg ma az ő szent ünnepét!”

Ezzel az előesti énekverssel adja tudunkra egyházunk Szent Anna elköltözését a földi világból a másik, a mennyei világba. Látszatra ebben semmi csodálatos nincs. Szent Annára, aki a hagyomány szerint „istenös” volt – Jézus Krisztus nagyanyja –, ugyanúgy vonatkozott Isten ősi rendelkezése, a mindenkire érvényes testi halál. A „hallatlan csoda” kifejezés – hogy Szent Anna az örök életbe költözik át – az ünnepre írt liturgikus szövegekben még néhányszor előfordul. Nem könnyű e szavakat magyarázni, de megkíséreljük értelmezni.

Szent Anna nevével az egyház által hitelesnek elfogadott evangéliumok szövegében nem találkozunk. A 2. század második felében íródott Jakab-féle, de hitelesnek el nem ismert „ős-evangélium” közli a nevét: ő Joákim felesége. E házaspár az Istenszülő szülei, Jézus Krisztus nagyszülei. Damaszkuszi Szent János (+753) közlése szerint Joákim halála után Anna Jeruzsálembe költözött, hogy ott legyen az évek óta a templomba bevezetett leánya, Mária közelében. Leánya eljegyzését Szent Józseffel azonban már nem érte meg. 79 éves korában végezte be földi életét.

„Isten tetsése szerint megszülted az élet hordozóját, azért átköltöztél az örök életre, ott élvezed a kimondhatatlan boldogságot...” [Kánon, I. óda]. Itt található valami, ami értelmezési nehézséget okoz, ugyanis az Ószövetség nem ismeri azt a „mennysorság” és azt az „örök élet” fogalmat, amit az Újszövetségben mi már ismerünk.

Az Ószövetség hiteles szent könyvei szerint a halottak egy helyre gyülekeznek össze: a Seolba. Jób könyve ezt mondja Istenről: „A halálba viszel, a házba, ahol minden élő összegyülekezik” [Jób 30,23]. Ugyancsak ő mondja ki az ismerős tételt: ott már egyforma minden ember [Jób 3,14]. Annak viszont, hogy Szent Anna az égbe, az örökkévalóságba költözik át, és nem a Seolba, már van bibliai előzménye. Illés prófétát Isten a mennybe viszi [2Kir 2,11]. Valószínűleg ugyanez történik Hénokkal is [Ter 5,24]. Óvatos utalásokat találunk másutt is, hogy az igazakat haláluk után Isten az égbe viszi. „Az igazak örökké élnek, és az Úrban van

jutalmuk, és a Magasságbeli viseli gondjukat. Így elnyerik az Úr kezéből a dicsőség országát s a szépség koronáját...” [Bölcs 5,15].

Emberi gondolkodásunk szerint Szent Anna egész életében, és nem csak az égbe költözésénél, csoda sodát követett: Anna csodálatos foganása; leányának, Máriának azonnali kegyelembe fogadása; a jeruzsálemi templomban angyal általi csodálatos táplálása; végül Anna átköltözése rögtön az örökkévalóságba. Ezt énekeljük róla: *„Valóban eget szültél a földön, azt, aki az ég Alkotóját szüli, és Ez, az égbe költöztet ma téged dicsőséggel, dicsőséges Anna”* [Kánon, V. óda].

Elgondolkodtató Szent Annának a neve: Hannah, Anna (a héber szó jelentése: kegyelem). Az akkori gondolkodás szerint a név a lényeket ragyogta be, és tette kedvessé életét. Egyházunk is ezt látja benne: *„Aki betelt isteni kegyelemmel, és Isten rendeléséből a kegyelem nevét viseli, örömmel elhagyta a látható világot, és most a világ fölött való helyen lakozik...”* [Kánon, VIII. óda]. Szent Anna életfeladatát tekintve a mennyei, az örökkévaló átköltözésben látjuk meg igazi és legnagyobb jutalmát: „Erényekkel ékesen, isteni kegyelmi ajándékok szépségével feldíszítve költöztél Istenhez...” [uo., VII. óda].

Szent Anna Isten kiválasztottja, aki a szent földet, Máriát adta a világnak, hogy abban növekedjék fel az embernek örök életet adó gyümölcsfája.

Anna a szellemi égboltot, Máriát adta a világnak, aki az emberré lett Istent fogadja be és hordozza.

Keresztény gondolkodásunk a reggeli kánonban mindkét, az Istentől neki adott feladat teljesítéséért különleges isteni jutalomról beszél.

Szent Annát bizánci szertartású egyházunk istenösnek nevezi. Unokája a legszentebb gyermek, az istengyermek Jézus Krisztus, ám bár unokáját földi életében már nem láthatta. Mindennek ellenére személyét nyugodtan te-

kinthetjük a legszentebb nagymamának! Ilyen unokája senkinek sem volt az egész világon, és nem is lesz. Ezért jó ötletnek tűnne Szent Annát az összes keresztény nagymama számára hivatalosan is égi pártfogónak nyilvánítani.

A mai korban a jó nagymamák szerepe hatalmasra növekedett. Mivel a mai szülők általában mindketten dolgoznak, egy keresztény nagymama állandó jelenléte áldást jelent a fiatal gyermek testi és lelki gondozásában és egészséges fejlődésében. Sok családban a gyermek a nagymamától hall először Istenről, Jézus Krisztusról, egyházzal. Számos keresztény családban a nagymamától tanul meg az unoka imádkozni, és a nagymama kíséretében lépi át a gyermek először a templom küszöbét. Számtalan esetben az unokák nekik köszönhetik, hogy tartósan is a templomban maradnak. A keresztény világ sok helyén az istenfélő nagymamáknak köszönheti az egyház a vallásos életnek a fenntartását, mindennapi ápolását és erősítését.

Egy keresztény nagymama jó „villámhárító” lehet a családban. Idős, érett és bölcs anyai ösztöneivel azonnal észreveszi, ha a családban nem úgy működnek a dolgok, ahogyan kellene. Imádságaival és bölcs tanácsaival serényen igyekszik rendbe hozni a kisebb-nagyobb problémákat.

Mindezeket átgondolva, tartsuk hát mindnyájan Isten nagy kegyelmi ajándékának, ha megismerhettük és magunk között tudhattuk nagymamáinkat.

Rövid ünnepi megemlékezésünket az előesti vecsernyei sztichira imádságával fejezzük be:

„Téged magasztalunk, Krisztus, aki csodálatosan átvitted most e mulandó világból az örökkévaló és isteni életbe Annát, mint aki anyja a téged mag nélkül, természetfeletti módon szülő, Istenszülő Szűz Anyának.”

PAPP SZABOLCS

Történnék olyan dolgok az életben, amik számunkra megmagyarázhatatlanok maradnak. Mi, miért alakult úgy, ahogyan történt, mi volt az oka, milyen lehetett az események láncolata? Titkoknak éljük meg ezeket, és általában arra koncentrálnunk, amit kudarcként éltünk meg. Pedig legalább annyi, de valószínűleg még több olyan titok rejtőzik a szemünk elől, amiért hálásaknak kellene lennünk: akár közvetlenül, akár másokon keresztül a Gondviselés ment meg bennünket valami súlyos csapástól. És persze van olyan titokként megélt részlete is az életünknek, ami csak hosszú idő múlva derül ki, csak akkor értjük meg, milyen értelme volt akár egy olyan eseménynek, amit fájdalomként vagy elmulasztott alkalmként éltünk meg. Mindig maradnak tisztázatlan részletek a saját életünkben is, ugyanakkor, ha a hit látásával rendelkezünk, és mindig Isten akaratát kutatjuk, a legnagyobb titkok nyilvánosságra kerülnek előttünk.

Ez igaz az egyház életére is. Ahogyan Isten megismerése végtelen folyamat, az egyház történelmében is felbukkannak a Gondviselés olyan, emberileg nehezen megragadható művei, amelyek alázatra tanítanak, figyelmeztetnek arra, hogy még az igazságot sem szabad fundamentalista módon hirdetni. Igaz ez az egyes keresztények életére, de az egyháznak is szüksége van a folyamatos megújulásra, és hogy alázatos, nyitott szívvel figyeljen arra az Istenre, aki üdvösségünkre, nevelésünkre időnként új és szokatlan módon vezet az igazság mélyebb megismerése felé.

Szent Fanuriosz az egyház egyik legkülönlegesebb szentje. Nem tudjuk, hogy pontosan mikor és hol élt. Sőt, mintegy tizenkét évszázadon keresztül a létezéséről sem tudtunk. 1500 körül Rodosz szigete már a törökök uralma alá került. Újjá akarták építeni a város régi falát, és ehhez régi épületekből használtak fel köveket. A fal közelében állt egy ősi görög keresztény templomrom. A legelső leírás szerint arab portyázók fosztogatták a szigetet, és amikor ehhez a romhoz értek, bementek az egykori szentélybe, ahol súlyosan megrongálódott, megégett ikonokat találtak, illetve egyet, ami olyan épnek és újnak tűnt, mint ha csak előző nap festették volna. Nem értékelték ezeket az ikonokat, visszadobták a földre, mint ha csak hulladékok lettek volna, és elmentek. Titokban néhány szerzetes kifigyelte őket, akik visszasiettek a romhoz. Megállapították, hogy mindegyik ikon azonos méretű, és ugyanannak a kéznek a munkái, de csak ez az egyetlen maradt ép, amit elvittek Nilus püspöknek.

Szent Fanuriosz vértanú

(Augusztus 27.)

Közelebről megszemlélve az ikont, frissnek tűnő felirat volt rajta Szent Fanuriosz névvel, a szent alakja körül pedig a tizenkét kisebb ikon az életéből vett jeleneteket ábrázolta. A kis ikonokon ezek voltak megfestve: a szent a római bíróság előtt áll; kövekkel dobálják; római katonák ütlegelik a földön; meztelenül a börtönben, rabláncon; ismét a börtönben, amint imádkozik; nyugodt arccal újra a bíróság előtt áll; ítélethirdetés után gyertyákkal égetik a testét; fémszerkezeten nyújtják a testét, miközben arca továbbra is békét sugároz; vadállatok közé vetik, de azok nem bántják őt; egy sziklával akarják agyonúzni; égő szenet tesznek a tenyerébe, amivel hittagadásra akarják rávenni, szemben sárkány alakjában az ördög örvong, hogy a szent még ezt a kínzást is legyőzte; végül az utolsó kis ikon mutatja a vértanúságát, lángok és füst között imádkozva hal meg.

Tehát minden bizonnyal a nagy keresztényüldözések idején, a 3. század második felében vagy a 4. század elején halt vértanúhalált Fanuriosz, akinek a neve azt jelenti: (újonnan) megjelent/megmutatkozott. A püspök az ikon épségét isteni jelnek tekintette, a képecskék alapján kijelentette, hogy szent volt, felterjesztésére egy konstantinápolyi szinódus hivatalosan is az egyház szentjei közé avatta. Nem sokkal később három, hajón utazó fiatal pap került kalózek fogságába, akiket Rodoszon adtak el rabszolgának. A papok buzgón imádkoztak Szent Fanuriosz segítségéért, aki álomban megjelent nekik és fogva tartóiknak is, akik a szent fenyegetésére végül szabadon engedték a papokat.

Szent Fanuriosz tisztelete különösen Görögországban és Cipruson elterjedt. Mondhatnánk, különös ez egy olyan szent esetében, akinek a létezése az egyház előtt is oly hosszú ideig titok maradt. Talán a neve jelentése miatt különösen abban kéri közbenjárását, hogy a titkok kiderüljenek, illetve (nagy jelentőségű) elveszett tárgyak megtalálásához. Görögországban szokás a „fanuriopita”, a szent nevét viselő, édes lepény készítése, amit fogadalomból visznek a templomba, és a pap megáldja. Egy későbbi hagyomány szerint a szent édesanyja bűnös életű nő volt. Fanuriosz még a halálos tűzben is érte imádkozott, illetve vértanúhalálát elsősorban azokért ajánlotta, akik édesanyjáért imádkozni fognak. Ennek emlékére a hívek a megáldott fanuriopita felét a szegényeknek adják. A román egyházban úgy tisztelik, ahogy a latin egyházban Szent Ritát: a lehetetlennek tűnő dolgok védőszentjeként.

Ünnepét az ikon megtalálásának napján, augusztus 27-én tartják.

TROSZT MÁTÉ

„Uram, nincs emberem..”

A LASSAN MÁR SZOKÁSOSNAK MONDHATÓ ORSZÁGOS KISPAPTALÁLKOZÓT IDÉN MÁRCIUS 24-TŐL 25-IG EGERBEN RENDEZTÉK MEG, AMELYEN SZEMINÁRIUMUNK IS – AZ ELŐLJÁRÓ-SÁGGAL EGYÜTT – KÉPVISELTETTE MAGÁT. EGY ILYEN ÖSSZEJÖVETELNEK CÉLJA EGYFELŐL AZ, HOGY TALÁLKOZZUNK EGYMÁSSAL, DE AZ IS, HOGY A KÖZÖS TALÁLKOZÁS ÉS IMÁDSÁG MEG-ERŐSÍTSEN MINKET A HIVATÁSUNKBAN.

A találkozó alkalmával – Örömhírvétel napján, az egri főszékesegyházban – Ternyák Csaba egri érsek celebrált szentmisét, aki köszöntőjében úgy fogalmazott, hogy „különleges örömet ad a találkozás, főként, ha az összekötő kapocs a közös hivatás”. Az ünnep kapcsán érsek atya a prédikációjában Mária igenjéről beszélt, amit a papi hivatásra, sőt a keresztény elköteleződésre kimondott igenhez hasonlított: „Ez a találkozás azért valószínűleg meg, mert Mária igen mondtott Istennek minden aggodalma, félelme ellenére. Ez a csoda számtalanszor megvalósul a történelemben, és bennetek is ennek a csodának a tanúi vagyunk. Az esetleges aggodalom ellenére **a papszentelésben ti is a végleges igen kimondására törekedtek, ahogy minden hívő kereszténynek is ki kell mondania az igent, ha közelebről akarja követni Krisztust.**”

Úgy vélem, egy ilyen találkozó alkalom arra, hogy még koncentráltabban tudjunk a hivatásunkra figyelni. A papi hivatás előszobája is lényegében, hisz segít annak eldöntésében, hogy mennyire leszünk képesek szolgálni az Istent és a többi embert, hisz ha eljön az idő, akkor nekünk erről már szolgálatunk helyén, a parókiákon kell tanúságot tennünk.

Egyházunk a papi hivatásokat minden évben inaszakadt vasárnapján ünnepli. Az evangéliumban ekkor az inaszakadt ember reménytelen kiáltását hallhatjuk, amint Krisztushoz fordulva mondja: „Uram, nincs emberem..” Harmincnyolc év után talán a reményt is feladta ez az inaszakadt. Már nem hitte, hogy bárki is segíthet rajta. A történet meglepetése éppen ez: nem gondolta, hogy Jézus ilyen szavakkal és így szólítja meg őt. Jézus ma sem úgy közelít felénk, ahogy mi azt emberi

számítás szerint gondolnánk, hanem jártában-keltében, sőt továbbhaladva, a fejlődés dinamikájában szólítja meg mindazokat, akiknek szükségük van Rá.

Sokan úgy vélik, hogy amikor az egyház a hivatásról beszél, akkor csak a papokra vagy a szerzetesekre gondol. Talán érezzük is, hogy ez így nem teljesen igaz, hisz minden tevékenység, foglalkozás lehet hivatás, ha az ember keresztényen módon teszi azt.

Mennyivel jobb, ha hivatásnak és célnak találja a „munkáját” az ember! Célnak, mert dolgozik, hogy eltarthassa magát, a családját; dolgozik, mert ezzel szolgálja embertársait; dolgozik, mert az Isten kedvében jár. Szent Pál ezt így fogalmazza meg a tessaloniki híveknek: „Becsületbeli kötelességnek tartásotok, hogy békességben éltek, a magatok dolgával törődtek, s a két kezetekkel dolgoztok, ahogy a lelketekre kötöttük” [1Tessz 4,11]. Továbbá a korintusiaknak ezt mondja: „Minden dolgozatokat intézzétek szeretettel!” [1Kor 16,14]. Nem azt mondja, hogy néhány cselekedeteket legyen szeretetteljes, hanem minden, amit tesztek. Bármilyen munkát el lehet végezni jól, de hivatása csak annak lehet, aki az Isten szeretetének modelljére épít. Nem kényszerből vagy pusztán kötelességből, hanem belső motivációból, szeretetből.

Jézus az inaszakadttal a bethesda-i fürdőben találkozott. Amikor a beteg a szótát meghallotta, felállt. Jézus megszólítása – mely akár a templomban, az irodában egy asztalnál, vagy éppen az utcán ér bennünket – olyan, ami változásra készítet minket, mikor halljuk:

„VEDD ÁGYADAT, ÉS JÁRJ!”

„AKI BEFOGAD EGY
ILYEN KISGYERMEKET
A NEVEM BEN,
ENGEM FOGAD BE.”
(Mt 18,5)

**JELENTKEZZ
NEVELŐSZÜLŐNEK
A GÖRÖGKATOLIKUS GYERMEKVÉDELEMBE!**

Hajdúsági Görögkatolikus Gyermekvédelmi Központ
HAJDÚNÁNÁS
Telefon: 30/555-68-23, 20/212-12-27
e-mail: hggykozpont@szlgsz.hu

Debreceni és Nyírségi Görögkatolikus Gyermekvédelmi Központ
DEBRECEN
Telefon: 30/555-68-16 52/249-667
e-mail: dnyggyk@szlgsz.hu

Szent Lukács Görögkatolikus Gyermekvédelmi Központ
NYÍREGYHÁZA
Telefon: 42/310-217
e-mail: gyermekvedelem@szlgsz.hu

A képzést biztosítjuk, aminek a díját visszatérítjük!
Állandó jövedelem, tisztas megélhetés, foglalkoztatási jogviszony,
akár meglévő munkaviszony mellett is.

www.szentlukacsszeretetszolgalat.hu

A NYÍREGYHÁZI
EGYHÁZMEGYE
ZARÁNDOKLATOT
HIRDETETT
MÁJUS ELSEJÉRE
SAJÓPÁLFALÁRA,
AZ OTTANI
ISTENSZÜLŐ-KÉP
KÖNNYEZÉSÉNEK
300. ÉVFORDULÓJA
ALKALMÁBÓL

OROSZNÉ OBBÁGY RITA

Máriától Máriaához

AHOGYAN NAPJAINKBAN MEGSZOKOTT, LEGTÖBBEN AUTÓBUSZOKKAL ÉS SZEMÉLYAUTÓKKAL KÉSZÜLTEK SAJÓPÁLFALÁRA UTAZNI. MAROKNYI CSAPATUNK AZONBAN ELHATÁROZTA, HOGY GYALOGOSAN ZARÁNDOKOL MÁRIÁTÓL MÁRIÁHOZ, AZAZ MÁRIAPÓCSRÓL SAJÓPÁLFALÁRA. EZ NÉGY NAPBA FÉRT BELE, NAPI KÖRÜLBELÜL HARMINC KILOMÉTER MEGTÉTELE MELLETT.

Elindulunk Máriapócsról

Minden keresztnél imádkoztunk

Jó hosszú

Elénk jöttek a sajópálfalaiak

Aprilis 27-én indultunk. A kegytemplomban reggel fél nyolckor imaórát végeztünk, ahogy más hétköznapi napokon is. A folytatás azonban nem volt szokványos: kilencen négy napos gyaloglásra vállalkoztunk. Az Úr áldását Ábel atya közvetítette, aki maga is gyalogolt egy darabon velünk. A kormányzó atyával este Nyíregyházán a templomban, majd közös vacsorán és beszélgetésen is együtt töltöttünk egy kis időt. Utóbbi arra nyújtott lehetőséget, hogy a záródokok egymásra bizzák a szívükben hozott embereket, örömeiket, nehézségeiket.

Az emmauszi tanítványok szegődtek útitársul: Orosz István atya minden reggel ehhez a szentírási részhez adott elmélkednivalót számunkra.

A történethez kapcsolódóan csütörtökön arról beszélgettünk, milyen úton vagyunk, miért kerekedtünk fel. Pénteken magunkba néztünk: vajon milyen dolgok miatt van „tartóztatva a szemünk”, mi miatt nem ismerjük fel Krisztust? Szombatunk a találkozásokról szólt, amelyek segítik, segíthetik ezt a felismerést. Szóba kerültek személyek, filmek – nagyon jó volt beszélgetni. Végül, amikor vasárnap megérkeztünk Pálfalára, az Eucharisztia-áról, illetve a bűnbánat szentségéről, e szentségekhez való viszonyunkról volt szó. Addigra már úgy tudtunk megnyílni egymás előtt, mint egy igazi közösség.

Gyaloglás közben sokat beszélgettünk, énekelünk, imádkoztunk. Ezeket egy-egy dolog meg-

szakította, például hirtelen fékező autó, amiből kiszóltak: „Van vizük?”, átkelés a kompon, áthadlás lakott településeken, ahol többször beszélgetésbe elegyedtünk a helyiekkel, és a szíves vendéglátások. Utóbbit külön is köszönjük, hiszen pihenésre, ételre is szüksége volt a csapatnak, hogy az erős fizikai megterhelés a lelki élményeket szolgálhassa.

Csodaként éltük meg, hogy a tapasztaltak köszönőviszonyban sem voltak az időjárás-előrejelzéssel, egyszer sem áztunk el.

A délelőtti Szent Liturgia koronázta meg erőfeszítésünket. A Szent Liturgiát Atanáz püspök, Ábel apostoli kormányzó és Kurt Burnette, az Amerikai Egyesült Államokban található passaici eparchia püspöke vezette. Körülöttük majd' negyven áldozópap és sok száz hívő ünnepelte az Eucharisztia-át. Közben a templom körül több pap a bűnbánat szentségével állt a kedves testvérek rendelkezésére.

Örömmel vettük, hogy Máriapócsról egy társunk kerékpárral, több százan pedig autóbusszokkal, személyautókkal, motorokkal érkeztek az egyházmegye területéről – az elfogyasztott gulyás mennyisége alapján –, a helyiek szerint összesen minimum hétszázötvenen!

Legyen mindezért áldott az Úr!

Kállósemjéni kereszt

Már látszik a torony

KIRÁLY ANDRÁS

Fülöp atya Szíriában

FÜLÖP METROPOLITA SZEMÉLYESEN VITTE EL A GÖRÖGKATOLIKUS METROPÓLIA ÁLTAL MEGHIRDETETT ADOMÁNYGYŰJTÉS EREDMÉNYÉT SZÍRIÁBA, MELYET EGY KERESZTÉNY FALU MEGSEGÍTÉSÉRE INDÍTOTTUNK. ÉLMÉNYEIRŐL, A SZÍRIAI HÁBORÚRÓL ÉS A KÖZEL-KELETI KERESZTÉNYEKRŐL BESZÉLGETTÜNK.

Honnan jött az adománygyűjtés ötlete?

Egy orientalista kutató, Speidl Bianka – aki tizenöt évén át járt Szíriába – egy nemzetközi keresztény szervezeten keresztül került kapcsolatba a szíriai al-Dmeine falu lakosaival. Ő hívta föl a figyelmemet arra, hogy templomuk megrongálódott a harcok során, az áramellátás pedig – mint mindenhol az országban – igen kiszámíthatatlan. Ekkor jött az ötlet, hogy gyűjtést szervezzünk. Két hónap alatt közel tízmillió forintot sikerült összegyűjtőnk, melyet a hívek, a szeretetszolgálatok és a görögkatolikus egyház adott össze. Az áramellátás javítása érdekében két napelemet is vittünk, valamint két számítógépet is. Ezúton köszönöm mindenkinek, aki hozzájárult e nemes kezdeményezéshez!

Miért kellett személyesen kivinni az adományt?

Egyrészt ekkora összeg utalása teljesen bizonytalan a térségben, egyáltalán nem biztos, hogy megérkezik a címzett számlájára. Másrészt korábban iraki papokkal találkoztam, akik megerősítettek abban, hogy a személyes találkozás nagyon sokat számít az ott élő keresztényeknek. Ez teljes mértékben bebizonyosodott az utunk során. Természetesen nagyra értékelték az anyagi és tárgyi adományt, de még többet jelentett számukra, hogy egy távoli ország görögkatolikusai gondoltak rájuk, meglátogatták őket, és éreztették velük: nincsenek egyedül. Ez a tapasztalat mindennél többet jelentett nekik is, nekünk is.

Hogy lehet ennyi pénzt és napelemet Szíriába vinni?

A Külügyminisztérium készségesen segített ebben. Mivel a térségben mindenhol a dollár a legstabilabb fizetőeszköz, átváltottuk az összeget, és a 27 000 dollárt borítékokba helyezve egy biztonságosan lezárt dobozba tettük. A dobozt a Külügyminisztérium lepecsételte, föl-

címkezte, ezáltal hivatalos állami küldemény lett, amelyhez külügyminisztériumi futárigazolványt kaptam. Ez biztosította, hogy a repülőtéren senki nem nyithatta ki a dobozt, nem sérthette föl a viaszpecsétet. A doboz egész úton a válltászámban volt. A napelemeket és a számítógépeket egy alaposan becsomagolt dobozban vittük, ám már a reptéren kiderült: az akkumulátort nem engedik a gépre, így azt itthon kellett hagynunk.

Nem veszélyes jelenleg Szíriába utazni?

A Külügyminisztérium és minden európai hivatalos szerv azt javasolja, hogy inkább ne utazzunk Szíriába, hiszen ott 2011 óta véres harcok dúlnak. Noha az ország nyugati része javarészt a kormányerők kezén van, helyi förlángolások bárhol történhetnek. Damaszkusz északi részét például még mindig a lázadó fegyveresek tartják kézben, a városból kivezető autópályát pedig ottlétünk alatt foglalta el egy lázadó csoport, ezért eltereltek bennünket egy kitérő felé. A Damaszkusztól északra fekvő területeket tavaly még az Iszlám Állam és más iszlamista terrorcsoportok uralták, de ma a hadsereg ellenőrzi azt is. Mivel tanácsadóink mind lebeszéltek az odautazásról, így a vízumot sem váltottuk ki. Mint később tapasztaltuk, biztonság uralkodik a térségben, de a háború szaga a levegőben lógott. Rettentő nagy katonai jelenlét, sűrű ellenőrző pontok, fegyveresek mindenhol, szétlőtt házak, úttorlaszok, kiégett autók kísérték utunkat.

Nem félt?

Félni nem féltém, de megrázó volt a pusztítás nyomát látni, emberrablás és gyilkosság helyén járni, rémisztő történeteket hallgatni, útlezárásba futni, néhány kilométerre lenni lázadó csapatoktól.

Hogy jutottak el mégis Szíriába?

Mivel a háború kezdete óta megszűnt a légi forgalom az ország fölött, csak a közeli repterekre lehet repülni, ez Bejrút vagy a jordán főváros, Ammán. Bejrútba repültünk. Bianka segítségével az interneten keresztül kapcsolatba kerültünk a melkita szeminárium rektorával, Naim el-Gharbi atyával, aki az említett szíriai faluból származik. Neki adtuk át az adományokat. Isztambulban kellett átszállni, a csatlakozásig fél nap volt, ez idő alatt megnéztük a Szent Bölcsesség, vagyis az Hagia Szophia templomát, a világ valaha volt legnagyobb keresztény templomát. Egy szerencsétlen járatlekés miatt a reptéren éjszakáztunk, s csak hajnali fél ötkor érkeztünk meg Bejrútba, ahol már várt ránk Naim atya. Reggeli után átadtuk az adományokat, melyekről hivatalos dokumentumokat írtunk alá, majd a szír ortodox pátriárkához voltunk hivatalosak ebédre. A pátriárka előző nap telefonon keresztül följánlotta, hogy elvisz minket Szíriába, és a vízumot is elintézi. Így is lett, egy nap alatt megszerezte a beutazáshoz szükséges dokumentumot, ebéd után pedig saját autójával vitt át Damaszkuszba, a szír fővárosba, miközben végig mesélt a szír ortodoxok, a libanoni polgárháború, a közel-keleti keresztények és a szíriai konfliktus történetéről. Amikor megköszöntem neki, hogy teológiai különbségeink ellenére, ismeretlenül is ilyen önzetlenül, szeretettel lát minket, ezt mondta:

NINCS OLYAN
TEOLÓGIAI KÜLÖNBSEG,
MELY MEGKÉRDŐJELEZNÉ
KRISZTUSBAN VALÓ
TESTVÉRISÉGÜNKET!

Meséljen Szíriáról!

Mint végig az országban, Damaszkuszban is erős a katonai jelenlét, szinte kilométerenként fegyveres ellenőrző pontba ütköztünk. A papi reverendát azonban még a muzulmánok is tisztelik, mindenütt azonnal továbbengedtek bennünket, Libanonban és Szíriában egyaránt. A közlekedés számunkra kaotikusnak tűnik, az autók nagy része igen leharcolt állapotban van. A városnak csak az északi és keleti részét sújtotta a háború, romokkal így nem találkozunk. Az óvárosban volt a patriarkátus és a szállásunk is, ez a gyönyörű, ősrégi városrész szerencsére érintetlenül maradt. A szűk utcák-

ban élénk a gyalogos- és gépkocsiforgalom is, a kerékpárokról és motorokról nem is beszélve. Minden sarkon katonai állás, mindenféle szír zászlók és Asszad elnök poszterei, festményei. A katonai jelenléttől eltekintve itt semmi nem érződik a feszült helyzetből, béke van. Rengeteg a több száz éves, düledező, egykor patinás arab ház, ezeket nem újítja föl senki. Csak másnap, Homsz felé tartva mentünk át háború sújtotta városrészekre. Az autópályán mindenki igen nagy sebességgel közlekedik, a motorosokon nem láttunk bukósíkokat sem. Gyakori a katonai teherautók, páncélosok látványa az úton. Az országnak ez a része az ezer-kétezer méteres hegyekkel csipkézett Anti-Libanon hegység része, rengeteg a kanyargós út.

Az emberek általában barátságosak, Damaszkuszban behívtak magukhoz, egy pékségben ajándékba adtak egy szír kenyeret, többen – még muzulmánok is – köszöntek, intettek, sőt, volt, aki áldást is kért. Az éghajlat nagyon forró, este hétkor 37 fok volt.

Miért mentek Homszba?

Homszot a „forradalom elesett fővárosának” is nevezik, innen indultak ki a kormányellenes tüntetések, itt dördültek el az első lövések, itt volt az egyik legnagyobb pusztítás az elmúlt évek során. Al-Dmeine faluja – melynek megromlását temploma helyreállítására gyűjtöttünk – innen húsz kilométerre található. A látogatáshoz azonban – egyházi protokoll szerint – a területileg illetékes püspök engedélyre volt szükség, aki a homszai érsek. Ő pedig meghívott magához ebédre. Borzalmas látvány volt a teljesen rommá lőtt városon végigmenni, de biztató volt, hogy a romok között az élet is újjáindulni látszódott. Az érsekség épületében újabb nyomasztó tényekkel szembesültünk: Az Iszlám Állam szövetségese – és vetélytársa egyben –, az al-Nuszra Front nevű iszlamista terrororganizáció 2012-ben elfoglalta az érsekség épületét, és főhadiszállásként használta azt 2014-es kiűzésükig. Rombolást és mocskot, iszlamista falfirkákat és föl nem robbant bombákat hagytak maguk mögött. A parancsnok íróasztalán jórészt külföldi harcosok útlevelét, az altemplomban kialakított kórházukban pedig a legújabb nyugati gyógyszereket találták a visszatérő egyházi személyek. Megrázó volt a tetőn föl nem robbant bomba, a szétlőtt és csúnyán megromlásra kitéve katedrális, és az épületet körülvevő pusztítás. Meglátogattuk a homszai jezsuitákat is, imádkoztunk Frans atya vértanúságának helyszínén és sírjánál, ahol a vértanú tropárját is elénekeltük magyarul. Frans van der Lugt, holland jezsuita szerzetes ötven éve élt Szíriában, inkább tartotta ma-

gát szírnek, mint hollandnak, nem volt olyan szeglete az országnak, amiről ne tudott volna mesélni. Évtizedeken át volt a szegények, elesettek, mozgássérültek, értelmi fogyatékosok támasza, kirándulásokat és közös programokat szervezett keresztény és muzulmán fiataloknak egyaránt, a keresztény–muzulmán együttélés fáradhatatlan harcosa volt. Az ostrom alatt álló Homszról nem volt hajlandó elmenni, mindvégig a nála meghúzódó keresztény és muzulmán menekültek, családok mellett maradt. Nem sokkal a város felszabadítása előtt egy terrorista bejött a kolostor udvarába, Frans atyát keresve. Amikor Frans atya előjött, számos lövéssel meggyilkolta.

Hogyan fogadták al-Dmeine falujában?

Az érsek atyával érkezünk, a parókián több férfi várt ránk. Rövid beszélgetés után megnéztük a templomot, az épülő katechetikai központot, meglátogattunk néhány családot, sétáltunk a faluban. Mindenhol óriási szeretettel fogadtak bennünket, friss gyümölcssel, kávéval kínáltak, fényképezkedtek velünk. Nagyon nagy megtiszteltetésként élték meg, hogy a magyar görögkatolikus metropolita a házukban látogatta meg őket. Szívszorító történeteket sajnós itt is hallottunk. A falu stratégiai szempontból fontos helyen fekszik Homsz és al-Qusayr között, ahol légi támaszpont van. A bázisért folyó harcoknak állandó színtere volt a falu, ezek során rongálódott meg a templom tetőzete is. Az iszlámisták nyolc falubeli raboltak el, többek között Naim atya két testvérét is. Öt éve nem tudnak róluk semmit. Hamis információkért eddig tizenötezer dollárt csaltak ki tőlük, de több pénzük már nincs. Ám ők nem hagyják, hogy ez megtörje őket, ugyanolyan életkedvvel és energiával élnek mindennapjaikat, mint azelőtt. Naim atya édesanyja nem bírta elviselni gyermekei elrablását: néhány hónapja sírba vitte a bánat. A falubeliek azt mondták,

MEG LEHET SZOKNI
A HÁBORÚT,
A KATONÁK JELENLÉTÉT,
MÉG A BOMBÁZÁST IS.
EGYVALAMIT NEM LEHET
MEGSZOKNI:
A GYLKOLÁST ÉS
AZ EMBERRABLÁST.

Útja során számos egyházi vezetővel találkozott.

Addig nem is tudtam, micsoda „kincsesbányája” a keleti kereszténységnek Libanon. Bejrútban és közvetlen közelségében székel a Közel-Kelet majdnem összes keresztény felekezetének pátriárkája, érseke. Amikor megérkeztünk, mindössze egyetlen találkozó volt megszervezve, ám a Gondviselés segítségével helyben hihetetlenül könnyen sikerült elintézni mindent. A szír ortodox pátriárkával és a homsi érsekkel való találkozást már említettem. Damaszkuszban találkoztam még a melkita érsekkel – akit a szinódus egy héttel később pátriárkának választott –, a szír ortodox érsekkel és szerzetesekkel; vasárnap Bejrútban együtt végeztem a Szent Liturgiát a melkita pátriárkával, vele is ebédeltem, majd kávéra voltam hivatalos Libanon legbefolyásosabb emberéhez, a maronita pátriárkához (akivel 2012-ben már találkoztam Budapesten). Ezt követően egy gyönyörű melkita székesegyházat látogattunk meg, melynek előterében véletlenül találkoztunk a nyugalmazott galileai melkita érsekkel, majd Szent Charbel celláját és sírját néztük meg. Meglátogattuk a bizánci szertartású kármelita nővéreket is, akik szigorú elzártágban élnek a külvilágtól, velük rácson keresztül folytattunk derűs beszélgetést. A kelet-libanoni Zahle érseke ebédre hívott, és szívélyesen fogadott a szír katolikus pátriárka is. Utolsó esténken az aleppói érsekkel találkoztam Bejrútban. A káld, görög ortodox, örmény ortodox és örmény katolikus érseket idő hiányában sajnos nem tudtam meglátogatni. Végül, de nem utolsósorban, a hazafelé úton Isztambulban Bartolomeosz konstantinápolyi ortodox pátriárka is fogadott.

Hol találkozott szíriai menekültekkel?

Az egyházfőktől átfogó képet kaptunk a közel-keleti kereszténységről. Az iraki keresztények legtöbbször már elmenekült az országból. Onnan, ahol a kereszténység már ötszáz évvel az iszlám megjelenése előtt virágzott. Most főleg Szíriában szenvednek, mert az iszlámista hódítás nem tűri meg a keresztényeket. Ezek a keresztények vagy Szírián belül menekülnek biztonságos helyre, vagy a közeli Libanonba. Többségük nem akarja elhagyni Szíriát, mert szülőföldjükön szeretnének továbbra is élni. A Libanonban tartózkodóknak igen nehéz a helyzete, mert két hónap után lejár a menekültvizumuk, és ha visszatérnek otthonukba, fejenként kétszáz dolláros büntetést kell fizetniük. Néhányukkal szálláshelyünkön, a melkita patriarkátus épületében találkoztunk, ott kaptak szállást és munkát. Ellátogattunk a szír határ közelében lévő Zahléba is, ahol a helyi érsek rendkívüli érzékkel szerez anyagi támogatást bankároktól, politikusoktól, tehe-

tős és befolyásos emberektől. Ebből a pénzből ingyenkonyhát működtet – melyben naponta ezer ember étkezik –, és segít a menekülteknek lakást bérelni, valamint egészségügyi kiadásait is segíti, és a gyermekeket iskoláztatja. Ez a program egyedülálló Libanonban.

A keresztények miért nem mennek a menekülttáborokba?

A menekülttáborokban óriási többségben szunnita muzulmánok vannak, akik között a keresztények nem lennének biztonságban. Ezért nem maradnak a táborokban, hanem máshol próbálják kivárni a háború végét. Hangsúlyozni kell, hogy többségük nem akar külföldre menni, hanem vissza akar térni szülőföldjére. Találkoztam egy fiatalemberrel, aki családjával együtt Kanadába ment, az élete is meggyökerezni látszott, ám négy hónap után visszatértek Libanonba, mert nem tudnak Szíriától távol élni. Azt mondta,

INKÁBB SZENVEDNEK
AZÉRT, HOGY
A KERESZTÉNYSÉG
NE VESSZEN KI KRISZTUS
SZÜLŐFÖLDJÉN.

Ezt hangoztatják az ortodox és katolikus egyházak is, miközben azt érzik, Európa elhagyja őket, elfeledkezik annak a Közel-Keletnek a keresztényeiről, ahol a kereszténység megszületett, s ahonnan elterjedt. Folyamatosan próbálják fölhívni az európai keresztény vezetők figyelmét, hogy nemcsak az Európába hőmpölygő tömegekkel kell foglalkozni, hanem azokkal a keresztényekkel is, akik keresztény gyökereiket, szülőhazájukat a jobb étellel kecsegtető Nyugat hívószavára sem hajlandók elhagyni. Ők, mintha kipotyognának a rendszerből. A nagy segélyszállítmányok jobbjára a menekülttáborokba kerülnek, ahol keresztények alig vannak. Ezért a mi felelősségünk is nagy, hogy ezt továbbadjuk, és ne fáradjunk imádkozni a közel-keleti békéért.

Milyen útravalóval tért haza?

Hihetetlenül gazdag volt ez a hat nap. Nemcsak fizikai, de lelki élményekben is. Egyetlen olyan dolog nem volt, ami nem sikerült volna, sőt. Minden, amiről lemondtunk, amit nem reméltünk, teljesült. A Jóisten velünk volt első perctől kezdve, és egy pillanatra sem engedte el a kezünket. Mélyen megrendítő volt a szíriai keresztények tanúságtétele, hitük melletti kiállása, mely a rombolás, szegénység,

emberrablás, gyilkosság hatására sem lankad. Megrendítő volt a menekült, földönfutóvá lett keresztények látványa, a velük való beszélgetés, a pénz körül forgó libanoni élet zajában a szerzetességet választó nővérekkel való találkozás, akik a világtól elzárva, derűs, mosolygó arccal szentelik magukat Istennek. Az arab nyelvű Szent Liturgia, a csodálatos tempomok, az egyházfőkkel való találkozások, Naim atya önzetlen segítségére (elejétől a végéig mindenhol ő vitt minket autójával), és még sorolhatnám. Sosem fogom elfelejteni az utolsó estét, amikor az udvaron ülve beszélgettünk a patriarkátuson dolgozó szír keresztényekkel. Azt a mosolygós, önzetlen, szerető hálát, amit kaptunk tőlük – nem csupán az adományért, hanem a személyes látogatásért, a törődésért; mert rajtuk keresztül azt érezhették, hogy nincsenek egyedül. Vannak olyanok Európában, akik gondolnak rájuk, akik együttéreznek velük, akik imádkoznak értük.

Naim atya megható szavakkal búcsúzott. Nem győzte ő is köszönni az adományunkat. Egy távoli országból, ismeretlenül jöttünk segíteni az itt szenvedő keresztényekre, ami által érezte és megtapasztalta Szent Pál szavait:

„TI KRISZTUS TESTE
VAGY TOK,
S EGYENKÉNT
TAGJAI...
HA SZENVED
AZ EGYIK TAG,
VALAMENNYI EGYÜTT
SZENVED VELE...”

[1 KOR 12,26]

EMBER

„KRISZTUS, AKI KIRÁLY, A BÉKE KIRÁLYA, AMIKOR MEGJELENT,
BÉKÉJÉVEL SZÁMŰZÖTT MINDEN MEGHASONLÁST,
A NÉZETELTÉRÉSEKET ELŰZTE, A SZÉTHÚZÁST SZÉTZAVARTA,
ÉS MINT AZ EGET A NAP FÉNYE, VILLÁMGYORSAN
ÚGY RAGYOGJA BE EZ EGYHÁZAT A BÉKE.”

[ARANYSZAVÚ SZENT PÉTER]

GEDEON TAMÁS

A FIATALOKKAL, KAMASZOKKAL FOLYTATOTT KÖZÖS MUNKA SORÁN AZ ELŐZŐ LAPSZÁMBAN TAGLALT EGYÉNI TANÁCSADÁS, VAGY MÁS SZÓVAL ESETKEZELÉS MELLETT VAN EGY MÁSIK MÓDSZER IS, AMELYET EGYRE GYAKRABBAN ALKALMAZNAK A SZOCIÁLIS SZAKEMBEREK. EZ A CSOPORTOS FOGLALKOZÁS. JELEN ESETBEN NEM AZ EGY-EGY ESETBEN LEZAJLÓ TRÉNINGCSOPORTOS ALKALMAKRA GONDOLOK, SOKKAL INKÁBB ARRA, AMIT A KÖZNYELVBEN KLUBFOGLALKOZÁS NÉVEN ISMERÜNK. A KÖVETKEZŐKBEN ERRŐL, ENNEK ELŐNYEIRŐL ÉS AKTUALITÁSÁRÓL FOGOK ÍRNI.

A mai világban nagyon sok témában, különféle célcsoportok számára és sokféle módszertannal szoktak csoportfoglalkozásokat tartani. Így lehet hallani drogprevenációs, párkapcsolati, szabadidős vagy akár életre való nevelést célzó klubokról is. Nem mehetünk el azonban szó nélkül a vallási közegeben működő hittanos csoportok mellett sem. De mi is ezeknek a csoportosulásoknak a célja, értelme? Mindenki – így én is – csak a saját tapasztalatai alapján tud beszámolni egy-egy tevékenység előnyeiről, céljairól, nehézségeiről. Ennek tükrében az elmúlt évek tapasztalati élményei alapján mutatom be azt, hogy szerintem miért és mitől is jó egy aktív csoport.

Sok évvel ezelőtt kezdtem ismerkedni ezekkel a folyamatokkal, amikor még mint tag kapcsolódtam egy-egy klubhoz. Jellemzően ezek vallási közösségekhez kötődtek. Egyházközségem hasonló korosztályt képviselő tagjaival egy-egy liturgia után összeültünk és az éppen aktuális témákról beszélgettünk, osztottuk meg egymással gondolatainkat. A korosztályi sajátosságokból fakadóan több esetben ez inkább a szórakozás irányába ment el, így a játékos vonulat (csocsó, pingpong) sokkal dominánsabb volt, mint a mély lelki témákkal való foglalatosság.

A kiscsoportokban

Egy-egy alkalommal azonban sikerült elmerülni és elgondolkozni hitünk különféle megállapításairól, amelyeket az atya felvetett számunkra. Már ebben a csoportban éreztem, mennyire értékes az, ha egy adott témáról meghallgatjuk a másik véleményét is, és megvitatjuk vele, hogy ő ezt miért gondolja úgy, ahogy. Mélyen él bennem a beszélgetés az irgalmas szamaritánus példázatáról. Az volt a fő kérdés, hogy vajon mi hogyan reagálnánk hasonló helyzetben. Több megoldás született. Volt, aki segítséget nyújtott volna; volt, aki mást küldött volna maga helyett; és volt olyan is, aki tudta magáról, hogy inkább leszegett fejfel ment volna tovább. Ez az alap heves, mégis kulturált vitát alakított ki a csoport résztvevői között, hiszen mindenki a saját álláspontját kezdte el védeni, amelybe a másiké nem fért bele. Azonban a végén megegyeztünk abban, hogy sokfélék vagyunk, az idők során változni fogunk, és lehet, hogy amit most gondolunk és igaznak vélünk, a későbbiekben balgaságnak fogjuk tartani. Így indult a csoportokkal, klubokkal való kapcsolatom.

Egy nagyot ugorva az időben jutottam el oda, hogy már bő egy éve én vezetem a klubokat, és próbálok folyamatosan fejlődni benne. Mitől válik igazán élővé egy csoport, és milyen kritériumai vannak annak, hogy jól működő legyen, és a résztvevők szeressenek odatartozni? A civil és egyházi szervezetek fő sajátosságai közé tartozik az, hogy nagyon sokszínűek. Az esetek többségében van egy fő célcsoportjuk, de mellette nem feledkeznek meg a társadalom további rétegeiről sem. Mostani cikkemben a hátrányos helyzetű fiatalokkal végzett munkát szeretném kiemelni.

Több pályázatnak, felhívásnak a hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű fiatalok, gyermekek alkotják a célcsoportját. Ez kiváló kezdeményezés abban az esetben, ha az adott szervezet a vállalásait meg is valósítja, és valóban azzal a céllal működik, hogy valami pluszt nyújtson a gyermekeknek, és változást érjen el. A Görögkatolikus Szemlélet húsvéti számában olvashattunk arról, hogy ez a változás hogyan érhető el egyéni esetkezelés, tanácsadás során. Vajon ugyanez elérhető csoportos formában is?

rejlő erő

Véleményem szerint igen! Az elmúlt félévben 15–18 éves fiataloknak tartottam, és tartok most is párkapcsolati életet célzó klubfoglalkozásokat. Annak a korosztálynak, amelynek a mindennapjait már meghatározza a párkeresés, vagy az, hogy jó kapcsolatban éljenek. A heti rendszerességgel tartott csoportfoglalkozás fő mozgatórugója az, hogy segítsek nekik abban, hogy kiegyensúlyozott, harmonikus párkapcsolatban éljenek. Ehhez többek között Gary Chapman és Pál Feri atya munkásságát hívtam segítségül. Az alapkoncepcióm e foglalkozások során is, hogy a keresztény értékrendet közvetítem a fiatalok számára. Véleményem szerint ez megvalósítható úgy is, hogy érezzék, amiről beszélek, az jó és követendő, még akkor is, ha alkalomadtán Istent is megemlítem. Tapasztalataim szerint többször esnek a szociális szakemberek abba a hibába, hogy saját véleményüket, elképzelésüket akarják ráerőltetni a célcsoportjukra. Így inkább negatív, mint pozitív eredményt érnek el.

De mi szükséges ahhoz, hogy valaki eredményes munkát végezzen egy csoportfolyamat során? Először is türelem, hiszen egy pillanat alatt nem lehet senkiben sem változást elérni. Másodsor: ki kell alakítani a „mi” tudatot a csoportban, hogy építő jelleggel tudjanak hozzászólni egy-egy témához. Harmadszor pedig a bizalmi légkör elérésére kell fókuszálni, amely elősegítheti a megnyílást minden tagban. Ennek a három lépésnek a megvalósítása időigényes, viszont gyümölcsöző lehet. Folyamatos odafigyelést igényel, illetve azt, hogy a csoportvezető fenntartsa az érdeklődést a résztvevőkben. Pár példa által mutatom be, mikor érezhető, hogy nem hiábavaló, amit hétről hétre csinálok. Az első esetben az egyik csoporttag küldött nekem egy képüzenetet: etikaórán pont az őt szeretetnyelv volt az egyik kérdés, és köszöni, hogy miattam tudja a választ. A második esetről az egyik résztvevőt megkértem, hogy foglalja össze az előző alkalomról hiányzó társának, hogy mi is volt akkor. Ő teljes beleéléssel majdnem hibátlanul tudta visszaadni azt, amiről az előtte lévő összejevetelünkön szó volt. A legfrissebb élmény adja át talán a legjobban azt, hogy hova is kellene eljutni egy csoportfolyamatnak. Szinte kérdés nélkül kezdtek bele abba, ami éppen őket

foglalkoztatja, és ahol éppen kapcsolati szempontból állnak. Az esetek többségében már csak segítő kérdéseket kellett feltennem ahhoz, hogy az éppen felszólalót segíteni tudják. Véleményem szerint a csoport lényege éppen az, hogy egy idő után ne legyen lényeges a csoportvezető személye, hanem önmagától is kiválóan tudjon működni.

Hasonlóan szükséges gondolkodni az egyházi, egyházközösségekhez kötődő kiscsoportokról is. Ebben az esetben már az óriási öröm, ha az egyházközösség össze tud toborozni egy fiatalokból álló csoportot, főleg a kisebb településeken. Mi is lenne a teendő ahhoz, hogy kialakuljon egy összetartó, aktív csoport? Az előzőekben említett lépéseket itt is fontos megtartani, hiszen a türelem, a bizalom és a „mi” tudat kialakulása „hovatartozás” nélkül lényeges egy csoportosulás kialakulásához. A vallásos közegben adott a csoportvezető személye, hiszen a helyi parókus, káplán vagy kántor szokta ezt elvállalni. Fontos kiemelni ennél a részről a talentumok kérdéskörét. Nem biztos, hogy az adott atya pont ahhoz kapott talentumot, hogy fiatalokból álló csoportot vezessen, hanem például más korosztályhoz. Ez semmi esetre sem kell, hogy zavarja őt. Ennek a felismerése a csoportot előre tudja vinni, hiszen ha segítséget kér szakembertől, fiataltól – és közösen végzik a továbbiakban a vezetést –, akkor annak mindenképpen a csoport látja előnyeit. Az egyházi kiscsoportok esetében (mint ahogy írásom elején is említettem) szintén lényeges megtalálni az egyensúlyt a szórakozás és a korosztályt érdeklő témák feldolgozása között. Figyelni kell arra, hogy se az egyik, se a másik oldalra ne dőljön el szélsőségesen a mérleg nyelve, hiszen annak hosszú távon a csoportja láthatja kárát. Ugyanígy annak is, hogyha a csoportvezető ráerőlteti a saját véleményét a résztvevőkre, így kihagyva őket a közös gondolkodásból. Ha csak ő az, aki beszél, tudást ad át, akkor elvesz az aktivitás, és lemorzsolódhatnak a fiatalok.

Összefoglalva elmondható, hogy a kiscsoportok által egy kiválóan hasznosítható módszer van a kezünkben, amelytől nem szabad megriadni. Használni és alkalmazni kell, hiszen a kortárscsoport sokkal erősebb hatást tud elérni egy fiatal fejlődésében, mint ha csak egy „felöltött” beszél vele. Az egymástól tanulás és a tapasztalatok általi tanulás minden korosztályban és minden célcsoport esetében hasznosabb lehet, mint az egyéni tanácsadás. Ehhez azonban türelem, bizalom, felkészültség és idő kell. Ebből egyiket sem szabad megspórolni annak érdekében, hogy egy jól működő, termékeny csoport jöjjön létre.

Ha szeretne részt venni hasznos, közösséget adó csoportban, jó szívvel ajánljuk az egyházközösségi KARITÁSZ vagy a Szent Damján tábort közösséget, ahol az együvé tartozás mellett a társadalmi felelősségben és mások önzetlen segítségével rejllő örömeikben része lehet. Budapesten a Panágiát érdemes fölkeresni vagy a Krisztusért Balgatag Szent Simeon Természetjáró Kör, de számos egyházközösségben vannak rendszeres foci-alkalmak, női összejevetelek, baba-mama klubok, torna és hasonló, közösségépítésre alkalmas csoportok. Tájékoztatásért forduljon bizalommal parókusához!

LEGEZA JÓZSEF

A szeretet iskolája

GONDOLATOK A HÁZASSÁGRÓL – 2. rész

A Szentírás így írja le a házasságot: „A férfi elhagyja apját és anyját, és feleségéhez ragaszkodik, s a kettő egy test lesz.” [Ter 2,24]

Az ember elhagyja apját és anyját. Régen közhírré tették, hogy XY új családot alapít, a hajó elindult, a házat elkezdték építeni. Az én falumban ezt szolgálta az, hogy a nászmenet a templomba menet körbejárta a falut. Az egész falunak jutott egy-egy darab fasírozott, vagy a gazdagabbaknál egy-egy rántott hús, egy nyelet pálinka vagy egy korty bor. Kint voltak az utcán, ott ácsorogtak, ahol a lakodalmas menet elvonult. Elöl az ifjú pár, a menetben a szülők, testvérek, rokonok, barátok, ismerősök, s a végén a zenészek. Ezzel is hirdették, hogy ők már összetartoznak, közelebb kerültek egymáshoz itt a földön, mint bárki máshoz; Isten után a legfontosabbak lettek egymásnak. A szülők szemében ilyenkor könny csillogott, mert a köldökzsinór végleg elszakadt. Az ifjú párról fényképet is készítettek, mert a leány menyasszonyként a legszebb, a fiú pedig vőlegényként a legnyalkább. Ezek a fényképek sokáig kint voltak a fényképész kirakatában.

A férfi elhagyja apját és anyját, és feleségéhez ragaszkodik. Ha két papírt összeragasztunk, nem lehet anélkül szétválasztani, hogy mind a kettő meg ne sérülne. Első pillantásra szimpatikusabb volna, ha a Szentírás a „ragaszkodik” szó helyett a „szeret” szót használná. De a „ragaszkodik” szó többet fejez ki. A ragaszkodás azt jelenti, hogy nem bizonytalan már, nem tapogatózik, hanem döntött, véglegesen, visszavonhatatlanul ragaszkodik, hozzá tartozik. A ragaszkodás a szeretet legmagasabb foka. Ha a szeretet alszik, a hűség virraszt. A házasságban a szerelem, a szeretet, a hűség és a ragaszkodás váltogatja egymást. Hol a hűség dominál, hol a szerelem tombol, hol a szeretet lángol, hol csak a zord kitartás él. De ha a kitartás megmarad, fennáll – s ennek mindig fenn kell állnia –, újból és újból lángot kap a szerelem. A kitartás ad lehetőséget a szerelem fellángolására.

A hűség nem azt jelenti, hogy holt szokássá nyújtom a kezdeti lendületet. Nem az érzelem kinyújtásáról van szó, hanem arról, hogy életre

keltünk valamit az idők folyamán. A folyó hullad, de nem megy el, a hullámzás örök. Ahogy Wass Albert írja *Üzenet haza* című versében: „A víz szalad, a kő marad, a kő marad.”

A csillagok hűségesen ragyognak. Egy óráig szeretni állati dolog, egy évig szeretni emberi dolog, egy életen át szeretni angyali, sőt isteni dolog. Nem azt kell mondani, hogy szeretlek, hanem azt, hogy téged, egyedül, örökre.

Egy kanna benzinnel zárt rendszerben messzire lehet menni, de ha nem tömitenek a szelepek, lyukas a cső, hamarabb fogy el a benzin, kiöntve pillanatok alatt elég. Ilyen zárt rendszerben kell, hogy áramoljon a szerelem a házasságban.

Az egyház nagyra értékeli a házasságot. Inkább elengedte a több millió lakosú Angliát az egyház kebeléről, de ragaszkodott VIII. Henrik és első felesége, Aragóniai Katalin oltár előtt megkötött házasságához. Adjatok egy fix pontot, s én kimozdítom a földet – mondta Arkhimédész. Egy ilyen fix pont a házasság. Madách Imre írta: „A család (...) lesz a világnak kettős mozgatója, (...) szülője minden nagyinak és nemesnek”.

Ha az ember boldog házasságban, családban él, mellékes, hogy melyik párt vezet az országot, mi történik a politikában, szegény-e vagy gazdag, még a betegség sem fáj úgy. Gondoljunk a Kincskereső kisködmönre vagy Arany János *Családi kör* című versére. A nehézségeket könnyebb elviselni boldog házasságban. Ha a házasságban lángol a szeretet, a béke, a családban az egymás iránti jóság, minden baj eltölpül. De ha ezek nincsenek meg, hiába a karrier, az egészség, a pénz, üresnek érezzük az életet. Az Istennel való viszonyunkat is megmetélyezheti a rossz házasság, a boldogtalan család. A házasságban tehát a férfi és a nő kapcsolata fordulópont. Vagy megtalálják ebben a kapcsolatban az utat önmagukhoz, felebarátjukhoz, Istenhez, vagy belebonyolódnak, és belsőleg tönkremennek. A házasság tehát nagyon sok boldog pillanat, öröm, szent gyönyörűség forrása, de ugyanakkor nagyon sok keserűség, bánat, fájdalom lelőhelye is lehet, ha a benne élők nem Isten szerint élnek.

Ezt írta Bernadinus 1817-ben: „Tudjátok, mért adott Isten szent felsége házastársat a férfinek? Azért, hogy néki felesége, azaz hogy minden ügyében fele segítségé legyen.” Feleségnek nevezi, testének, lelke fele részének.

A -ság/-ség képző kiemeli, nyomatékositja, fölértékeli a szót, a fogalmat, amelyhez csatolják. Az uraság több, mint az úr, a hegység több, mint a hegy. A legközelebb álló felem, feleség, aki nélkül nem lehetnék ember, mert ő teszi, tette lehetővé, hogy emberként éljek. Szent Ágoston írja: „Ha Isten a nőt a férfi urává akarta volna tenni, Ádám fejéből vette volna a csontot, ha a férfi rabszolgájává rendelte volna, a lábából. Ámde oldalából vette, mert élettársává, egyenlő párjává rendelte. A szív tájkjáról, mert véle egy test, egy szív.”

Bernadinus írja szintén: „Miért bocsátott álmod Ádámra az Isten, amikor oldalbordájából megalkotta az asszonyt? És miért utána mutatta meg csak Évát? Mert ha ébren lett volna, fájdalmat érzett volna, és ha utálatosság kerekedett volna köztük, s ha a csintalan Éva türelmetlenkedett volna és szutyogtatta volna férjét, Ádám azt mondhatta volna: Te szívem gyötrelme, állj félre, ne újítsd meg sebemet, nem tudod-e, hogy szörnyű fájdalmat szenvedtem testemben éretted? És mégis, te csikorgó kukoricamalom, még most is kímélés nélkül fonnyasztod, hervasztod és kínzod szívemet? Tehát a békességet szerető Isten bölcs rendelése szerint azért bocsátott Ádámra álmod e munka véghezvitelekor, hogy az efféle zavargások meg ne történjenek, hanem csendes egységben, egymás kedvében éljenek.”

AZ ESKÜVŐ JELKÉPEI

Esküvői szertartásunk szép szimbólumai egy életre szóló tanítást adnak a házasságban élőknek. Az oltárról hozunk egy gyertyát arra a „kis oltárra”, asztalra, amely előtt a jegyesek állnak a szertartás alatt. A gyertya fényt és meleget ad, s addig árasztja a fény a meleget, ameddig van teste. Tulajdonképpen azért van teste, hogy fényé, meleggé varázsolja. Aligha van szebb szimbóluma keresztény életünknek, mint a gyertya. Azért vagyunk a földön, hogy fényt, meleget sugározzunk magunk körül. És kire áraszuk a legtöbb meleget, ha nem arra, aki Isten után a legközelebb van hozzánk itt a földön, vagyis a házastársunkra.

Az eskető pap kezében feszület van. Ez jelképezi, hogy áldozat nélkül nem létezik jó házasság. Csak az a dolog él, amiért képesek vagyunk meghalni. Az egyház azért él, mert Krisztus szenvedett, meghalt érte. A házasságban élőknek is mindennap egy kicsit meg kell halni: a türelemben, a szeretetben, a szerelemben, egymás hibáinak elnézésében, tolerálásában. Ekkor megfelelkeznek önmagukról, és csak a másíknak élnek. Amikor csak a másíknak számít, amikor nem az a jó, ami

nekem jó, hanem ami a másíknak jó. Az fáj igazán, ami a másíknak fáj. Az az igazi öröm, ami a másíknak öröm.

A házasulandók a kezüket az evangéliumra téve mondják az eskü szövegét. Egyedül az evangélium az, amire érdemes az életet építeni, akárcsak a házasságot. Ahol baj van a házassággal, ott mindig kimutatható, hogy az egyik vagy mindkét fél letért az evangélium útjáról. Nem azt mondom, hogy aki az evangélium szerint él, sosem lesz beteg, soha semmi baj nem fogja érni, de azt vallom, hogy ha valaki az evangélium szerint él, lehet, hogy bajok, bánatok, nehézségek közt megy az élete útja, de kap egy olyan belső békét, boldogságot és biztonságot, amit a világ nem adhat meg, és el sem vehet.

Az esküvői csokor általában friss virág, nem mű. Ez jelképezi azt, hogy egyik elengedhetetlen vonása kell, hogy legyen a házasságnak a frissesség, nem lehet azt a múltra építeni. Sokszor noszogatják, főleg a feleségek a férjeket, hogy „mondd már, hogy szeretsz”. A férj nem mondhatja azt, hogy „nézd meg a videón, hisz

az esküvői szertartáson már elmondtam”. Az nem számít, a jelen a legfontosabb pillanat az ember életében.

Az esküvői jelképek közül leglátványosabb a korona. Sok jelentése van, én egy sajátos jelentést is adnék e kiemelkedő szimbólumnak: Isten a világ ura és királya. Isten nem féltékeny az emberre, ezért minden esküvőn átad a saját királyságából egy családnyi királyságot, amelynek a királya az ifjú férj, a királynője pedig a feleség. De ez feladattal is jár. A férjnek, hogy mindig azzal a fensőséggel, emelkedett lelkülettel forduljon a felesége felé, ahogy egy király fordul a feleségéhez; a feleség pedig azzal a tapintattal, finomsággal, lelkülettel forduljon a férjéhez, ahogy azt egy igazi királynő teszi.

A SZERETET ISKOLÁJA

Sokszor az fáj a házastársaknak, hogy mennyire kevés a viszonzás, mennyire kevés az a figyelem, az a szeretet, amit a másiktól kapnak, vagy éppen az, hogy a másíknak nem igényli a törődést, udvarlást, szeretetet. Lassan érlelődik az a fájdalom is, hogy mennyire keveset tudok adni, mennyivel jobban szeretném a társamat megérteni, úgy szeretni, ahogy neki arra szüksége van, s erre sokszor képtelen vagyok. A házasság a szeretetnek sokszor a legnehezebb iskolája. Egy szép házasság olyan, mint egy gyönyörű szimfónia, amelyben két dallam szól, nem egymásba beleharsognak, hanem egymást erősítik. Sokszor egy házasság két ember szinte emberfeletti remekműve. Nem adják olcsón azt a harmóniát, ami két ember között lassanként létrejön.

A házasság hatalmas döntéssel kezdődik. Két ember feltételek nélkül és véglegesen odaajándékozza egymásnak az életét. Olyan ez, mintha alul aláírna egy fehér papírt egy férfi és egy nő. Két ember nem tudja még, hogy mire mondott igent. Ez egy szerzetesi fogadalmhoz hasonló, nagy elszántság. A házassági igen egyben az Úristennek kimondott nagybetűs igen is. S ez a két igen, a társnak kimondott ígéret és az Istennek tett eskü egymásba fonódik, egymást erősíti mind a két irányban. Ha az emberi igen egy kicsikét elgyöngül, megfárad, akkor az Isten végtelen szeretete a két embert ezen a mélyponton átsegíti. De fordítva is igaz ez. Az emberi igen is segíti az Istennek kimondott igenünket. Egy szép házasság folyamatos istenélmény, amelyben két ember megtapasztalja, milyen szépnek alkotta Isten a világot, mennyi kincset elrejtett az ember szívében, milyen gazdagon megajándékozott minket.

Gyökössy Endre mondja, hogy a szép házasság alaptörvénye ez: ketten hármasban. Egy szép házasságban szinte kézzelfogható az Isten állandó jelenléte. Mint élő tabernákulum hordozzák Isten szeretetét itt, a világban. Az emberi szerelem gyarló színei alatt az Ő végtelen szeretetét hordozzák. Thornton Wilder egyik regényében egy feleség ezt mondja a férjének: „Nem azért mentem hozzád feleségül, mert tökéletes voltál, hanem mert tétl nekem egy ígéretet. A te ígéreted pótolta a tökéletlenségemet. Ahogyan az ígéret, amit én tettem, pótolta az én tökéletlenségemet.” Két tökéletlen ember házasodott össze, és az ígéretük alkotta meg a házasságot.

Egy újságíró felfigyelt két idős emberre, akikből sugárzott a boldogság. Különösen az asszonyból, aki már alig tudott mozogni, az arcan ott voltak egy hosszú és nehéz életnek a

felvésett ráncai. És mégis, ebből az asszonyból sugárzott a hála az élete iránt. Egy boldog, egy teljes életnek a kikristályosodott öröme ült ki az arcán. Az újságíró elhatározta, hogy kikutatja, mi lehet ennek az idős házaspárnak a titka, mitől ilyen boldogok. Elkezdett hozzájuk járogatni. Kérdezgette őket, s lassanként kicsit csalódva tapasztalta azt, hogy egészen hétköznapi emberek. Vannak hibáik is, nem is kevés. Egyvalamire azonban egy idő múlva figyelmes lett, mégpedig arra, hogy amikor az asszony beszélt, akkor a férje mindig csillogó szemekkel csüngött a feleségén, figyelte őt. Lassanként az újságíró nőben megfogalmazódott: ezt az asszonyt nagyon szeretik. S aztán még az is megfogalmazódott benne, hogy talán nem is azért szeretik ennyire ezt az asszonyt, mert ő olyan kedves és sugárzó, hanem sokkal inkább azért olyan kedves és sugárzó, mert valaki ennyire szereti őt.

Házasságkötéskor két ember elhatározza, hogy egymást szeretni fogja. Nemcsak akkor, amikor a másik azt megérdemli, vagy mert mindig olyan kedves és szép, hanem akkor is, amikor éppen nem annyira kedves. A házasság ebből a totális odaadásból él és születik újra és újra, nap mint nap. Az a házasság marad szép, ahol ezt az első igent képesek naponta újra kimondani. Nem annyira szavakkal, de úgy, hogy a másik érezze, hogy ma is engem választana, ma is engem hódítana meg. Valahogyan úgy, ahogy Szent Pál apostol mondja: Isten a jókedvű adakozót szereti. Azt, aki nem vonogatja vissza, nem bánja meg azt, amit valaha odaigért. Sajnos, nagyon sok házasember energiájának nagy része megy el arra, hogy döntését néha megbánja, küszködik érte, és megpróbálja újra mehozni. Ha valaki képes nap mint nap jókedvűen, örömmel, szabadon odaadni az életét, és azt az első döntést naponta meghozni, akkor ez a döntés örömet, boldogságot fog okozni neki, és persze azoknak is, akiket az Úristen rábízott.

Az ember a szeretet által lesz boldog, azáltal, hogy sikerül az életét odaadnia. Ezt a nagy igent persze le kell fordítani kicsi igenekre, aprópérenzre kell váltani, a szeretet kicsi tetteire.

Egy férfi nemigen szeretett udvarolni, főként sohasem nyitotta ki felesége előtt a kocsiját. Mindig azt mondogatta a barátainak, hogy nincs eltörve a keze, ő is kinyithatja. Nem volt érzéke az efféle kedvességekhez. Amúgy szerette a feleségét, csak nem tudta kifejezni. Amikor a felesége időskorában meghalt, a férfi teljesen össze volt törve, mert valóban mélyen szerette őt. A temetésen úgy adódott, hogy ő ért oda legelőször, a halottszállító autó csak később érkezett. Amikor a halottszállító a koporsóval odaért, az egyik halottszállító – aki ismerte is őt – odaszólt neki, hogy nyissa ki

az ajtót a feleségének. A férfi odanyúlt, aztán megdermedt. Soha életében ezt a feleségének nem tette meg, most tehette meg először és utoljára. Évtizedek megbánása zuhant rá erre az emberre. A házasság a szeretet tetteiből épül fel. Ne hagyjuk, hogy későn döbbenjünk rá, mennyi aprósággal tehetjük volna boldogabbá házastársunkat!

Sokszor eltöprengek: min múlik az, hogy melyik házasság lesz szép, melyik két élet bontakozik ki szépen együtt. Sok esetben az az érzésem, hogy talán nem is annyira a szerencsés választáson múlik, hanem sokkal inkább azon, hogy két ember mit kezd egymással a közös történetükben. Azon, hogy azzal a kevéssel, amijük van, mit tudnak kezdeni. Képesek-e azt a keveset jó szívvel egészen odaadni, s jó szívvel elfogadni.

A szeretet tetteiből épül a házasság. Minden észrevett alkalom építi a kapcsolatot, és minden elszalasztott alkalom rombolja.

HARMÓNIA

Székely János püspök úr – akinek sok gondolatát felhasználtam már – mesélte el a következő, Amerikában megtörtént esetet. Volt egy házaspár, akikről elterjedt, hogy nagyon szeretnek uborkasalátát készíteni. Adtak a rokonságnak, a plébániára is mindig vittek. A férfi már tavasszal nézegette a különböző típusú növényeket, felásta a kertet, elvetette a magokat. Az asszony újabb és újabb recepteket talált ki. Nagyon sok öröme volt a közös uborkasaláta-készítésben. Aztán a férfi egy idő múlva meghalt. A következő nyáron eljöttek a gyerekeik, s azt mondták az édesanyjuknak: „Tudjuk, hogy apával együtt mennyire szeretted az uborkasalátát készíteni. Elhatároztuk, hogy ami eddig apa dolga volt, azt mostantól megcsináljuk mi. Felássuk a kertet, elültetjük a magokat.” De az édesanyjuk ezt mondta: „Ne fáradjatok, igazából nem akartam mondani, amíg édesapátok élt, én nem szerettem az uborkasalátát, csak az ő kedvéért csináltam újra, évről évre.” A gyerekek dermedten hallgatták ezt, különösen a legfiatalabbik, akit az édesapjuk a halála előtt nem sokkal magához vont, és ezt mondta neki: „Tudod, én igazából nem szeretem az uborkasalátát, csak az édesanyjátok miatt csinálom, tudom, neki ez a kedvenc időtöltése.”

Kedves történet ez, két önzetlen emberről, akik megfelelnek önmagukról, de ugyanakkor egy kicsit szomorú is. Két ember él egymás mellett, s egymás igazi énjét alig-alig ismerik. Megjátsszák a szerepeiket, ebbe a színjátékba belemerevedve élnek végig az életüket.

Egy szép házasságban harmónia keletkezik, a legszebb harmónia, amit két ember elérhet. Két ember meg tudja osztani az örömet és fájdalmát. Egyik alaptörvénye a jó kommunikációnak az, hogy állandóan jelezni kell a másinak, mi az, ami fáj, s mi az, amit szeretnék. Állandóan igyekezni kell megérteni a másik vágyait és fájdalmait.

A harmóniát persze nagyon nehéz megalkotni, mert két ember különbözik, s a házasságnak nem is az a feladata, hogy az egyik fél a másikat a saját képére átalakítsa. Ha valaki így él, akkor nem is a társát szereti, hanem önmagát szereti, a maga akaratát. Szeretni valakit azt jelenti, hogy gyönyörködöm abban, amilyen ő, szolgálom az ő boldogságát, hogy ő a maga útján kibontakozzon. Egy híres amerikai pszichológus mondta, hogy ha valaki egy gyönyörű

naplementét lát, akkor általában nem szokott megállni, s nem mondja azt, hogy elnézést, ott a jobb szélén kicsit több lilát kérnék, középen egy kicsit kevesebb narancssárgát. Gyönyörködünk a naplementében. Csodáljuk olyan-
nak, amilyen. S azt állítja a pszichológus, így van mindazokkal az emberekkel is, akiket igazán szeretünk. A szeretet alaphangja nem az, hogy átnevelem a másikat, hanem hogy csodálom azokat a kincseket, amik benne vannak, és segítek neki abban, hogy a legjobb énjét kibontakoztathassa.

Manapság igen sokan nem is értik a házasságnak ezt a nagy, embert próbáló kalandját, a szeretetnek ezt a nagy és sokszor igen nehéz iskoláját. Nagyon sok fiatal van, aki egyáltalán nem is akar megházasodni. Mintha nem is értené, hogy mi abban a szép, ha valaki az egész életét feltétel nélkül odaajándékozza. Mintha már sokakból hiányozna az az emberi nagyság, hogy képesek legyenek és akarják is az egész életüket odaadni. Manapság sok ember csak úgy bele-belekóstolgat egy másik életbe, s amikor a dolog komolyra fordul, akkor kerek old. A sírig tartó szerelemhez újra és újra szükség van az Isten szeretetének nagyságára, végtelenségére. Az ember szeretete véges, és igen gyakran megtorpan és meggyengül.

Egy angol férfinak orosz felesége volt. Egy idő múlva felvettek egy fiatal orosz lányt, Annát, hogy a feleség tudjon vele oroszul beszélgetni, s azért is, mert így próbálták segíteni a fiatal lányon Londonban. Nagy szükség is volt Anna derűs egyéniségére, ugyanis a családban abban az időben óriási volt a feszültség a férj és a feleség között. Húsvét reggelén a férj és a feleség nagyon csúnyán összeveszett. A férfinak uralkodnia kellett magán, hogy meg ne üsse feleségét. Így ült le az ünnepi asztalhoz, a férfi ököbe szorított kézzel. Abban a pillanatban nyílt az ajtó, Anna lépett be az ünnepi tállal a kezében. Azt mondta: Krisztosz voszkresz! A különbség leírhatatlan volt. Ők ketten egymással szemben, tele keserűséggel, Annából pedig sugárzott az ünnep öröme. A feleség nem bírta tovább. Sírva fakadt. A férfi semmit sem értett. Megkérdezte, mit mondott Anna. A feleség megtörölte a szemét, odalépett urához. Ránézett, olyan tekintettel, amit a férfi életében sohasem felejtett el. A felesége szemében újra ott volt az a régi szeretet, amivel őt valaha szerette. „Anna azt mondta, hogy Krisztus feltámadt” – szólt az asszony. Akkor a férfi mindent megértett. Hogy húsvétkor Oroszországban így szoktak köszönni az emberek. Mennyi szép emléket felidézett feleségében ez a régi köszöntés: „Krisztus feltámadt!” A feleség a férfi vállára tette a kezét, és így szólt: „Nagyon sajnálom. Bocsáss meg, ha tudsz!” A férfi elbizonytalanodott. Erre nem számított azok után, amiket a felesége a fejéhez vágott aznap

reggel: „Én bocsássak meg neked? Nekem van szükségem a te bocsánatodra.” Aznap reggel Krisztus tényleg feltámadt két ember szívében is. Egy házasság újjászületett, mert két ember túl tudott önmagán lépni, túllátni a maga sérelmein.

A házasság nem magától marad szép. Amikor elindul egy férfi és egy nő kapcsolata, úgy hiszik, maguktól omlanak le a falak, s ámulva fedezik fel, hogy kiléphetnek magányuk börtön-

néből, és beléphetnek a másik csodálatos világába. Annyi mindent, ami az életükből egyedül hiányzott volna, a másik által megkaptak. A másik öröme lett az ő boldogságuk. A másik fájdalmát ők is hordozták. A szerelem első, rózsaszínű ködfelhője hatalmas erővel egygyé forraszt két embert. A szerelem kezdetén mintha ingyenes ajándékként hullana két ember ölébe ez a boldogító egység. A falak két ember között leomlanak. De azt hiszem, nem magától marad két ember egymáshoz közel. Mert annyi minden fog velük történni, amit az egyik így, a másik úgy él meg. A kisebb-nagyobb hibák, amiket elkövettek, egy-egy falat építenek, s ha el is tűnnek ezek a falak, menthetetlenül elkezdenek visszanozni, visszaépülni. Az élet természetes tehetetlensége két embert lassanként akaratlanul is elsodor egymás mellől. Csak az a házasság marad szép, ahol két ember képes

ezeket a falakat újra és újra lebontani, és az egység csodáját újrateremteni. S ehhez kell rengeteg érzékenységet, odafigyelést, nagyon sok jóindulat, megbocsátást, humor, kedvesség, rengeteg idő, új mézesetek és új nászutasok.

Egy házaspár aranylakodalmán megkérdezték az idős férjet, mi volt az, ami ötven éven keresztül fenntartotta a házasságát. A férfi elgondolkodott és ezt mondta: „Isten kegyelmén kívül az, hogy mindennap mondtam valami szépet a feleségemnek. Mindennap így aludtunk el, s így ébredtünk. Mindennap valami szépet mondani. Minden este, minden reggel. Nem nagy dolog, mégis hatalmas erővel bír.

Boldog gyermekek ilyen szép házasságból születnek. Egy gyermeket elsősorban nem szavak nevelnek, hanem a szülők lénye. Amilyenek a szülők, azt sugározzák át majd a gyermekekre. A legalapvetőbb dolog, ami a szülők életéből a gyermekekre leginkább hat, az a ketőjük egymáshoz való viszonya. Ez adja meg az otthonok alaphangulatát. A gyerekek erről fogják majd lemásolni később az összes többi kapcsolatukat. Ez lesz majd a gyermekek első tapasztalata a világról és az életről. Ha otthon a gyermekek azt tapasztalják, azt élék át, hogy a dolgokat el lehet mondani, a másik megérti, ha valami félresikerül, az nem tragédia, akkor túl tudnak majd rajta lépni, meg tudnak bocsátani, tudnak majd rajta mosolyogni, akkor a gyerekek azt érzik majd, hogy szép ez a világ, érdemes élni, és kinyílik a lelkük mások felé. De ha a gyerekek azt kénytelenek látni, hogy otthon felesleges akármit is elmondani, a másik úgysem érti, minden szőnyeg alá van söpörve, mindenkiben óriási görcsök vannak, a szülők boldogtalanok, akkor majd a gyerekek is begörcsölnek, megijednek. Régi mondás, de nagyon igaz. **A legtöbb, amit egy apa tehet gyermekeiért, az az, hogy szereti az anyjukat.** Nem szabad elfelejteni szülőként, nagyon az eszünkbe kell vénsni, hogy egy szép házasság a legnagyobb ajándék a gyerekeknek. Olyan, mint a napfény, ami sugárzik rájuk.

Valahol régen, egy távoli királyságban, élt egyszer egy király és egy királyné. A fiatal párnak mindene megvolt, amiről csak ember álmodhatott: szépség, gazdagság és egymás hűséges szerelme.

Egy napon a királyné érezte, hogy gyermekkel áldotta meg az ég. Nagyon megszerette, akit a szíve alatt hordott, és napról napra jobban várta azt a pillanatot, amikor majd a karjaiban tarthatja. El is érkezett a szülés ideje, a király bábaasszonyokat és kirurgusokat hívatott, és az egész udvar lázasan sürgött-forgott, hogy a királyné egészséges utódot hozhasson világra. A királyné azonban sejtette, hogy nem tudja megszülni a gyermeket. Végső erejével már csak azért könyörgött, hogy akárki is legyen, de segítsen rajta, mire megjelent az ördög. Hófehér ruhában, kellemes külsővel állt az asszony elé, majd mézszalmas hangon megszólította:

– Segítséget kértek, itt vagyok! – mondta a kísértő, és ajkai széles mosolyra húzódtak.

– Könyörögve kérek, mentsd meg a gyermekemet! – mondta az asszony, és érezte, hogy elhagyja az ereje.

– Ahogy óhajtod, szépasszony! Segíthetek neked és a gyermekednek. Cserébe nem kérek mást, csak a lelkednek egy piciny darabkáját! Nem nagy ár a gyermekedért és az eljövendő boldogságodért!

– Bármit megadok, hogy a gyermekem épségben megszülessen! Ha a lelke egy darabkája kell, hát vidd, marad még nekem éppen elég! Csak könyörgöm, ments meg mindkettőnket!

– Állok rendelkezésedre! – azzal vérvörös fénynyel csillant fel az ördög mindkét szeme, majd egy pillanat alatt a lehető legtorzabb alakot vette fel, amelyet ember valaha is megpillantott.

Az asszony érezte, amikor fájdalmasan belehasított az ördög pengéje, és kimetszett a lelkéből egy piciny darabkát. Egy perccel később azonban gyermeke is világra jött: egy gyönyörű kislány, aki minden gyötrelmét elfeledtette.

Telt-múlt az idő, a gyermek cseperedett, minden nappal egyre szebb lett, és a királyi pár nagy örömet lelte a közös játékban, dédelgetésben, babusgatásban. A királyné azonban – maga sem tudta, miért – napról napra erőtlenebb és szomorúbb lett. Egy napon a király megkérdezte tőle:

– Mi bántja a szívedet?

A királyné nagyot sóhajtott, és belekezdett a történetbe:

– Amikor a szülőágyon feküdtem, megláttam a halált, és segítségért kiáltottam. Ekkor megjelent az ördög, és megígérte, hogy egészséges gyermeknek adok életet, ha cserébe kimetsz-

heti a lelke egy darabkáját. Odaadtam neki, ezért megmenekült a kislányunk. Boldog vagyok a gyermek miatt, a lelke darabkája azonban nagyon hiányzik!

– Ha odaadtad, hát ne bánd! – mondta a király, és nem értette felesége bánatát. – Maradt a lelkeből még éppen elég! Ha szomorú vagy, csak nézz a gyermekre, és örülj, hogy életben vagytok mindketten!

A királyné megfogadta a tanácsot, és amikor bánatosnak érezte magát, csak a gyermekre nézett, és minden szomorúsága elillant. Az idő gyorsan telt, és a királyné ismét áldott állapotba került. Egy napon, amikor a szülés ideje már elközelgett, így szólt hozzá a király:

– Mi lesz velem, ha most sem tudod megszülni a gyermeket, és esetleg meghaltok mind-

A királyné fájdalma azonban az idő múlásával sem enyhült, mindennap egyre jobban siratta lelkének elveszett darabkáját. Egy napon így szólt férjéhez:

– Nem tudok hová lenni a fájdalomtól, annyira hiányzik a lelke két darabja! Nem lehetek boldog, amíg vissza nem kapom! Kérlek, segíts!

Haragra gerjedt erre a király, mert nem értette a királyné fájdalmát, aki minden földi jóval volt halmozva. Dühösen így szólt feleségéhez:

– Másról sem szól az életed, csak siránkozol, te, elkényeztetett asszony, aki mindent megkapott, amire ember csak vágyhat, szépséget, gazdagságot és két egészséges gyermeket! Jobban szeretnéd őket talán a sírban látni? Ne sirasd azt a két picit darabot a lelkeből, ha

SZABÓ-KISS BEÁTA

A királyné és az ördög

ketten? Mi lesz, ha az ördög túl későn jelenik meg? Hívjuk ide már most, mondd meg neki, hogy odaadod a lelke egy darabját, csak esküdjön meg, hogy épségben világra hozza a gyermeket!

Elszomorodott erre a királyné szíve, hogy ismét ekkora árat kell fizetnie. Meg sem akarta hallgatni a király tanácsát, mert titokban reménykedett, hogy a szülésnél nem lesz semmi baj. A király azonban olyan fájdalmasan beszélt minden áldott nap, úgy sírt, könyörgött, hogy mivé lesz, ha feleségével és gyermekével baj történik, hogy a királyné végül beleegyezett a kérésébe, és elhívta magához az ördögöt. Az ismét legszebb alakját öltötte magára, és örömmel meghallgatta a királyné kívánságát.

Amikor elérkezett a szülés napja, ott termett az ördög, és ismét kivágott egy darabot a királyné lelkéből. A kislány pedig épen és egészségesen megszületett, a királyi pár boldogan ölelte magához a legifjabb hercegnőt.

odaadtad, jól tetted! Többé nem akarok halni erről! Ha megadatik, hogy újabb gyermekünk fogadjon, akkor is éppen ugyanígy fogsz cselekedni, különben ne kerülj a szemem elé!

Azzal a király elsietett a szobából, és becsapta az ajtót. Az asszony egyedül maradt a fájdalomával, könnyei patakokban folytak, és nem tudott megvigasztalódni. Érezte, hogy lelkének megmaradt részeit óhatatlanul húzza magához az a két picit darab, amely az ördöghöz került.

– Szűzanyám, segíts! Nem bírom ki ezt a fájdalmat! – zokogott maga elé szegény teremtés.

Ki tudja, mennyi idő telt el így, amikor a királyné egyszer csak érezte, hogy egy puha kéz simogatja a fejét. Nagyon megijedt, és felnézett. Egy tündöklő, fehér ruhába öltözött, hatalmas angyalt pillantott meg maga előtt.

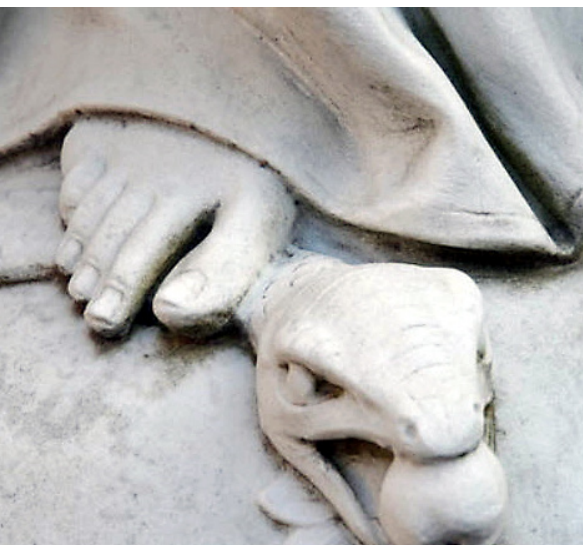
– Ki vagy te? – kérdezte az asszony a fényes idegenre pillantva.

– Az őrangyalod vagyok. Azért jöttem, hogy a segítségemre legyek. Nagyon bátor dolgot haj-

tottál végre, kiálltad a pokol kínjait azért, hogy gyermekeidet megmentsd! Az ördöggel szövetséget kötni azonban veszélyes és helytelen, bármily nemes szándék vezérel benneteket, embereket. A lelked egyetlen darabja sem maradhat tovább a pokolban, mert egész lényed oda fog veszni! Segítek neked, de ahhoz, hogy megmenekülj, neked is cselekedned kell. Készen állsz az utazásra?

– Készen állok. Megteszek bármit, csak mondd meg, kérelek, hogyan tudom jóvátenni a hibámat!

– Akkor figyelj jól! A királynak egy szót sem szólhatsz arról, mire készülsz, mert a fájdalomdat csak azok érthetik meg, akik maguk is szövetséget kötöttek az ördöggel. Ezért kérelek, ne is haragudj rá, szíved legmélyéről meg kell bocsátanod neki! Meg tudod ezt tenni?

Az asszony nagyot sóhajtott, majd így szólt: – Megbocsátok neki.

– Jól van, akkor elmondom, mit kell még tenned! Most elviszlek a pokolhoz, de neked kell majd először belépned, végigmenned az úton, ami ott vár rád, és megtalálnod a lelked részét! Én végig mögöttem fogok haladni, de csak akkor segíthetek, ha egész úton, végestelen-végig sírni fogsz. Könnyeidet pedig abból a fájdalomból kell táplálnod, amit akkor éreztél, mikor az ördög kimetszette a lelkedet. El kell siratnod korábbi, tiszta életedet, és meg kell bánnod a szövetséget, amit az ördöggel kötöttél! Ha egy pillanatra is abbahagyod a sírást, nekem azonnal távoznom kell, és téged elnyel majd az örök sötétség. Ha viszont végig hullatod a könnyeidet, a pokol útjai járhatóvá válnak előtted, az ajtók megnyílnak, és a fenevad tehetetlen lesz ellened! Készen állsz?

– Készen állok.

– Akkor indulhatunk!

Az angyal felkapta a királynét, és repültek hegyeken, völgyeken, síkságokon keresztül,

míg egy hatalmas üregbe érve végül eljutottak a pokol kapujáig. A bejárat egy hatalmas, arannyal díszített, széles kapu volt, amely egy pompásan kivilágított csarnokba vezetett. Ameddig a szem ellátott, minden arannyal és drágakövekkel volt kirakva, az emberek pedig, akik bent sétáltak, a legpazarabb ruhákat viselték, és mosolyogva nyújtották kezüket az asszony felé.

– Ne tévesszen meg a látszat – súgta oda az angyal a királynénak. – Itt semmi sem az, aminek gondolnád. Ez a gyönyörű látvány csak azért tárult eléd, hogy eltántorítson eredeti szándékodtól, és titokban azt kívánd, hogy a lelked örökre itt maradjon. De jól jegyezd meg: bármit tapasztalsz, te csak sírj a megbánás és fájdalom könnyeivel, mert ha az ördög csak egy pillanatra is megsejti, hogy elbizonytalanodtál, örökre foglyul ejt, és én nem tudok rajtad segíteni.

A királyné minden erejét összeszedte, és arra a fájdalomra gondolt, amit elveszett lelke után érzett. Beléptek a pokol birodalmába, és az asszony csak sírt, könnyei hullottak, mint a záporosó, és minden egyes könnyecsepp mély barázdákat vájta a csarnok padlóján.

Ahogy haladtak tovább, elértek egy virágos rétre, ahol selyemruhás fiatalok táncoltak, a leányok fején virágokból font koszorú díszgett, és hívogatón intettek a királyné felé. De az asszony nem hitt a látszatnak, megfogadta az angyal tanácsát, csak sírt keservesen a fájdalom és megbánás könnyeivel, és az elhullajtott könnyecseppek kiégették a mező füveit és virágait.

Végül elértek egy kristálypalotába, amelynek legnagyobb termében a fenevad jóképű férfi alakját fölveve trónolt. A trón mellett a királyné saját magát látta szolgálakkal körülvéve, a legszebb és legfinomabb ruhákba öltöztetve, ékszerekkel feldiszipelve. Az ördög megszólította:

– Gyere közelebb! Ül mellém! Foglald el a téged megillető helyet!

A királyné azonban nem hitt a látszatnak, tudta, hogy itt minden csak ámtás, ezért egy pillanatra sem hagyta abba a sírást, csak folytak szeméből a fájdalom és a megbánás könnyei. Közelebb ment saját képmásához, és amikor egy könnyecseppet hullatott a szellemalakra, az abban a pillanatban egy nyitott dobozkává változott, amelyben két levágott, pici lélekdarabka volt. Az asszony észrevette, hogy a darabkák már egészen elhalványultak, az elsorvasztás közelében vannak. Erre még jobban sírva fakadt. Ekkor az ördög a lehető leghitványabb alakjában jelent meg, nem volt ereje bármit is tenni a királynéval. Görcsösen összegörnyedt, és meg sem tudott mozdulni.

A kristálypalota hatalmas koponyává változott át, körülötte lángok csaptak fel.

– Nincs sok időnk! Fogd a dobozkát, és menjünk! – figyelmeztette az angyal. – De jól vigyázz! A sírást ne hagy abba!

A királyné felkapta a dobozkát, és elsiettek. Elértek a virágos rétre, amely most kietlen puszta volt, a fiatalok pedig torz szellemalakok, akik viczorogva próbálták megállítani az asszonyt. Az angyal azonban távol tartotta valamennyit, így sértetlenül tovább jutottak a csarnokba.

Az aranyból és drágakövekből készült helyiségből most sötét barlang lett, falairól patakokban folyt a szurok, padló helyett pedig térdig érő sárban gázoltak. A drága ruhákba öltözött emberek vad bestiákhoz hasonló szörnyekké változtak, és viczorogva nézték a királynét. Az asszony azonban végig hullatta a könnyeit, az angyal pedig távol tartotta a rémségeket.

Végre elérték a kijáratot, és szerencsésen kiértek a szabadba. Az angyal így szólt:

– Most már abbahagyhatod a sírást. A lelked újra egész, nem kell már a fájdalomra gondolnod.

A királyné ekkor a dobozkára nézett, amely már nem volt a kezében. Most sírt igazán, de nem a bánat, hanem az öröm könnyeivel. Az angyal pedig gyengéden fölnyalábolta őt, és visszavitte a palotába.

– Látlak még valaha? – kérdezte a királyné.

– Mindig láthatsz, ha segítségre van szükséged.

– Kérdezhetek valamit? – kérdezte az asszony, és összeszedte a bátorságát, mielőtt folytatta.

– Az első szülésnél, mikor segítséget kértem, miért nem jöttél?

– Jöttem, de te nem vettél észre. Ott álltam az ördög mellett. De te túl gyenge és kétségbeesett voltál ahhoz, hogy megláss.

Elbúcsúzott egymástól a királyné és az angyal. Ekkor a király lépett be a szobába. Arcán a megbánás könnyei csillogtak.

– Kérelek, bocsáss meg! Nem volt igazságos, amiket mondtam neked – mondta a király, azal térdre ereszkedett a királyné előtt, és megragadta a kezét.

– És te meg tudsz bocsátani? – kérdezte a királyné. – Igazad volt, nem vettem észre a körülöttem lévő jó dolgokat, annyira lefoglalt a saját siránkozásom.

Megcsókolták egymást.

A királyságban azután még sok herceg és hercegkisasszony született, mindegyik egészségben és épségben. A királyné pedig soha többé nem hívta segítségül az ördögöt.

GEDEON TAMÁS

A közösségi oldalak előnyei, hátrányai, veszélyei

A KÉTEZRES ÉVEKBEN (LEGFŐKÉPPEN AZ UTÓBBI ÖT-TÍZ ÉVBEN) ROBBANÁSSZERŰ VÁLTOZÁS VÁLT MEGFIGYELHETŐVÉ A MINKET KÖRÜLVEVŐ VILÁGBAN.

A DIGITÁLIS ESZKÖZÖK MEGJELENÉSE FELGYORSÍTOTTA A KOMMUNIKÁCIÓS CSATORNÁK ÁTALAKULÁSÁT, MEGVÁLTOZTATVA EZZEL AZ EMBEREK KÖZÖTTI KAPCSOLATTARTÁS ÉVSZÁZADOK ÓTA KIALAKÍTOTT, HAGYOMÁNYOSNAK MONDHATÓ FORMÁIT.

A DIGITÁLIS ROBBANÁS ÁLTAL AZ INTERNET, A SZÁMÍTÓGÉP ÉS A SZÁMÍTÁSTECHNIKA ÉLETÜNK LEGTERMÉSZETESEBB RÉSZÉVÉ VÁLT. MINDENNAPJAINKAT MÁR EL SEM TUDJUK KÉPZELNI GÉPEK ÉS A VIRTUÁLIS VILÁG NÉLKÜL. AZON KERESZTÜL TÁJÉKOZÓDUNK A MINKET KÖRÜLVEVŐ VILÁGRÓL, OTT NÉZZÜK A FILMEKET, SPORTKÖZVETÍTÉSEKET, ÉS OTT TARTJUK A KAPCSOLATOT BARÁTAINKKAL, ROKONAINKKAL, ISMERŐSEINKKEL.

A technológiai átalakulás teljesen és lényegre hatóan alakította át a társadalmat és a világot. Ez a legjobban a „digitális bennszülöttnek” számító fiatalokon érhető tetten. Számukra a számítógép már teljesen természetes szerkezet, és ennek használata a világ legtermészetesebb dolga. Több kutatás is azt mutatja, hogy a legfiatalabb korcsoport kommunikációs státusza a legmagasabb, és ők rendelkeznek a legnagyobb számban a legújabb technikai eszközökkel. Ezért terjednek rohamos mértékben az okostelefonok, tabletek és azok a konstrukciók, amelyek minél több (eddig külön-külön használt) eszköz tulajdonságait ötvözik egyggyé. Ma már alig lehet olyan fiatallal találkozni, akinek a kezében, zsebében ott ne lapulna egy okostelefon. De mire használják ezeket a készülékeket? A világ legtávolabbi pontjain történő események felderítésére, vagy valami teljesen másra?

Az a kedves Olvasó, akinek közelében él fiatal, vagy aki maga is fiatal, pillanatok alatt rávágja kérdésemre a választ: teljesen másra. Ez a „más” pedig a közösségi oldalakon történő kapcsolattartás, tevékenység. A „facebookozás” és a „chatelés” az, amivel a legtöbb időt tölti az ifjúság (az idősebbek is sok időt töltenek a közösségi aktivitással, azonban a téma kapcsán a fiatalok azok, akik a legérintettebbek, ezért őket emeltem ki).

A közösségi oldalak közül hazánkban és Európában is a Facebook az egyeduralgkódó. Európában több mint 223 millió személy van fent a Facebookon, míg Magyarországon ez a szám az idei év március elején végzett vizsgálat ada-

taik alapján 5,26 millió. Hazánkban korábban az iWiW és a myVIP vonzották a felhasználókat, azonban a Facebook térhódítása nem hagyott teret az említett oldalaknak.

Mi az, ami ennyire vonzza az embereket a Facebookban? Ezt a kérdést minden középiszkolai osztályban feltettem már, ahol előadást tartottam a témában, és a válasz rendkívül egyoldalú volt. Mindig a társas kapcsolatokat emelték ki: fontos, hogy tudják, mit csinál éppen az ismerősük, barátjuk; és a megkérdezettek is szeretik megosztani azt, ami velük történik. Ez adja a közösségi oldalak legvonzóbb tulajdonságát, hiszen ha egy távol – akár határon túl – élő barátoddal jelentős esemény történik, rögtön naprakész lehetsz, ha ismerősök vagytok a Facebookon. A tér szerepe jelentősen megváltozott, nem okoz problémát

egy másik kontinensen élővel beszélgetni, illetve a szociális tér is kitágult: rövid időn belül vagy akár párhuzamosan rengeteg emberrel léphetünk kapcsolatba. Ez azonban újfajta szociális kényszert is magában hordoz. Mivel a kortársak túlnyomó többsége fenn van a közösségi oldalakon,

de te nem, akkor „kilógsz a sorból”. Több olyan fiatallal beszéltem már munkám során, akik közösségioldal-ellenesek voltak sokáig, azonban rá kellett jönniük arra, hogy az osztályközösség szélére sodródnak, ha „nincsenek képen” az aktuális trendekkel, ha nem tudják, hogy éppen mi az, ami „menő” a szociális médiában, így végül ők is regisztráltak az oldalra.

Általánosan jellemző még a közösségi oldalakra az, hogy fizikailag teljesen szeparálva vannak egymástól a résztvevők. Még a legpezs-

DE MI VÁLTOZOTT MEG AZZAL, HOGY BEROBBANT AZ ÉLETÜNKBE AZ INTERNET?

góbb vagy legintimebb online kommunikáció közben is a felhasználók jórészt egyedül ülnek a gép előtt, fizikai valójukban távol a beszélgetőpartnereiktől. Ebből következően megfigyelhető az a tendencia, hogy a közösség jelentős mértékben virtuális, nem „valódi” közösséget jelent. Vannak természetesen olyanok, akik a valóságban is „barátok”, de az is előfordul, hogy a fiatalok csak az internetes világban tartják egymással a kapcsolatot. A világhálón csak annyit és olyan módszerrel jelenít meg valaki saját tulajdonságaiból, gondolataiból, ahogy azt ő helyénvalónak tartja. A közösségi oldalakon nagyon kevés olyan felhasználó van, aki előnytelen profilképpel rendelkezik, és olyan fotót tölt fel magáról, amelyen számára kellemetlen közegben látható. Csak ritkán lehet olyan képet találni, amelyen az adott személy munkából hazaérve, leizzadva, kócos hajjal fotózza le önmagát. Valamilyen szinten mindenki manipulálja az őt körülvevő közeget

azzal, hogy a jót emeli ki és a rosszat elfedi. Több esetben azonban pont ez okozza a legnagyobb problémát. Mi történik akkor, ha valami, ami kellemetlen, kikerül a virtuális térbe? Mik a következményei annak, ha egy olyan kép, történet válik nyilvánossá, amely a későbbiekben számunkra kellemetlenné válhat?

Az internetes kommunikáció egyfajta biztonságot nyújt, hiszen lehetőség van álarc mögé rejtőzni. Többen álprofil használnak, sőt ellentétes nemű névvel tevékenykednek. Álarcban az ember már nem fél annyira attól, hogy milyen következményei és súlya van annak, amit éppen tesz. Az utóbbi években sajnos nagy számban olvashatók és láthatók hírek olyan esetekről, melyek során ilyen rossz szándékú emberek pont a legsérülékenyebb célcsoportot, a fiatalokat veszélyeztették. A rohamosan terjedő cyberbullying (online zaklatás, ejtsd: szájberbulliing) a szociális szakemberek, szülők, kortárs csoportok számára is a bántalmazás egy új és eddig nem ismert formáját hozta be a köztudatba. Mi is az a cyberbullying? A szakszövegek idézése helyett egy sokak által ismert történeten keresztül mutatom be azt, hogy miért kifejezetten veszélyes a zaklatás ezen formája.

Egy tizenhárom éves kanadai lány, Amanda Todd esete azzal kezdődött, hogy webkamerán beszélgetett egy számára ismeretlen férfivel. A férfi bókolt és udvarolt neki, majd hirtelen azt kérte, mutassa meg neki a mellét. A lány nem gondolt a következményekre, és megette azt. A férfi egy évvel később felkereste Amandát. Senki se tudja, miért akarta pokollá tenni egy fiatal kislány életét, de ezt tette: Amanda minden ismerősének elküldte a fotót, és a profilképének is azt állította be a Facebookon. Az iskolában kikészítették a lányt miatt. Többször kellett iskolát váltania, de mindenhova eljutott a kép. Fehérítőt ivott, már abban reménykedett, hogy meghal, de nem így lett.

A kórházban kiderült, hogy megsérült a nyelőcsőve, de „ennyi”. A történet után a közösségi hálón a halálát kívánták. Senki sem sajnálta meg, épp ellenkezőleg, azt kívánták, ügyesebb legyen a következő öngyilkossági kísérleténél. 2012 szeptemberében készített egy videót, ahol az életéről mesélt, és segítséget kért. A kilencperces rövidfilmet a YouTube-on bárki meg tudja tekinteni, akár magyar felirattal is. A lány nem kapott segítséget, így október 10-én, végső elkéseregésében, véget vetett életének. Tehetetlen édesapja másnap hajnalban találta meg holttestét az ágyán, mellette egy késsel és a búcsúlevelével. A lány tizenöt évet élt. Ehhez hasonló, tragikus kimenetelű zaklatások sajnos rendszeresen előfordulnak világszerte.

De hogyan lehet elkerülni az ilyen és ehhez hasonló szituációkat? Hogyan lehet kikerülni az utóbbi időben oly nagy nyilvánosságot kapó Kék Bálnát? (Az utóbbi a fiatalokat zsaroló, a végén öngyilkosságra kényszerítő, feltételezett online játék.) A válasz összetett, mégis egyszerű. Első lépésként a közösségi oldalon nem ajánlatos olyan felhasználókat visszaigazolni, akiket egyáltalán nem ismerünk. Banális lehet, azonban több esetben is lejátszódott köztem és egy-egy fiatal között az alábbi párbeszéd. „Hány ismerősöd van a Facebookon?” „Olyan három-négyezer.” „És mindegyiket ismered?” „Áá, dehogy, még a felét sem.” „De akkor miért jelölted be, igazoltad vissza?” „Tetszett a profilképe/kiírása.” Az ilyen és ehhez hasonló esetekben rejlik a legnagyobb veszélyforrás. A második lépés a szűrés mellett, hogy időt kell szánni az adatvédelmi beállításokra. Hosszadalmasnak tűnik, azonban a későbbiekben hasznos lehet, akár egy állásinterjú kapcsán, vagy az esetleges megkeresések szűrése kapcsán. A harmadik és egyben legfontosabb lépés pedig az, hogy csak és kizárólag olyan bejegyzéseket, képeket osszunk meg, amelyekről biztosan állíthatjuk, hogy a későbbiekben nem fog visszajárni elsülni azok jelenléte. Amennyiben ezt a három lépést betartjuk, és körültekintőek vagyunk a közösségi oldalakon, biztosak lehetünk abban, hogy nem válunk áldozattá.

Összefoglalva elmondható, hogy remek találmány a Facebook és a közösségi média, azonban ezt is mértékkel és megfelelő körültekintéssel kell használni, hiszen könnyen át lehet billenni a ló túlsó oldalára, amelynek nem várt következményei lehetnek!

IVANCSÓ BAZIL

Tajvan, Kína és a kereszténység helyzete

– egy magyar görögkatolikus
szemszögéből

KICSÁK MERCÉDESZ ALAPVETŐEN SOKOLDALÚ LÁNY: VALLÁSOS, HÍVŐ ÉLETET ÉL, A NYÍREGYHÁZA-BELVÁROSI EGYHÁZKÖZSÉG PARÓKUSÁNAK GYERMEKE, JELENLEG JOGOT TANUL, AZONBAN TUD OLYAT IS, AMIT A MAGYAROK KÖZÜL KEVESEN: KÍNAIUL BESZÉLNI. EGY TANÉVET TAJVANON TÖLTÖTT. A VÁLASZTÁSÁRÓL, A KÍNAI NYELVRŐL, TAJVANRÓL ÉS AZ OTTANI KATOLIKUSOKRÓL BESZÉLGETTÜNK.

Mi vesz rá egy fiatal lányt arra, hogy elkezdjen kínai nyelvet tanulni? A magyar átlagember odáig sem jut el, hogy egyszerű vagy bonyolult-e a nyelvtana, hiszen már az írásjelek megtanulása viszarhasítja.

Mindig is nagyon szerettem tanulni, és szerettem az összetett, bonyolult rendszereket. Amikor először találkoztam úgy kínai emberekkel, hogy kicsit behatóbban a nyelvükkel is megismerkedhettem, akkor ráéreztem, hogy bizony ez is egy bonyolult dolog – de amennyire ijesztőnek tűnik elsőre, ugyanannyira csodálatos is. S amikor pályát kellett választanom, akkor elgondolkodtam a tolmács vagy fordítói munkakörön. Sokat hezitáltam, végül emellett döntöttem. Azóta sem bántam meg, sőt nagyon megszerettem.

Ezen kívül beszélsz-e még valamilyen nyelvet?

Szerencsésnek mondhatom magamat: amikor édesapám egyik korábbi szolgálati helyén, Tiszaújvárosban elkezdtem az iskolát, akkor indult az első két tannyelvű osztály, így első osztályos korom óta tanultam angolt, illetve középiskolás koromban kezdtem németet tanulni.

Mi jellemzi a kínai nyelvet dióhéjban?

Ahogy említettem, a kínai nyelv elég bonyolult rendszer. Vannak olyan szótárak, amelyekben több tízezer jel is van. Egy külföldi ember azonban sok esetben ezt képtelen megtanulni. Az ötvenes években bevezették az egyszerűsített írásjegyeket, amely nagyban megkönnyítette a tanulásukat, ám egy újság olvasásához a mai napig több ezer írásjegyet kell elsajátítani. Aki jobban szeretne a nyelvbe belemerülni, hetnyolcezer írásjegyet is elsajátíthat, ez első nekifutásra már magas foknak tekinthető. Tajvanon azonban a mai napig a hagyományos, sokkal összetettebb írásjegyeket használják a hétköznapi életben is.

A felületes európai szemlélő úgy érzékeli, mint ha az emberek folyton ugyanazt mondogatnák, mindig ugyanazt ismételve. Ez azért van, mert szótagokat ejtenek, és a különböző szótagok különböző hangjelzésű kiejtésével tudja a hallgató, hogy éppen melyik szóra gondol a beszélő. Tehát ugyanaz a szótag többféleképpen ejtethető, ilyenkor az értelme is más-más lesz. Mindentől éneklősnek, dallamosnak tűnhet ez a nyelv.

Az írásjegyek általában két típusba tartoznak. Az egyik piktogramos, ami megmutatja, mit jelöl; a másiknak két része van: egy jelentésre utaló rész és egy kiejtésre utaló rész. Ez megkönnyíti magát a megtanulást, főleg, hogy bizonyos elemek visszatérnek egy-egy jelben.

Van egy ősbibb, hongkongi mandarin nyelv is. Erről mit lehet tudni?

Ez körülbelül ötvenezer karakterből áll, s az összes karakter írásának megtanulása kb. 40 évig tart. Ezzel szemben a görög, latin és cirill betűs írás, tehát a betűkkel hangokat jelölő írás megtanulása egy évbe telik az általános iskola első osztályában.

A 2015/16. tanévet Tajvan szigetén töltöttem. Hogyan jutottál ki, milyen élményeid voltak, hogy érezted magad?

Bármely nyelv tanulásakor mindenkinek eszébe jut, hogy elmenjen az adott nyelvterületre gyakorolni. A nyelv bonyolultsága miatt a kínai esetében különösen fontosnak tartottam,

hogy anyanyelvi környezetben is eltöltsek némi időt, emellett a kultúránkat is jobban megismerjem; s addig még Európán kívül sem jártam. Az egyik tanárom hívta fel a figyelmemet egy pályázatra, amelynek keretében végül kijutottam. Először csak egy rövid kitekintésnyi időre utaztam volna ki, három hónapra, de aztán jött a telefonhívás: szeretnék, hogy tovább maradjak. Így lett belőle egy egész tanév.

Tajvan mellett azért döntöttem, mert ott sokkal másabb az élet, mint a szárazföldi Kínában, ráadásul erőteljesen jelen van a katolikus egyház, ez pedig fontos szempont volt. Ezért úgy éreztem, Tajvanon jó helyem lenne.

Milyen az élet a szárazföldi Kínában és Tajvan szigetén?

Az átlagember élete a kétkezi munka köré fonódik. Emellett az oktatásra és a szellemi életre is egyre nagyobb hangsúly kerül. A tajvani kínaiak háza sokkal kisebbek, mint a mieink, ugyanakkor többen élnek benne. Mosogatógépe az átlagos családnak nincs, és főzéshez sincs annyi eszközük, mint nekünk, de nem feltétlenül azért, mert nem engedhetik meg maguknak, hanem mert dolgoznak. Nagyon becsülik a hazahozott és otthon hasznosított tudást, sok szülő törekszik rá, hogy Nyugatra, legfőképpen az Egyesült Államokba küldje a gyermekét tanulni. Az átlagember szívesen kerékpározik vagy buszozik.

Tajvan és Kína története mintegy hat évtizede vált ketté, a polgárháború (1927–1950) után. Előtte pár évtizedig Tajvan Japán része volt. Kína ugyan ma is a saját részének tekinti a szigetet, Tajvan azonban önállóságra törekszik. Ennek eredményeképpen Tajvanon jólét, magas életszínvonal, nyugodt életstílus jellemző, az emberek nyitottak, teljes a vallási és etnikai türelem, senkit nem üldöznek a vallási meggyőződése vagy származása miatt.

A népsűrűség óriási a szigeten. Területileg sokkal kisebb, mint Magyarország, a népesség pedig több mint 23 millió. Ennek ellenére sok a zöld terület, mert a sziget egy tengerből kiemelkedő hegyvidék, amit sűrűn borítanak erdők. A hegyvidéki körülmények miatt azonban sok élelmiszer importálására szorulnak, mert kevés lehetőség van gazdálkodásra, földművelésre. A nagy népesség miatt rengeteg áramot használnak, emiatt öt atomerőmű is van a szigeten.

Az ország éghajlata elég meleg, főleg nyáron, ilyenkor nagy a páratartalom is. Mivel tenger veszi körül, töretlenül hangsúlyt fektetnek a megújuló energiaforrások felhasználására, ami egyre inkább elodázhatatlan, leginkább amiatt, mert észak felől sokszor sűrű, átlátha-

tatlan szmogot fúj be a szél. A szelektív hulladékok gyűjtése ingyenes, az egyéb szemét elszállítása pedig drága.

A hited is fontos volt a választásban. Mi jellemző az ottani katolikus egyházra?

Ma 23 millióan élnek a szigeten, ennek 4,5%-a keresztény, melynek a fele katolikus. A katolikus egyház a missziók gyümölcse, melyek előbb a szárazföldi Kínát érték el, azután Tajvanra. Ma már ortodox templom is van Tajvanon. A keresztényeket mindenki szívélyesen fogadja, iskolákat és kórházakat tarthatnak fenn. Mindez annak köszönhető, hogy a tajvani kormányok nyitáspolitikája miatt nem fenyegette a vallások által fenntartott intézményeket semmilyen veszély, illetve az oktatás megreformálásakor nagy hangsúlyt fektettek a külföldi tudás importálására, mint például a nyelvtanulás, és így sok külföldi érkezett ide a 20. század derekán. Közülük többen egyházi szervezeteken keresztül jutottak a szigetre.

Kínában a vezetés a vallásokat keretek között tartja. Az ősi vallás a konfucianizmus, ami sokak szerint vallásnak nem nevezhető, inkább életfilozófiának, mert filozófiai és erkölcsi tanítások összessége. A katolikus egyháznak ma két arcúta van, miután az 1950-es években kettészakadt: létezik földalatti és föld feletti egyház, az előbbi a Vatikánnal való kapcsolata miatt üldözött, az utóbbi a Hazafias Katolikus Egyház, amely hűséget fogadott a pártnak, ezért a párt is megtűri a működésüket. A párt fő elve mind a mai napig az „oszd meg és uralkodj”. A püspökök, papok és hívek esetében egyes helyeken nagyon jó a két egyház viszonya, más helyeken nagyon rossz. A Földalatti Katolikus Egyház tagjai börtönbe is kerülhetnek mindenféle koholt vádakkal.

Mi a helyzet az ortodox egyházzal?

Amikor a polgárháborúból az akkori kormány Tajvanra menekült, megindult egy migrációs hullám a szigetre. Ekkor északról is érkezett egy pár ezer főt számláló orosz kisebbség, ők építették az első ortodox templomot. Azóta Kelet-Európából többen is követték őket. Ők alkotják az ottani ortodox közösséget. Kínaiak ebben a közösségben csak elenyésző számban vannak Tajvanon.

Hol éltél Tajvanon?

Egy női kolostor lánykollégiumában laktam, ami az egyetemünktől nem volt messze. Az egyetlen katolikus egyetemet a szerviták tartják fenn Tajvanon. A kint töltött tanév alatt csak a nyelvet gyakoroltam, egyetemi kurzusokra nem jártam.

Elfogadtak a helyiek?

A kint töltött tíz hónap alatt semmilyen atrocitást nem éreztem. Azonnal befogadtak, ahogyan az évszázadok folyamán a misszionáriusokat is, és egyébként is sokszínű a sziget, ahogy említettem. Teljes mértékben elfogadják egymást a származásukkal, és ebben a sokszínűségben megtalálják az egységet. A keresztények pedig még jobban összetartanak. Mindezt személyesen is megerősíthetem. Miután kiutaztam, a második vagy harmadik nap eltévedtem, mert hasonló kis utcák vannak. Észrevettem egy néni egy kismotorral, látta, hogy nem ismerem ki magamat. Odajött hozzám, és megkérdezte tőlem történetemről, hogy eltévedtem-e. Én meg válaszoltam neki kínaiul, hogy sajnos igen. Miután a kérdésére megmondtam, hogy a nővéreknél lakom, mondta, hogy igen, tudja; és felültetett a motorjára, és elvitt hozzám. Miután ez volt az egyik első élményem, sokkal bátrabban mertem velük beszélgetni, én is közvetlenebb lettem, és mindenki szeretettel viszonzta ezt a nyitottságomat.

Mi jellemző az ottani katolikusok hitére?

Az egyetemen mindennap volt római katolikus szentmise, ezek közül heti egyszer angol nyelvű. Az ottaniak szívesen szánnak egy órát a napi szentmisére, szeretnek templomba járni. Sokkal aktívabban részt vesznek a szentmisén, mint az európaiak: nem félnek a szertartás közben felemelni a kezüket, és sokkal többet énekelnek. A Miatyánk alatt felémelve fogták meg és kulcsolták össze egymás kezét, de sokszor tették

az egyik kezüket a szívük elé, a másikat maguk elé nyújtották. Tehát a testi mozdulataikkal, gesztusaikkal is kifejezik azt az áhitatot, ami a szívükből jön.

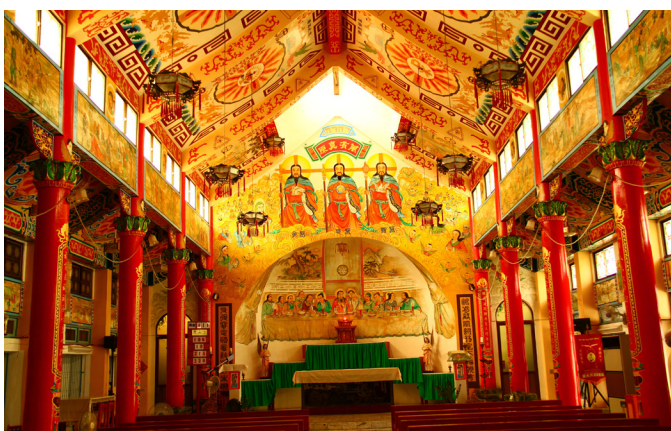
A templomaik nagyon különbözőek. Sokszor egyszerűbbek, mégis bármely templomba betértem, mindenütt volt egy ikon a felszentelés ünnepével. A kínaiakra jellemző a kalligráfia, a díszes írás, és szeretik az arany színt. Például az egyetemi kápolnában a szentély arany színnel volt borítva és szépen díszítve. A papok sokkal közvetlenebbek a szentmisén, ez része az életüknek és a mindennapjaiknak. Tehát teljesen normális, hogy a prédikáció közben tesz pár lépést a hívek felé, odamegy valakihez, megfogja a kezét, vagy akár szemléltető tárgyakat használ, hogy valamit megértessen a hívekkel. A hívek nem félnek kinyitni a szájukat: akár nagy hangerővel is, örömmel énekelnek.

Volt honvágyad?

Jól éreztem magamat, hamar megszoktam a környezetet, de azért néha volt. A családtagjaim nem tudtak meglátogatni, én pedig öt hónap után tudtam hazajönni egy rövid időre, februárban, amikor a kínai újév beköszönt. Ilyenkor mindenki utazik, az iskolákban is hosszabb szünet van, a televízióból is tisztában lehetünk vele, hogy ilyenkor egész Kína felbolydul, és komoly gondok is adódhatnak a közlekedésben.

Hogy látod az egyház jövőjét akár Kínában, akár Ázsiában?

Kínában nehéz bármit is biztosan mondani a jövőre nézve. Ázsiában viszont nagy jövő előtt áll a kereszténység. Az ázsiaiak nagyon befogadóak. Értékválság inkább ránk, európaiakra jellemző, akik megtagadjuk vagy megtagadtuk a keresztény gyökereinket. Vietnamban, ahol szintén nagy a népsűrűség, gyorsan terjed a kereszténység: sok apáca és pap kerül ki onnan – ezt ma Európában is láthatjuk, hiszen hozzánk is jönnek. Tavaly a Fülöp-szigetek rendezte az Eucharisztikus Világkongresszust, amire tajvani barátaim is elmentek. A tajvani katolikusokkal együtt jártam misére, örömmel szervezték a hitéletüket: lelkigyakorlatok, jótékonykodás... Sok a fiatal, nagy jövő áll a kereszténység előtt.

Iskolák, zarándokok, táborozók!

EMBLÉMÁZOTT PÓLÓT SZERETNÉTEK? ELKÉSZÍTJÜK NEKTEK!

A
Szent Damján
Tábor
ajánlásával

Póló egyedi igény alapján

Szent Damján Tábor

Keresztény Gólyatábor

Pólók • Reklámtárgyak • Emblémázás • Grafika • Webdesign

Vedd fel velünk a kapcsolatot most!

Email: keresztenydekor@gmail.com Tel.: 06 20 459-5402

Mária Rádió kulcstartói

Egerszalóki Ifjúsági Találkozó

Tollak

Karitás

Nyolc Boldogság Közösség

Szent Anna Plébánia

Keresztény családi vállalkozásként munkánk során is hitünk megélésére törekszünk. Katolikus rendezvényekre, szervezetek és közösségek számára készítünk reklámruházatot és rendezvénykellékeket. Hisszük, hogy munkánkkal evangelizálunk is!

www.keresztenydekor.hu

Többéves szervezés eredményeként idén sikerült a Harmat Kiadónak megszerveznie egy magyarországi látogatást és turnét Gary Chapman párkapcsolati szakértővel, házassági tanácsadóval és íróval.

Előadásának fő témája a házasság, illetve az azzal járó nehézségek, problémák okai voltak. Saját házassága és más házaspárok (akikkel a pályafutása során találkozott) megpróbáltatásait, nehézségeit és példáit elmondva érzékeltette velünk, hallgatókkal, hogy a jó házasság fenntartásához és megtartásához sok dolognak együttesen kell jelen lennie a házaspárok életében. A legfontosabbnak a szeretetnyelvek ismeretét tartja. Az előadás címe is „Az öt szeretetnyelv” volt. De vajon mi is tartozik ebbe? Vagy mi egyáltalán a szeretetnyelv?

Magát a szeretetnyelv kifejezést Gary Chapman alkotta meg. Ő a szeretetnyelvünket egy idegen nyelvhez hasonlítja. Tehát ha két eltérő szeretetnyelvet beszélő ember találkozik, nem, vagy csak nehezen érti meg egymást, és nem jön létre kommunikáció. Az **embereknek meg kell tanulniuk a másik szeretetnyelvét**, vagy legalábbis olyan fokon kell megismerniük, **hogy kommunikálni tudjanak a másikkal.**

Gary Chapman egy gyermekpszichiáter gondolatát formálja át, miszerint nemcsak a gyerekeknek van szükségük szeretetre, hanem a felnőtteknek is. Ezt a szeretetet egy úgynevezett „szeretettank”-ban gyűjtik össze a különböző személyiségű emberek. Ezt a tankot, akárcsak az autót tankját, időnként újra meg kell tölteni, mert különben kiüresedik. Tehát **alapvető emberi szükségletünk fontos részét képezi az, hogy érezzük, mások szeretnek, hogy szeretve vagyunk.** És a kulcs – hogy másokkal is éreztessük szeretetünket – a szeretetnyelvek megismerésében rejlik.

CHAPMAN ÖT SZERETETNYELVET KÜLÖNBÖZTET MEG:

1. ELISMERŐ SZAVAK

A dicséző szavak és elismerések a szeretet egyik közvetítői. Jólesik, ha megdicsérik a ruhánkat, amit előző nap gondosan kivasaltunk, vagy ha lemostuk az autót, főztünk egy finom ebédet, stb. Fontos, hogy ne csak azokat a dolgokat dicsérjük meg és jutalmazzuk pozitív szavakkal, amelyek nagyon színesek vagy esetleg drágák. Próbáljuk észrevenni a kicsi, aprónak tűnő kedvességeket, és ezeket olyan szavakkal jutalmazni, amelyek a másik felet kellemes, szeretetteljes érzéssel töltik el.

GARY CHAPMAN NEVÉVEL NEM A KÖNYVESBOLTOK POLCAIN TALÁLKOZTAM ELŐSZÖR, KATOLIKUS GIMNÁZIUMBA JÁRTAM, ÍGY A LELKIGYAKORLATOK SORÁN TÖBBSZÖR TALÁLKOZHATTAM AZ ÍRÓ KÖNYVEIVEL. GARY CHAPMAN NEVE NEMCSAK SZÁMOMRA, HANEM A KATOLIKUS HÍVEK ÉS PAPJAINK SZÁMÁRA SEM ISMERETLEN.

2. MINŐSÉGI IDŐ

A minőségi idő az, amikor kizárólagos figyelmet szentelünk valakinek, tehát csak vele foglalkozunk. A lényeg az együttléten alapszik. Ülhetünk egymással szemben az asztalnál, és olvashatjuk mindketten a különböző napilapokat, ha nem figyelünk a másikra, ha nem adjuk neki teljes egészében az adott programra, tevékenységre szánt időnket, ami lehet napi tíz perc, de lehet napi egy óra, attól függ, kinek mire van szüksége. Szóval nem a tevékenység a lényeg, hanem az, hogy közösen csináljuk azt, ezáltal közös, minőségi időt töltünk el egymással.

3. AJÁNDÉKOZÁS

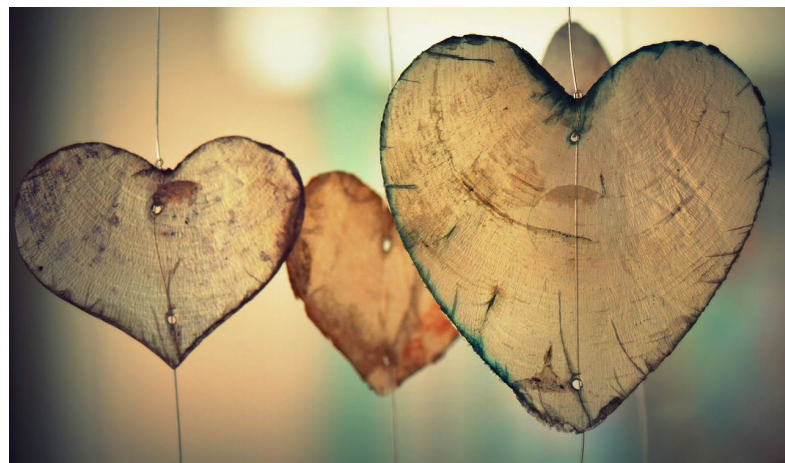
Az esetek nagy többségében – legyen nő vagy férfi az adott személy – ünneptől, alkalomtól eltekintve szeretünk ajándékot kapni, ha csak egy kávéra, egy kis szelet csokira gondolunk is. Jólesik, ha valaki meglep egy-két aprósággal. De van, akinek erre fokozottabban szüksége van, hogy érezze, szeretik. Az ajándékok nem feltétlenül jelentik a drágaköves nyakláncot vagy a legújabb mobiltelefont, nem az ajándék értéke fogja meghatározni számára a szeretetet. Az ajándék, amit adunk, lehet kézzel készített, a mezőn szedett csokor virág, vagy bármi más, amivel a szeretett félnek örömet okozunk, ezáltal szeretve érzi magát. Az ajándékozás az egyik legkönnyebb szeretetnyelv, de annál inkább figyelni kell rá.

4. SZÍVESSÉGEK

Ez a szeretetnyelv is, mint az előző három, sok energiát és odafigyelést igényel a felek részéről. Ha megkér az anyukám, hogy csináljak meg valamit, tegyem el a cipőmet, hajtogassam össze a ruhákat, azt mondom, persze, megcsinálom, mert ezzel segíteni akarom az ő munkáját, szívességet akarok tenni neki. De mi van akkor, ha elfelejtettem, vagy akadt valami „fontosabb” dolgom a szívesség teljesítésénél? Az eredmény a feszültség. Tehát ha nem teljesítem a másik fél szeretetnyelvét, az konfliktushoz vezet.

5. TESTI ÉRINTÉS

Az ötödik, egyben az utolsó szeretetnyelv a testi érintés. Számos, csecsemők esetében végzett kutatás igazolja, hogy azok a kisgyermek, akik sokat voltak ölbent, és akiket gyakran öleltek meg, sokkal egészségesebben fejlődtek. A testi érintés nemcsak a kisgyermek esetében fontos, hanem a házasságban is. Csók, ölelés, kézfogás – csak pár dolog, ami nélkülözhetetlen az olyan ember számára, akinek a testi érintés a szeretetnyelve. Ha nem érintik meg gyakran, akkor nem érzi, hogy szeretik, ezáltal lassacskán kiürül a „szeretettank”-ja. Furcsa vagy meglepő lehet, de nagyon sok férfi ezt a szeretetnyelvet „beszéli”.

Minden házaspárnak, házasságra készülőknek szeretettel ajánljuk Gary Chapman EGYMÁSRA HANGOLVA című könyvét!

TÓTH TEODÓRA

Keresztényként még tudatosabban oda kell figyelnünk arra, és másokat is arra ösztönöznünk, hogy a lehető legszebben fogalmazzuk meg a kényesebb témákat érintő mondatainkat, gondolatainkat. Sokszor magunk sem tudjuk, miként lehet szinte a tabunak számító témákról is és kötetlenül beszélgetni. Előfordul, hogy kevés ismerettel rendelkezünk, vagy attól tartunk, hogy a beszélgetőpartnerünknek fájdalmat okozunk, ezért se merünk kérdezni vagy témát felvetni. Hoztam néhány olyan szót, kifejezést, mondatot, melyeket használhatunk „szebben” is.

Néhány szösszenet az emberibb kommunikációért

Már sokat olvashattunk arról, hogy mekkora jelentősége van az ember életében a közösségeknek. Az emberek akaratlanul is érintkeznek más emberekkel, kommunikálnak a társaikkal. Az egyik legalapvetőbb kommunikációs eszköz a beszéd. Biztosan mindenkivel előfordult legalább egyszer az életében, amikor akaratlanul is megbántott valakit a szavaival. Egy kis odafigyeléssel máris emberiben tudunk szavakkal érintkezni másokkal.

Roma/cigány A roma/cigány származású vagy roma/cigány etnikumba tartozó emberekkel sokan félnek beszélgetni. Szinte biztos vagyok abban, hogy nem az előítélet miatt, hanem azért, mert a cigány szónak ma már negatív tartalma is van, mely érzékenyen érintheti roma/cigány testvéreinket. Nem tudjuk, mivel bánthatjuk meg őket véletlenül. Talán ezért sem tudunk lazán beszélgetni velük, félünk, nehogy fájdalmat okozunk nekik. Pedig amit az ő kultúrájuk, szokásaik, hagyományaik adhatnak, nagy érték. Kevés olyan összetartó közösség van, mint ők.

Roma/cigány. Én mindig így használom, írásban és szóban is. Mind a kettőt egy időben? Igen. Ha romákkal/cigányokkal beszélgetünk, akkor legyen ez az első kérdésünk: Hogy szereted: roma vagy cigány? Furcsának hangzik, de ebben a kérdésben tisztelet van. Tisztelem a másikat azt, aki. Ő is tudja, hogy engem érdekel, hogy szereti nevezni magát. Immár kölcsönös a tisztelet, beszélgethetünk is!

Fogyatékos Gondolkoztunk már azon, mit mondunk valójában, amikor úgy használjuk: fogyatékos, fogyatékos ember? Az évszázadok során sokat finomodott a kifejezés. Használtuk már úgy, hogy nyomorék, világtalan, kripli, rokkant, béna, törpe, sérült... Gyerekként szinte mindenkit csúfoltak valamelyik szóval. Negatív jelzők sora. Megalázó. Aztán lett belőle fogyatékos ember. Talán nem nagyon lehet a fejlődést érzékeltetni első pillanatban, hiszen ma ez is negatív, de legalább ott van benne az **ember** szó. És ez a lényeg: emberekről beszélünk. Mégsem a fogyatékos ember kifejezés a jó. Ez is bánt, ez is sért, mert a „fogyatékos” szó nem túl emberi jelző. Egyszerűen alakítsunk még egy kicsit rajta, és a legemberibb kifejezést tudjuk majd ezután használni: **fogyatékkal élő ember**. Azok a családtagok, segítők, akik közvetlen és napi kapcsolatban élnek fogyatékkal élő emberekkel, egyszerűen úgy fogalmazzanak: különleges emberek. Mert valóban azok!

Hogy viseled a betegséged? Betegnek lenni nemcsak fizikálisan, de lelkiileg még inkább megviseli az embert. Nem egyszerű próbatétel, amikor az ember kap egy keresztet a vállára, és azt cipelnie kell. Betegségünk alatt sokkal érzékenyebbek vagyunk mindenre. Érdemes halmozottan odafigyelni a betegséggel élő embertársainkra. Sokszor úgy gondoljuk, hogy mindenben segítjük és támogatjuk betegeinket, de ez néha csak a látszat. Nem jó a betegségtudatot megerősíteni

senkiben sem, vagy olyan kérdéseket feltenni, mint a „hogyan viseled a betegséged?”. Ha valaki beteg, az szinte stigmaként éli meg ezt az állapotot. Laczkó Zsolt kórházlelkészről hallottam egy előadásában, hogy a betegséget ne rossz dolognak fogjuk fel, hanem állapotnak. Egy olyan állapotnak, amibe belekerültünk, éppen benne vagyunk, de ez az állapot megszűnhet. Milyen igaz! Ezzel a gondolattal sokkal egyszerűbb. Az egyik orvosom egyszer azt mondta, hogy gyógyszert már nem kell szednem, és hozzátette: **„Nem a betegséget gyógyítom, hanem az embert.”** Ettől kezdve éreztem, hogy ember vagyok, és nem beteg.

Így csináld! Amikor kommunikálunk másokkal, akkor alaposan meg kell gondolnunk, hogyan fejezzük ki magunkat. Sokszor nehéz, hiszen legtöbbször megszokásból beszélünk. Vigyázni kell, mert mások félreértelmezhetik a mondanandókat. A legtöbb embert zavarja, ha kérdés helyett utasítják. Lehet, hogy a sok felszólító mondat helyett kérdő mondatokat érdemes használnunk? Hagyjuk meg a felszólítást, ha bajt akarunk megakadályozni: vigyázz! Hogyan formálhatjuk át a sok-sok utasítást kérdéssé? Egyszerűen: ha a szituáció engedi, az „így csináld!” helyett mondjuk azt: „mit szólnál, ha így csinálnád?”.

Én... A beszélgetést hamar meg tudják ölni az „én” kezdetű mondatok. Egy beszélgetésben legalább két ember vesz részt. Ha már egy nem érzi magát jól, akkor ott baj van. Sokszor észre sem vesszük, de az énközpontú gondolkodásunkkal önzően, másokat lealázva saját gyengeségünket mutatjuk. Mi lenne, ha Istent is belehelyeznénk a beszélgetéseinkbe? Ő jelen van mindig és mindenkor. Az ő szeretetével minden sokkal egyszerűbb, még jól beszélgetni is. Ő fontosabb és előrébb való nálam, ezért nem helyezhetem magam a mondat elejére. Tartsuk ezt észben, így sem helytelenek, sem önzőnek nem fogunk tűnni.

KIRÁLY ANDRÁS – KIRÁLY VERONIKA

SZILÁGYI SZABOLCS ÜZENETE:

MERJÜNK ÁLMODNI!

Versenyt nyerni mindig nagyszerű dolog. Ha azonban sokkal erősebb ellenfelek fölött diadalmaskodunk, az maga a csoda. Az pedig a Gondviselés műve, hogy a győzelem egy ország problémáján segíthet. Ez történt egy huszonekét éves görögkatolikus fiatalemberrel, aki közel százhusz céget, vállalkozást, mérnököt utasított maga mögé a mezőny legfitalabb indulójaként környezetudatos ötletével, egy olyan tudományos versenyen, mely a legjobb energetikai vívmányok felkutatására irányult.

A BUDAPESTI MŰSZAKI EGYETEM HUSZONKÉT ÉVES KÖRNYEZETMÉRŐK HALLGATÓJA NYÍREGYHÁZÁN SZÜLETETT, JELENLEG A SZINAXIS GÖRÖGKATOLIKUS DIÁKOTTHON LAKÓJA, CSALÁDJÁVAL A NYÍRSZŐLŐSI GÖRÖGKATOLIKUS EGYHÁZKÖZSÉG TAGJAI.

Noha Szabolcs szakterületétől távol esik az országos energetikai rendszer tervezése, egyetlen ehhez kapcsolódó egyetemi előadás elegendő volt, hogy beindítsa fantáziáját. Ez az óra rávilágított arra a problémára, amivel szembesülni fog Magyarország, történetesen, hogy hiány lesz megfelelő energiáról a kapacitásokból.

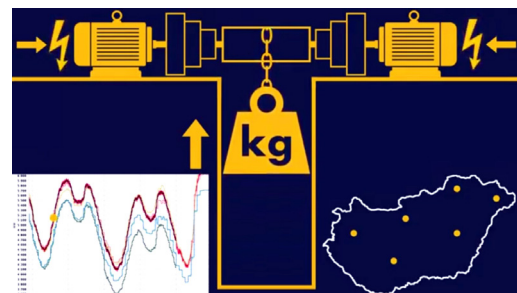
A Magyar Villamos Művek (MVM) Edison Light up! energetikai versenyének célja olyan hazai energetikai vívmányok felkutatása, melyek jelentős gazdasági és társadalmi hatások kiváltására képesek, az otthonitól az ipari méretű energiatermelésig és -felhasználásig. Az első fordulóban kategóriánként három nyertes jutalmaznak egymillió forintos fejlesztési támogatással, majd az MVM és az IBM által tartott, nyolcalkalmas szakmai felkészítő tanfolyamon sajátíthatják el az üzleti élet és a vállalkozások működésének alapjait, hogy ezen ismeretek birtokában jól átgondolt üzleti tervvel állhassanak a befektetők elé. A második forduló tétje egy ötvenmillió forintos magvető befektetés, mellyel versenyképes vállalkozás keretében tudják megvalósítani a nyertes ötletet.

„Először egy moziban, a film előtt láttam a pályázat kisfilmjét, de akkor csak legyintettem rá.”

Aztán, amikor egy magazin hátoldalán ismét meglátta a felhívást, úgy érezte, a pályázat megtalálta őt. Három hónap múlva ő volt az első forduló egyik nyertese.

Ötletéhez a kezdőlökést az ingaórák adták, melyek egy súly esésével termelik a működésükhöz szükséges energiát. A nyertes ötletet úgy kell elképzelni, hogy egy zárt csőben nagy tömegű súly föl-le mozgásával termelünk áramot. A megújuló energiákból (szél, nap) származó energiával fölemeljük a súlyt, ami a fölemelésére fordított energiát helyzeti energia formájában tárolja, elengedéskor pedig az eséssel termel energiát: az esést forgómozgássá alakítva egy generátort hajt meg, ami áramot termel. A rendszer tehát nemcsak termel, de tárol is, szabályozhatósága miatt pedig a helyi hálózat ingadozásait könnyen lehet kezelni. A rendszer főleg kistelepülések és régiók hálózatának szabályozásában jelentene nagy segítséget.

Szabolcsnak környezetmérnök hallgatóként fontos volt, hogy rendszerével felhívja a figyelmet a környezettudatos energiatermelésre és -tárolásra, ezért olyan rendszert alkotott, mely semmiféle károsanyag-kibocsátással nem jár, nincsenek melléktermékei, nem kell hozzá üzemanyag. Minél magasabb a zárt rendszer, annál több energiát tud termelni. Magyarország pedig dűskál ilyenekben, csak nem látszanak – ami nem is csoda, hiszen fél kilométer mélyen vannak a felszín alatt. Szabolcs rájött, hogy a bezárt, mélyművelésű bányák több méter átmérőjű aknáin kiválóan alkalmasak a rendszer megvalósítására, így új funkciót kaphatnának, ahelyett hogy csöndesen elenyésznek.

Ugyanezen az elven alapult Szabolcsnak egy másik kategóriában beadott pályázata is, mely az utcai lámpaoszlopokban alkalmazná a súly föl-le mozgását. Az ötlet hasonló elven működik, mint egy akkumulátor. Csakhogy az akkut időnként föl kell tölteni, és az élettartama is véges, Szabolcs rendszere viszont egyszerű alkatrészekből áll, és a gravitáció mozgatja, karbantartás mellett pedig a végtelenségig működhet. Noha ez az ötlete nem nyert, nem tett le végleg ennek megvalósításáról sem.

Szabolcs gőzerővel dolgozik nyertes ötletének megvalósításán, célja egy vállalat létrehozása, mely ezt a technológiát kiépíti és működteti. Ne felejtjük, Európa-, sőt világszerte rengeteg bezárt bányakna van, Szabolcs rendszere új funkciót adna nekik, ahelyett hogy az idő felemésztené őket. A bezárt bányák számát nézve láthatjuk, hogy óriási lehetőség rejlik az ötletben.

Kérdésünkre, hogy mit üzen a fiataloknak, Szabolcs ezt válaszolta: szélesítsük látókörünket, merjünk álmodni, ne féljünk élni a lehetőségekkel.

„Nem győzök hálát adni, hogy ilyen jól tudom kamatoztatni a talentumaimat, illetve hogy eljuthattam idáig. Azonban továbbra is szükségem lesz kegyelemre, hiszen a java még csak most kezdődik.”

Az embereknek olykor eszükbe jut, hogy tényleg segíteni kellene a rászorulóknak, meglátni elesett embertársainkban az Isten képmását. Nagyon jó felkiáltójel például az országban több helyen pár napra felbukkanó „Hajléktalan Krisztus”-szobor. Mert hajlamosak vagyunk csak magunkért tenni, s küzdelmeink közepette elfeledkezünk másokról. Ez a kompozíció elgondolkodtat: valóban nincsenek az én környezetemben olyanok, akik rászorulnak valamire, és elkerülte a figyelmemet?! Mindenki-ben meg kell látni a felebarátot – az üdvösségünk múlik ezen! Ha ilyen felkiáltójelekkel találkozunk az életünkben, az mindig helyrerak, kijózanít, megállít, elgondolkodtat, és még lehet, hogy az életünket is formálja, alakítja... Ahol időlegesen állt ez a szobor, ott jó lenne valami maradandó emléket hagyni, hogy a későbbiekben is élésítse lelkiismeretbeli kötelességünket. Ez olyan, mint amikor nagybőjt során tartós élelmiszert gyűjtünk. Akkor adunk valamit, ám legközelebb csak a karácsony, a szeretet ünnepe ösztönöz a jótékonykodásra. És közte? – teszi fel nem mindig jó tapasztalatai alapján a kérdést **Páll Miklós atya**, a Miskolci Egyházmegye karítaszigazgatója, a Tolcsvai Görögkatolikus Egyházközség parókusa, aki a hátrányos helyzetben levők érdekében végzett önzetlen karitatív tevékenysége elismeréseként vehette át a Pro Caritate díjat a Családok Budapesti Világtalálkozóján. Miklós atya úgy gondolja, van értelme a figyelemfelhívó akcióknak, s nem ért egyet azzal, hogy öt perc dőbberet, fogadkozás – aztán semmi pozitív következmény.

DOBOS KLÁRA

Krisztus-arcú, arctalan hajléktalan

PRO CARITATE – „AJTÓNYITÁSÉRT”

„Nem tudjuk, milyenek az eredmények. Lehet, hogy akár ez a szobor indít valakiben olyan érzést, gondolatot és cselekvést, hogy szépen, csendben odategye a maga kis támogatását, aminek ugyan nem lesz sajtó-visszhangja, lesz viszont jótékony hatása a rászorulókra. Sokan lehetnek ilyenek. És persze olyanok is, akik tényleg megdöbbennek egy pillanatra, aztán – minden csoda három napig tart – elfeledkeznek róla...”

A karitáznál viszont nem lehet „elfelejtkezni”, ott folyamatos a munka.

Nincs megállás, mert január 1-jétől december 31-ig, aki kopogtat, annak ajtót nyitunk, és megpróbálunk segíteni... A díjnak, természetesen, nagyon örülök, gondolom, egyrészt az egyházmegyei karitás életének szervezéséért, másrészt a Szent Zotikosz Gyermekvédelmi Intézmény létrehozásáért kaptam – magyarázza Miklós atya. Amint visszaemlékszik, Orosz Atanáz püspök atya 2011 áldozócsütörtökjén kérdezte meg tőle, hogy elvállalná-e az – akkor még – Miskolci Apostoli Exarchátus karitászának szervezését, vezetését. Elvállalta. Szívesen.

„Ha módomban állt, korábban is támogattam mindenkit, de ha nem, széttartam a karom azzal, hogy sajnálom... Most azonban, ha kérelem jön valaki, több a lehetőségem. Némi kreativitással meg kell keresnem a megoldást, a kivitelezéshez pedig a kapcsolatokat, lehetőségeket.”

A szerző fényképe

A hajléktalanokkal, elesett emberekkel kapcsolatban hangsúlyozza, hogy a segítségnyújtásból az ítélkezést ki kell hagyni, fel sem merülhet az a kérdés, hogy valaki saját hibájából vagy más okból vált rászorulóvá. A karitás – és minden jó szándékú ember – feladata az, hogy a lehetőségekhez képest észszerűen, a szükséglet szenvedőt egy lépcsőfokkal feljebb emelve „helyzetbe hozza” az emberibb jövő felé...

„Kell ez neked, fiam?”

...Mert van kiút, van emberibb jövő. Bizonyítja ezt a szobor fogadásának miskolci eseményén hallott, megrendítő tanúságtétel egy volt hajléktalantól, Zoller Jánostól.

„Egy bizonyos szempontból sorsot vállaltam Krisztussal: meghaltam és feltámadtam. A Jóisten kegyelme határtalan! A szoborra nézve eszembe jutott, hogy én is voltam így *(pillanatra megáll, torka elszorul)*. Aludtam sok helyen: lépcsőházban, parkban, vagy romos épületben, ahová néha szórakozásból bejöttek fiatalok, hogy verekedjenek velünk. Pedig mi senkit nem bántottunk, csak egy csöndes zugban próbáltunk aludni és élni. Előfordul, hogy valaki már nem bírja, s végső kétségbeesésében halálra issza magát *(a megrendülés újból megállítja, kell pár pillanat a megnyugváshoz, elnézést kér)*.”

Nem volt nekem semmi gondom, volt családom, gyerekeim, megvolt mindenem... Ahogy egy kedves testvérem mondta: három olyan dolog van, ami feyver a gonosz kezében: a siker, a pénz és a hatalom. A drogot, az alkohol- és gyógyszerfüggőséget nem tette hozzá. Nálam az alkohol volt az, ami elvágta a fonalat. Alkoholista lettem, s ennek következményeként nem gondolkodtam, mikor mit teszek. Hazudtam másoknak, hazudtam magamnak... Nagyon sok embert megbántottam – nagyon sok ember bántott engem. De most már, visszanézve a »hét szűk esztendőre«, az eltelt normális évek után, nem tudok haragudni senkire. Csak bocsánatot kérek mindazoktól, akiket valaha is bántottam.

Fontos megjegyezni, hogy nem minket hagy el az Isten, hanem mi hagyjuk el Őt, mi térünk le az útjáról!

Zenetanárként sokszor írtam abban az időben egyházi műveket, amikor tiltott volt hinni Istenben. Aztán valahogy mégis elfelejtkeztem róla. Az elvonóban a csoportunkkal közös karácsonyi éneklést terveztünk, és jött egy olyan gondolat – hogy honnan? – *(míg a kérdőjel közöttünk lebeg, ő fölfelé mutat)*, hogy figyelj már ide, fiam, te zenész vagy, miért nem írsz egy egyszerű karácsonyi darabot? És írtam, 2010. november 17-én. Ez volt az első momentum a »kijózanodásom« felé. Decemberben kijöttem, és az első utam a kocsmába vezetett... volna. Három méterrel a kocma előtt megálltam, illetve megállított Ő: kell ez neked, fiam? Nem! Másnap találkoztam egy régi népzeneész barátommal, a Kékkereszt egyik tagja volt. Régen együtt zenéltünk, s mondta, hogy meg kellene zenésíteni az énekeiket. És elkezdtem újból zenélni, zenét szerezni... Még nagyon az elején voltam az új utamnak, nem tudtam hálát adni, kért sem, de felmerült bennem a kérdés: ugyan lesz-e valaki, egy asszony, aki engem, semmivel nem rendelkezőt, aki óriásit bukott, el tud fogadni. És lőn. Pont a Kékkeresztben. Azóta is boldogok vagyunk. És most már hálát adok...

Egyszer, egy uzsonnaosztásnál az egyik szálló mellett történt, hogy egy BMW-vel elvillantott mellettünk két jól szituált »üriember«. »Ezeket le kéne löni, pokolba velük, sok mocskos tetű« – hallottuk tőlük. Eszükbe sem jutott, hogy lehet ebből kiút. És nagyon sok társam ma sem tudja. Az Istennek, a teremtő Atyának a halhatatlan és mérhetetlen szeretete

ott van mindenkinek a szívében és lelkében, higgyétek el! Ennél hatalmasabb, csodálatosabb dolog nincs a világon, ezzel meg lehet mindent változtatni. Persze ehhez áldozat kell az elesettől is, meg a kívülállótól is. Ezért ha valakit láttok, a sorstársaimat, testvéreinket Krisztusban, ne viselkedjétek úgy, mint az a két ember a BMW-ben. Legyetek ti is igazi szeretetlángok, vigyék és adjátok tovább, és akkor minden megváltozik körülöttemek” – szölt a biztatás a hallgatóságnak, akik aztán odamentek a szoborhoz, mécses gyűjtottak, volt, aki megsimította a szoborfejet, s elmondott egy imát...

A pillanat később „beérhet”

„Szerintem nagyon megindító volt ez az őszinte beszéd, és sajnálom, hogy nem hallotta több ember. Sok hajléktalannal találkozunk, mindenki csak úgy átnéz felettük, netán »beszól« valamit, pedig egészen más-képpen kellene viszonyulnunk hozzájuk” – mondja a műsorban közreműködő Fényi Gyula Jezsuita Gimnázium Magis kórusának egyik tagja.

„Nem ilyen pozitív élményre számítottam – így a másikum. – »Ütős« volt és hatásos. Talán ha nem is lépünk most azonnal oda ezekhez az elesett emberekhez, de az biztos, hogy elkezdünk gondolkodni, és elindul bennünk is valami lelki fejlődés, ami később beérhet.”

„Alapvetően úgy gondoltam, hogy kétféle hajléktalan van, de ez az ünnepség ezt más megvilágításba helyezte. Még nem hallottam ilyen megközelítésben ezt a témát, mármint Jézussal azonosítva a hajléktalant, ez alapján megfogalmazódott bennem, hogy valójában lényegtelen, ki hogyan került oda, ő tehet-e róla vagy más, csak az az egyetlen dolog számít, hogy törődünk velük, meglássuk bennük Jézust...”

„Én egyszer már megszólítottam egy hajléktalant, és nagyon jó élmény volt, változtatott a gondolkodásmódomon – mondja az egyik lány. – Köztük is van sok értelmes ember, attól függetlenül, hogy az utcára kerültek, vagy esetleg az alkoholba menekültek a bánatuk elől. Szerintem mindenkinek jót tenne, ha egyszer teljesen véletlenszerűen leülne egy hajléktalan mellé, hátha megváltozik a véleménye, s akkor sokkal sikeresebbek lennének a karitatív szervezetek is, kardinálisabb kérdés lenne ezeknek az embereknek a felemelése.”

Köztéri padon fekvő, arctalan hajléktalanként ábrázolja Krisztust egy életnagyságú bronzszobor – Timothy Schmalz kanadai szobrász alkotása, melyet 2013-ban állítottak fel Torontóban. A szobor egy-egy másolatát azóta több nagyvárosban – többek között Londonban, Washingtonban, Madridban, Oklahomában és Rómában is – elhelyezték. Hazánk több településén is látható volt néhány napig, felbukkant Vácott, Kecskeméten, Pécsen, Veszprémben és Miskolcon is.

Növekedjete a kegyelemben és a mi Urunk és üdvözítő Jézus Krisztusunk ismeretében!

GAZDASÁGI NÖVEKEDÉS KERESZTÉNY NÉZŐPONTBÓL

HOMOLYA DÁNIEL

MI A NÖVEKEDÉS?

Gazdasági növekedés alatt általában a közgazdaságtan azt érti, hogy egy adott ország bruttó összterméke nő, azaz többet fogyasztunk, beruházunk és exportálunk, mint azt megelőzően. A fogyasztás itt nemcsak azt jelenti, hogy hamburgert eszünk, hanem azt is, hogy almát eszünk, veszünk egy helyi terméket; a beruházás pedig nemcsak szökőkútépítést, hanem utak, szerelőcsarnokok építését jelenti, és templomépítést is jelent. A bruttó hazai termék növekedése azt is jelenti, hogy akinek az árúját elfogyasztjuk, annak is nő a jövedelme egyúttal. Ha nő a szereplők jövedelme, akkor még többet tudnak fogyasztani, beruházni.

AZ EGYIK CSALÁDTAGOM MÁR TÖBBSZÖR KÉRDEZTE, HOGY MIÉRT IS KELL A GAZDASÁGI NÖVEKEDÉS, MIÉRT IS BESZÉL MINDENKI A GAZDASÁGI NÖVEKEDÉSRŐL. FRUSZTRÁLÓ, DE SAJNOS A STANDARD KÖZGAZDASÁGI OKTATÁS NEM ILYEN NÉZŐPONTBÓL MUTATJA BE A KÉRDÉSEKET ÉS VÁLASZOKAT, ÍGY SOKAT GONDOLKODTAM AZ UTÓBBI IDŐBEN EZEN A KÉRDÉSEN. HÁROM NÉZŐPONTOT ÉRDEMES VIZSGÁLNI, AZ EGYHÁZ TÁRSADALMI TANÍTÁSÁT IS FIGYELEMBE VÉVE: MI A GAZDASÁGI NÖVEKEDÉS? MIÉRT IS NEM JÓ, HA NINCS NÖVEKEDÉS? MILYEN IS A JÓ NÖVEKEDÉS?

Mi történik, ha nem növekszik a gazdaság? Ha idén kevesebb a beruházás, mint tavaly volt, akkor, ha tavaly százezer munkás kellett az építőiparba, lehet, hogy idén elég lesz csak kilencvenötezer. A kieső ötezer ember nem tud annyit fogyasztani, így lehet, hogy még a boltosok száma is csökkenni fog.

Ugyanez a helyzet akkor is, ha vállalkozásunk van. Hiszen ha foglalkoztatunk száz embert, és ügyesebbek vagyunk, mint tavaly, akkor biztos, hogy többet fogunk idén termelni, így adódik a növekedés. Az egész persze nem adott, statikus helyzetről szól, hanem a körforgásról, a cseréről. Persze kérdés, hogy a társadalom egészéhez eljut-e a többletjövedelem? Ennek kapcsán az elemzők gyakran hivatkoznak az úgynevezett Kuznets-görbére, ami szerint a növekedés kezdeti szakaszában

nő az egyenlőtlenség, majd csökken. Egyébként az ilyen típusú kapcsolatot sok mindenre megtalálták: a gazdasági növekedéssel együtt először nő a környezetszennyezés, majd csökken. Kicsit fordított módon szokták emlegetni a boldogság kapcsán az úgynevezett Easterlin-paradoxont, mely szerint **a jövedelem növekedésével először nő a boldogság, aztán csökken**. És itt jön be a képbe, hogy mire is kell nagyon vigyázni a gazdasági növekedés kapcsán: akkor van baj, ha a növekedéssel egyúttal elvesznek kapcsolataink, és így „kiöntjük a fürdővízzel a gyermeket”.

MI KELL A GAZDASÁGI NÖVEKEDÉSHEZ?

A közgazdaságtan beszél fizikai tőkéről (nyersanyag, föld, gépek), de beszél humán tőkéről is (nemcsak az emberfők sokasága, hanem a kiművelt, leleményes emberfők sokasága is kell), mindezek mellett fontosak a stabil intézmények (törvényesség fenntartása, ami kiszámíthatóságot jelent). A már emlegetett Kuznets Nobel-díjas közgazdász kifejtette munkáiban, hogy „a fejlett technológia rendelkezésre állása szükséges, de nem elégséges feltétele a gazdasági növekedésnek.” Haladást csupán akkor generál, ha széleskörűen és hatékonyan alkalmazzák, ha ilyen típusú alkalmazása során fejlődése is bekövetkezik. Fontos a növekedés társadalmi feltételeit és következményeit is elemezni és figyelembe venni, nehogy a fejlődés, gyarapodás, gazdagodás az emberi boldogság rovására menjen.

MILYEN A JÓ NÖVEKEDÉS?

E kérdés megválaszolásához nemcsak a közgazdasági, hanem a pápai megnyilatkozásokban is találunk szempontokat. **VI. Pál** éppen ötven éve kiadott *Populorum progressio* [A népek fejlődése] kezdetű enciklikája kifejezi, hogy „a fejlődés (...) nem szorítkozik a pusztá gazdasági növekedésre. Hiszen a fejlődésnek, hogy valóságosnak legyen mondható, mindenoldalúnak kell lennie, olyanak, amely minden ember és a teljes ember növekedését biztosítja.” [14.] „Isten terve szerint mindenki arra születik, hogy növekedjék, mivel Isten minden egyes ember életét valamely hivatás betöltésére rendelte. (...) Értelme és szabadsága birtokában az ember maga viseli a felelősség kockázatát növekedéséért éppúgy, mint üdvösségéért.” [15.] „A gazdasági növekedésnek és az emberi haladásnak egyaránt elengedhetetlen feltétele a tág értelemben vett iparosodás, ami egyszerre a jele is és előrevívő tényezője is a fejlődésnek. Vagyis az ember belső képességeit és munkáját kitartóan latba vetve lassanként fölfedi a természet rejtett törvényeit, és a maga mind nagyobb hasznára fordítja gazdagságát.” [25.] Összességében olyan programra van szükség, amely „túllép a gazdasági növekedés és a társadalmi haladás szempontjain, mégpedig azzal, hogy magának a munkavégzés folyamatának ad értelmet és önértéket: miközben megteremti az emberi világ helyes rendjét, az ember méltóságát és erejét növeli.” [50.] **Ferenc pápa** is kiemeli a *Laudato si* [Áldott légy] kezdetű enciklikájában, hogy „a gazdasági növekedés az eljárások egyszerűsítése és a költségek csökkentése érdekében gyakran automatizmusokat hoz létre és homogenizál.” Ezért olyan gazdasági ökológiára van szükség, amely képes a valóság szélesebb látószögű szemléletére kötelezni, mert „a környezetvédelemnek a fejlődési folyamat szerves részét kell alkotnia, és nem kezelhető attól elkülönülten”. „Ugyanakkor időszerűvé válik annak a humanizmusnak a parancsoló szükségessége, amely magába építi a különböző ismereteket, a gazdaságát is, egy át- és egybefogóbb szemlélet érdekében.”

A gazdasági növekedés kapcsán két veszélyt szoktak emlegetni. Egyrészt azt, hogy a robotok elveszik az emberek munkáját, másrészt a környezetszennyezést.

Ha belegondolunk abba, hogy a 17. század óta folyamatos az ipari forradalom, mindeközben sokkal többen, sokkal jobb színvonalon és sokkal tovább élünk, akkor kétségeinknek oldódniuk kellene. Frederic Bastiat 19. századi francia közgazdasági gondolkodó a *Gépesítés* című munkájában hasonló dilemmákat elemez, mint amivel mi ma szembesülünk: a találmány egyszerűsíti az életet, egyúttal emberek munkáját veheti el, de mi van mögötte? A megtakarított munkaköltség szabad forrásként jelentkezik, amit a tulajdonos befektethet. Így végül ugyanabból az összegből több termék keletkezik. Persze felmerül a kérdés: „Ki aratja le a nagyobb öröm gyümölcsét? Igen, először a kapitalista, a vállalkozó, aki először sikeresen használja a gépet, ez a jutalma a zsenialitásának és merészségének... Azonban hamarosan a verseny arra kényszeríti, hogy olcsóbban adja a termékét, mint a megtakarítás. Ezután már nemcsak a feltaláló élvezi mindennek hasznát, hanem a vásárló, az emberek, még a munkás is.” Ehhez kapcsolódóan még egy szempontot érdemes kiemelni: amennyiben nagyobb a feladatok automatizáltsága, akkor az emberi erőt, tudást a bonyolultabb feladatok végrehajtására lehet kiterjeszteni a monoton feladatok végzése helyett, így téve kreatívabbá, érdekesebbé a munkát.

A környezetvédelmi aggályokra reagálva Benjamin Friedman *Jólét és erőkölcösség* című munkáját idézem: „Nem kell sokat utazgatnunk, hogy rájöjjünk, hogy a Föld környezetileg legszennyezettebb és legszembetűnőbb károsodott területei nem azok, ahol a legmagasabb az életszínvonal.” Lásd például a környezetvédelmi szakadékat, ami a szocialista országok és nyugat-európai országok között volt. Jól emlékszem például, hogy a rendszerváltással együtt hogyan tisztult a Sajó folyó Sajószentpéter környékén. Robert Solow, a híres növekedés-közgazdász azt mondja, „nincs okunk büntudatot érezni az alumíniumkészletek kimerítése miatt, amíg gondoskodunk arról, hogy ugyanazt vagy hasonlólt más anyagok előállításával biztosítsuk.” Persze itt fontos az externáliák (nem kívánt külső szennyezések) megfelelő kezelése is. Természetesen a kapcsolódó veszélyeket (mint az automatizáció okozta esetleges embertelenség veszélye és a túlzott termelésből fakadó környezetszennyezés kockázata) nem szabad elbagatellizálni. Különösen fontos a felelősségteljes, erényes kezelés, amiben nekünk, mindannyiunknak egyéni felelősségünk van.

Végezetül fontos tudnunk, hogy a növekedés nem old meg mindent, hiszen keresztényként nekünk Istenben kell hinni, és nem a szabadpiacban, vagy éppen a gazdasági növekedésben. Ebben pedig két szempontot együtt kell figyelniük: „Szaporodjatok, sokasodjatok, töltsétek be a földet! Hajtsátok azt uralmatok alá, és uralkodjatok a tenger halain, az ég madarain, és minden állaton, amely mozog a földön!” [Ter 1,28] „Inkább növekedjétek a kegyelemben és a mi Urunk, üdvözítő Jézus Krisztusunk ismeretében.” [2Pét 3,18]

LASKAY ANNA

Minden sikeres férfi mögött...

Hárman üljük körül az asztalt. Nők: feleségek és családanyák. Beszélgetünk. Sokszor csak elmesélve a saját történetünket, segítjük egymást tovább. Gondolatainkat közreadva, reméljük, sokan magukra ismernek, s „leülnek közénk”.

Anna: Szokták mondani, hogy minden sikeres férfi mögött egy nő áll. Mi, természetesen, feleségként próbáljuk értelmezni ezt a mondatot. De gondolhatunk arra is, amikor testvérként vagy édesanyaként támogatjuk a férfiakat. Ti mennyire érzitek a házasságokban igaznak ezt a mondást?

Andi: Sok szakmai elismerést kapott a férjem eddig is, és egyre több olyan helyzet van, amikor fontos az ő véleménye. Ezeknek nagyon örülök, de ha felajánlanak neki egy-egy pozíciót, először az jut eszembe, hogy mennyi pluszfeladatot jelent számára a szülőbirtok és a család mellett, mert ez engem, minket is érint.

Ildi: Nálunk volt időszak, amikor én voltam vezető, és akkor nagyon-nagyon hálás voltam azért, hogy ő otthon is helytállt helyettem. Aztán két éve felálltam a vezető pozícióból, és az élet úgy hozta, hogy most a férjemre hárul több ilyen jellegű feladat. Természetes számomra, hogy mellette állok, akár szó szerint is, hiszen sok eseményen kell megjelenni.

Anna: Az én férjemnek nincsenek komoly titulussai. De mivel otthonról dolgozik, időről időre kell a segítségem, hogy a munkáját nyugodtan végezhesse. Ez persze fordítva is igaz. Ha nekem van feladatom, szakmai elfoglaltságom munkaidőn kívül, ugyanúgy számíthatok rá. De elengedhetetlen a támogató háttér, amikor például külföldi konferenciára szeretne utazni. Tudom, hogy fontos neki, ezért teszek érte, hogy megvalósuljon. Ösztönösen belehelyezkedem ebbe a segítő szerepbe.

Andi: Szerintem nagyon megnyugtató számukra, hogy tudják, otthon minden rendben van. Már ezzel is sokat teszünk! Emellett én, ha kell, soförködöm. Sokszor csak azért kísérem el egy programra, hogy ne neki kelljen éjjel hazavezetnie, pedig számomra is fárasztó.

Ildi: Nyilván, ami munka, azt a férjem egyedül oldja meg, de vannak olyan hétvégi programok, amelyekre már csak azért is elmegyek, hogy együtt legyünk. Gyakran kell beszédet, köszöntőt mondania. Előtte ezeket is szívesen meghallgatom. Ilyenekben tudok a segítségére lenni. Amit a szakmájában elért, ahová eljutott, az az ő érdeme.

Andi: Én is nagyon tiszteltem és becsültem a férjemet. Elképesztő teherbírással rendelkezik, mindenkinek próbál segíteni, de neki is megvannak a határai. Abban is jó, ha mellette vagyok, hogy tudja rangsorolni a dolgokat.

Kérdések a továbbgondoláshoz:

Mennyire tudja támogatni házastársa kiteljesedését? Éltek-e meg „szerepcserét”? Mennyire tudnak párjával a sikereikben is társak lenni?

Ha válaszait velünk is megosztaná, kérjük, írja meg nekünk!

Weboldalunk:

<http://női-kerekasztal.hu>

LASKAY ANNA

Hápi és Hüpi kalandjai

Hápi, a kiskacsa gondos útra készülődése testvére, Hüpi fejvesztett keresésébe csapott át. Miután az egész délelőttöt végigpihente, erőt gyűjtve a másnapi útra, hirtelen szembesülnie kellett azzal, hogy a mindig félős öccse nem várt rá, egyedül indult útnak. Hüpinek nem volt fontos, hogy pihent legyen, sem az, hogy tele legyen a hasa. Gondolkodás és félelem nélkül nekivágott a határból a falu felé vezető útnak. Nem bánta azt sem, hogy jócskán délután van már. Vitte a szíve haza, a mamához. Hápi hiába akart jobban előkészülni, most ő sem mérlegelt, hanem a falu felé véve az irányt, testvére után iramodott. Csak sejtette, hogy Hüpi merre mehetett, de próbált minél gyorsabb lenni, hogy hamar utolérje. Közben szárnyai között vitte az egérkétől kapott csomagot. Ahogy idegesen szorongatva tartotta a kis levélkét, ugyanúgy markolászta az ő szívét a Hüpiért való aggodás. Igaz, sokat változtak, amióta elindultak a baromfiudvarból. Hápi meggondoltabb, Hüpi határozottabb lett. Mégis, idősebbként Hápi úgy gondolta, vigyázni kell a testvéreire. De a kisebb változatlanul nem volt sehol. Pedig az „üldöző” nagyon gyorsan szedte a lábait. Még apró szárnyaival is verdesett, ugyanúgy, mint amikor a vadkacsák után akart szállni. De nagyon más volt ez az igyekezet! Akkor a világ izgalma érdekelte. Most csak a testvére ép-sége. Akkor csak magával foglalkozott, most csak Hüpivel.

Végre észrevett maga előtt egy kis sárga foltot, amitől a szíve nagyot dobbant. Rögtön tudta, hogy a hazafelé igyekvő öccse az.

- Hüpi! – kiáltott utána. Az előtte haladó kis alak rögtön megállt, s hamarosan hallatta a hangját is:
- Tudtam, hogy követni fogsz!
- Ez most nem volt szép! – korholta Hápi Hüpit, mellé érve.
- Bagoly mondja verébnek! – tromfolt rá a kisebb.

Hazafelé

- Szerintem hagyjuk a madarakat, törődjünk inkább magunkkal! – nézett komolyan testvéreire Hápi. – Hogy gondoltad azt, hogy hazaszaladsz?
- Látom, hogy nem akarsz róla beszélni, de ugyanúgy, mint amikor Te otthonról rohantál bele a nagyvilágba. Csak éreztem, hogy men-nem kell, visz a lábam, és húz a szívem haza.
- Rendben, Hüpi, akkor igyekezzünk, hogy a mamánál legyünk, mielőtt ránk esteledik! – enyhült meg Hápi.

A két kiskacsa együtt indult tovább. Jó tempóban haladtak. A távolban végre feltűntek a falu házai. Erről az oldalról még soha nem látták, hiszen idefelé meg sem álltak a mezőig.

Most elmélázva bámulták a házakat, a fényeket, mert bizony lassan sötétedni kezdett már. Hápi oltalmazón öccse vállára tette egyik szárnyát. Ekkor vette észre, hogy a másikban ott a kiséger útravalója. Óvatosan belekukucskált, majd hamiskás mosollyal Hüpihez fordult:

- Nem vagy éhes?
- Majd éhen halok, de nem akarok emiatt megállni.
- Akkor csemegézzünk menet közben! – kacintott Hápi, s nagy lendülettel a testvére orra elé tartotta a falevélcsonmagot.
- Mi ez? – lepődött meg Hüpi.
- Képzeld, az egérke nemcsak nagylelkű vendéglátó volt, hanem nagyon előrelátó is. Készített egy kis elemőzsiát az útra. Pedig sohasem vándorolt. Békésen éldegél a kis kuckójában, a szénaboglyában.
- Én már nem bírok többet menni ma – vallotta be Hüpi, s vágyakozva az ételes batyura nézett. – Keressünk egy biztonságos helyet éjszakára, és legyen ez a vacsoránk.
- Rendben – egyezett bele szokatlan szelídséggel Hápi, mert tudta, félős testvére nem akar az idegen utcákon, portákon keresztül éjjel hazamenni.
- Úgyis csak reggel találkozhatnánk a mamával, mert az ólat már bezárták, ahol a fészünk van.
- Reggel viszont szaladunk, ahogy a lábunk bírja! – vágta ki harciasan Hápi, s szeretettel nyújtotta Hüpi felé a magokat tartalmazó kis levelet.

KIRÁLY ANDRÁS

Kutyával gyógyítani?

TALÁLKOZTAK MÁR OLYAN ISKOLÁS GYERMEKKEL, AKI EGY SZÓT SEM BESZÉL? VOLT MÁR, HOGY ELTÖRÖTT A MÉCSÉS, ÉS NEM BÍRTÁK TOVÁBB IDEGEKKEL A MAGATARTÁSPROBLÉMÁVAL KÜSZKÖDŐ GYERMEK TOMBOLÁSÁT? FIGYELMETLEN A GYERMEK, ÉS NEHEZEN TANUL? ESETLEG FÉL MINDENTŐL? VAN A CSALÁDBAN, ISMERŐSÖK KÖZÖTT AUTISTA, SÚLYOS CUKORBETEG, EPILEPSZIÁS, DEPRESSZIÓS VAGY EGYÉB SÉRÜLÉSSSEL ÉLŐ GYERMEK? – EZEK MIND KISEBB-NAGYOBB TERHET HELYEZNEK NEMCSAK A SZÜLŐK, DE A PROBLÉMÁS, SÉRÜLT GYERMEKEK TESTÉRE-LELKÉRE EGYARÁNT. A GYÓGYSZERES KEZELÉS MELLETT – VAGY INKÁBB HELYETT – AZONBAN LÉTEZIK EGY BARÁTSÁGOSABB, VIDÁMABB, MÉGIS HATÁSOSABB MÓDSZER.

Debrecenben jártam, ahol Nagy Lajos kutyakiképző és terapeuta, az alapítvány mindenese avatott be a kutyás terápia rejtelmeibe.

Lajos 2003-ban megunta az őrző-védő munkát, mert szeretett emberek, különösen gyerekek között lenni, ezért úgy gondolta, hogy hobbiját, a kutyázást összeköti az emberek megsegítésével, különös tekintettel a gyerekekre, mert – mint mondja – nincs is szomorúbb látvány, mint egy beteg gyermek.

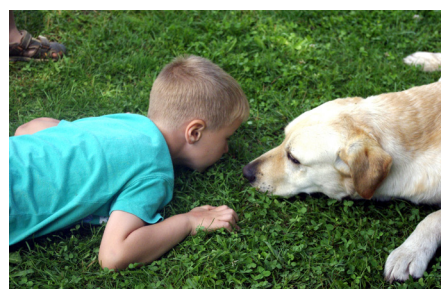
„SZERINTEM KUTYÁKKAL SZÜLETTEM, MINDIG IS KUTYÁK VETTEK KÖRÜL.”

Lajos felesége a debreceni Fogyatékosokat El látó Intézetben dolgozott akkor már majdnem két éve. Gyakran vittek sérült gyermekeket úszni. Egy alkalommal egy család is folszállt kutyájukkal, a gyerekek körülvették, simogatták a kutyát, a család pedig készségesen beszélgetett velük a négylábú családtagról. Az úszás végeztével a hazafelé tartó buszra ugyanez a család szállt föl, az értelmileg akadályozott gyermekek pedig mindenre emlékeztek a korábbi találkozásból, nevéen szólították a kutyát, és ehhez hasonlók.

Egy ismerősöm hívta föl a figyelmemet az AURA SEGÍTŐKUTYA ALAPÍTVÁNYra,

melynek munkatársai az egész ország területén kutyákkal végeznek fejlesztést. Jól olvasták, kutyákkal. De mielőtt azt hinnénk, hogy ez valami homeopátiás, ezoterikus hókuszpókusz, le kell szögeznünk: a kutyaterápiát orvosprofesszorok, etológusok, pszichiáterek, gyógypedagógusok dolgozták ki – óriási sikerrel. A kutyaterápia célja a problémás, sérüléssel élő emberek állapotának, közérzetének javítása, az esetleges rohamok megelőzése. Akár az orvostudomány, a kutyaterápia is az emberre és annak gyógyítására fókuszál.

Ekkor jött az ötlet, hogy a gyerekeket és a kutyázást valamilyen formában összekapcsolják. Fölvették a kapcsolatot dr. Topál József etológussal, aki 1996 óta kísérletezik az autistákat kutyákkal segítő programmal – jelentős eredményekkel. Lajos ekkor határozta el, hogy ez az, amit csinálni szeretne.

„2003 áprilisában első alkalommal vittem el egy intézménybe Sisi nevű őrző-védő német juhászkutyámat, hogy a pedagógusok megnézzék maguknak, megbeszéljük, mit és hogyan csináljunk a gyerekekkel. A pedagógusok több tucat gyerek társaságában jelentek meg, amiből aztán egy kétórás, rögtönzött foglalkozás lett. Ha háromszázszor nem hozta vissza az eldobott labdát a gyerekeknek a kutya, akkor egyszer sem. Nagyon élvezték a gyerekek. Mikor hazaértünk, Sisi ledőlt a vackára, és estig meg sem mozdult, úgy ki volt purcanva.”

Asikeren főlbuzdulva pedagógusokkal kidolgozták a kutyás élményterápia alapjait, mozgást, egyensúlyt, járást, beszédet és kognitív képességeket fejlesztő gyakorlatokat állították össze. Lajos közben egy felnőttképzéssel foglalkozó cégnél kezdett dolgozni, ami kapóra jött, mert így OKJ-s kutyaterápiás képzést tudtak indítani, ami meglepően nagy érdeklődésnek örvendett. Az önkéntesek elvégezték a kutyafelvezető képzést, a kutyáknak temperamentumvizsgát és terápiagyakorlatot kellett teljesíteniük. „Ekkor még nem hívtak, mi mentünk iskolákba, kórházakba és rehabilitációs intézményekbe, és könyörögtünk, hogy engedjenek be bennünket” – mondja Lajos. Mindez ekkor teljesen saját zsebből ment, hobbiként tekintettek a sérült gyermekek segítésére. A Fény Felé Alapítvány felkarolta a csapatot, nevét adta a tevékenységükhöz, így hárommillió forint állami támogatást is nyertek, melyből fejlesztőeszközöket, kutyatápot vettek, és a rendszeres állatorvosi költségeket fedezték.

Az alapítvány székhelye Debrecen, de ezen kívül tizenhat településen – Dombóvár, Budapest, Kecskemét, Kalocsa, Szeged, Békéscsaba, Kunágota, Nyíregyháza, Nyírbátor, Nyírbogdány, Kisvárd, Miskolc, Kurtyán, Nagybarca, Hajdúböszörmény, Hajdúnánás – hetente közel ezer sérült, problémás gyermeknek és felnőttnek tartanak élmény- és fejlesztőterápiát.

A terápiák ingyenesnek indultak, de valamiért elmaradtak a résztvevők, ezért egy jelképes, kétszáz forintos díjat vezettek be: rögtön megváltozott a hozzáállás. Ma egy alkalom nyolcszáz forint, havi bérlet esetén hétszáz, és sokkal többen jönnek, mint korábban. Kell is az anyagi hozzájárulás, egy kutyának ugyanis igen magas a havi fönntartási költsége – merthogy ilyen is van. Havonta állatorvosi ellenőrzésre, parazitamentesítésre és oltásokra kell vinni, melyeket nagyon szigorú rendeletek szabályoznak. Ezek nagyjából húszezer forintba rúgnak, és akkor még nem is evett a kutya. Évente kombinált laborvizsgálatra is vinni kell, az útiköltségről és parkolási díjakról pedig még nem is ejtettünk szót. Szóval van költség bőven.

„Egy alkalommal ellopták az egyik terápiás kutyánkat, és valami félig romlott hússal etethették meg. Egy óra alatt közel húszezren osztották meg a hírt a közösségi médiában, Debrecen összes rádiója is bemondta, a tolvajok pedig megijedtek, és egy félreeső kocsmá mögött kitétték a kutyát. Hiába különítettük el a többi kutyától, mindegyik megbetegedett a gyanús ételben lévő baktériumtól, az összeset gyógyítani kellett – az orvosi kezelésük százötvenezer forintba került.”

A segítőkutyások helyzete nem könnyű: 2007-ben hét ilyen szervezet volt az országban, közöttük harmincnegymillió forint állami támogatást osztottak szét, most negyvennégy szervezetre jut huszonötmillió forint. Az adó 1% följánlásokból hétszázötvenezer forint jött be legutóbb, ez egy kutya kiképzésének költsége.

A kutyák kiképzése nyolchetes korban kezdődik. Mindenhova elviszik őket, hogy szeressék az embereket, állatokat, jól szocializálódjanak. Kutyától függ, de általában egy év, míg a terápiára kiképezik őket. A 27/2009. (XII.3.) SZMM rendelet szigorúan rögzíti a segítőkutyák kötelezettségeit és jogait.

A terápiás kutya-felvezető mellett rehabilitációs kutyakiképző szakma is szereshető, specializálódni pedig vakvezető-, mozgássérült-segítő- és jelzőkutyakiképzésre lehet. A legnagyobb kihívást a jelzőkutya kiképzése jelenti. Ezek az állatok cukorbeteg- és epilepsziás rohamok jelzésére szolgálnak. Lajos egyike annak a három embernek, akik Magyarországon jelzőkutyát tudnak kiképezni. Itt nem is kifejezetten a kutyát, hanem a gazdáját képezik. A kutyák képzése másfél-két évig tart, de nyolchetes koruktól már a betegnél vannak, és fokozatosan tanulják meg egymás reakcióit.

„Szavazni nem tudnak, de ahova magyar állampolgár bemehet, oda a segítőkutya is bemehet. Szájkosár sem kell rájuk, és fényképes igazolványuk van.”

TERÁPIÁS KUTYA

Therapy Dog Certificate

Érvényes: 2017.04.24.
Expiration date

Péntek
Kutya neve/Name of dog
939000010128412
Chip azonosító/chip code

2007.07.13.
Született/born

Fajtája: labrador retriever
Breed:

Ivara: kan
Gender: male

Kiképző: AURA Segítő Kutya Alapítvány
Trainer

Matesze
Elnök (MATESZE)
Chair (ADH)

Minden jelzőkutya máshogy jelzi a közelgő rohamot. Tudományosan nem mutatható ki, milyen érzékszervével éri a roham előtt az emberi szervezetben lejátszódó folyamatokat, de akár egy-másfél órával előtte észreveszi. Volt egy nyíregyházi kisserác, aki a szülésnél agykárosodást szenvedett, mely epilepszia formájában maradt meg nála. Erről a betegségről tudni kell, hogy az orvosok úgy enyhítik a lehetséges rohamot, hogy a beteg állandóan nyugtató gyógyszer hatása alatt van. Péntek, az ország első jelzőkutya lett a segítője, s mindig jó előre jelezte, ha közeleg a roham. A fiú orvosa ezt látva leállt a nyugtatóval, és csak a kutya jelzésekor javasolta annak szedését. A srác és a szülei megfigyelték azokat a változásokat, reakciókat, amik a kutya jelzésekor játszódtak le a testében, így két év után már a kutya nélkül, maga is észrevette a közelgő rohamot, amit aztán a beszedett gyógyszer lecsillapított. Miután teljesen tünetmentes lett, visszaadták a kutyát, hogy másnak is segíthessen. Péntek azóta több száz gyermeknek segített már, azóta terápiás kutyaként dolgozik.

Az ilyen kutya jelzéseit nem úgy kell elképzelni, mint a jelzőlámpa fényének monoton változását vagy az örkutya ugatását. A kutya is folyamatában éri meg a roham közeledtét. Nyugtalan lesz, elkezd járkálni, fejét a beteg ölébe fúrja, nyüszítve néz rá, nyalogatja a kezét, körbe-körbe forog, a végén pedig ugat – de a jelzések minden egyes kutyánál eltérhetnek. Ezért is kell a beteget a kutyával együtt képezni, hogy ő is tudja, mikor jelez a kutya. Enélkül előfordulhat, hogy hiába jelzi a roham közeledtét, a beteg nem ismeri föl a jelzést. Ha pedig a kutya nem kap megerősítést, egy idő után leszokik a jelzésről.

A legnépszerűbb terápiás kutyák a labrador, a golden retriever, a spániel, az uszár és a bichon, de szinte bármilyen kutyát ki lehet képezni erre a feladatra. Jelzőkutyának azonban kevés fajta alkalmas, a legkiválóbb erre a feladatra a labrador: nagyon gyorsan tanul és irtó segítőkész.

„Fontos, ha segítőkutyát látunk, először a gazdáját kérdezzük meg, meg lehet-e simogatni. Az állat ugyanis teljes mértékben a rábízott személyre összpontosít, de mint minden kutya, szereti az embereket, így egy barátságos közeledés elterelheti a figyelmét. Félni azonban nem kell tőlük, agressziót soha nem mutatnak. Egyetlen kutyához nem szabad nyúlni, az pedig a jelzőkutya, az ilyenek sárga mellényén egy simogatást tiltó tábla van.”

A kutyaterápiára az orvos ad javaslatot, a betegek vagy a beteg gyermekek szülei pedig eldöntik, hogy kipróbálják-e. Lajos büszkén meséli, hogy eddig még sosem vallottak kudarcot a kutyákkal. Leggyakrabban a szorongó gyermekek, amutisták – akik tudnak beszélni, de nem akarnak –, az autisták, magatartásproblémákkal, tanulási nehézségekkel küszködők, gyengén látók kérik és veszik igénybe a segítséget. „Legutóbb egy középsős kislány – akitől még egy szót sem hallottak a szülei – az első foglalkozás alkalmával megfedkezett magáról, és végig beszélgetett Péntekkel.”

A kutya pluszmotivációt ad a gyermekeknek vagy a betegeknek, akik közben megfedkeznek saját problémájukról. Aranyos, szőrös, szépen néz, nem beszél vissza, nem kritikus, nem kér számon, úgy fogad el, ahogy vagy. Egy szorongással, depresszióval, fogyatékkal küszködő személynek ez addig nem tapasztalt élményt jelent. A fejlesztő feladatokat csapatmunkában állítja össze a fejlesztő, kutyaképző és felvezető, az adott célnak megfelelően.

S hogy mi folyik egy ilyen foglalkozáson? Akadálypálya, különböző testhelyzetek utánzása, mozgás, fogócska, utasítások adása a kutyának, éneklés, versengés a kutyával, mutatvá-

nyok, képességfejlesztő gyakorlatok. Mind ezekről saját magam is meggyőződhettem, ugyanis Lajossal és az időközben csatlakozott Mikó Ágnes gyógypedagógussal két foglalkozáson vettem részt a Talentum Baptista Általános Iskolában. (Az iskolának Czirják Erika személyében görögkatolikus igazgatója van.)

A folyosóra belépve népes gyereksereg rohamozza meg Dominót, a fekete labradort, és „Laja bácsit”. Egyik a másik után ugrik a nyakába, ha rajtuk múlna, sosem engednék el. Gyűrűbe fogva kísérik őket a tornaterembe, ahol a foglalkozás zajlik.

A gondosan fölépített foglalkozások a három fő érzékelés (egyensúly, tapintás, mélyérzékelés) ingerlésére épülnek. A ráhangolódás köszönéssel kezdődik, a gyermekek köszöntik a kutyát, aki mindenkinek vakkantással köszön vissza. Ezután különböző mozgásos játékokkal készítik fel a gyerekeket, majd következik az irányított tréning, a foglalkozás pedig játékkal zárul. Az egymásra épülő feladatok korcsoportra és igényekhez vannak szabva. A feladatokat a kutyával együtt végzik. Általa, az ő bemutatója után sokkal könnyebben oldják meg a beszédet, a ritmust és a mozgást összekapcsoló feladatokat – rá jobban figyelnek, mint az emberre –, javul a koncentrációképességük, a beszédképességük. A háromnegyed órás foglalkozás végén Dominó nem menekül: szelíd támadásba lendülnek a gyerekek, tucatnyi kis kéz simogatja, dögönyözi a fekete labradort, aki megadóan tűri, amiért jutalomfalatokat is kap.

Ágnes foglalkozásából adódóan türelemmel, de határozott szeretettel bánik a gyerekekkel. A ránézésre is impulzív, temperamentumos Lajosról sugárzik, hogy szereti a gyerekeket. Még a legkezelhetetlenebb fiúkkal is szót ért, és megtalálja a fogást rajtuk a foglalkozás során.

„Nekem is hasznosak ezek az alkalmak a türelem gyakorlására. Ez bizony számomra is terápia” – zárja a beszélgetést Lajos.

Amíg nem láttam, nem tudtam elképzelni, milyen hatással lehet sérült és problémás gyerekekre egy segítőkutya. De most, hogy a dolgok elméleti és gyakorlati hátterét is látom, és tapasztaltam a terapeuták odaadó, áldozatos, gyermekszerető munkáját, inkább azon gondolkodom, miért nincs az összes iskolában ilyen lehetőség. A sérült/problémás gyerekek megnyílnak, megfelelnek a gondjaikról, mosolyognak, mozognak, levezetik a fölös energiát, és igazi élményként fogják föl a gondosan fölépített fejlesztőterápiát, mely az ártatlan, segítőkész, az emberi érzelmeket jól fölismerő négylábúak nélkül bizony nem valósulhatna meg. Nem véletlen a régi mondás: a kutya az ember legjobb barátja.

AKI ÚGY ÉRZI, GYERMEKÉNEK, ISMERŐSÉNEK BETEGSÉGÉRE, PROBLÉMÁJÁRA SEGÍTSÉG LEHET A KUTYATERÁPIA, FORDULJON BIZALOMMAL AZ AURA SEGÍTŐKUTYA ALAPÍTVÁNYHOZ. HIGGYÉK EL, VESZÍTENI NEM LEHET VELE!

szocializáció
szemkontaktus
kommunikáció
interaktív figyelem
testkontaktus
kapcsolatteremtés
interakciók

szeretet
társalgási készség
elfogadás
kognitív készség
stabilitás
bizalom

INGRID SJÖSTRAND:

Van hozzá közöd?

Van hozzá közöd,
mit csinállok?
És hogy mit gondolok?
Van hozzá közöm,
mit csinálsz?
És hogy mit gondolsz?
Van közünk egymáshoz?
Hozzám, hozzád,
mindenkihez,
aki véletlenül épp itt él
épp most,
és akin múlik,
hogy mi lesz a világból?
Van közünk egymáshoz,
talán, igen.

SZÖGECZKI SÁRA

Van közünk egymáshoz?

A pszichológia eddigi története során számos változáson ment keresztül, de számomra talán a legérdekesebb az a folyamat, ahogyan eljutottunk az „én”-től egészen az „én és mások”-ig. Annak ellenére, hogy már Arisztotelész „társas lénynek nevezte” az embert, sokáig maga az egyén és az egyénre ható belső konstruktumok és folyamatok (a különböző patológiák, a tudattalan, a korai traumák, a biológiai öröklöttség) tanulmányozásáé volt a központi szerep a különböző pszichológiai elméletekben. Még szerencse, hogy mindig akad egy-két „rebellis”, akik – akár dacból, akár együttműködés révén, de – egy új perspektívát nyitnak a világ számára.

Így került be a pszichológia vérkeringésébe a környezet, a társas kapcsolatok szerepe is. Akár a családi, nevelői környezetre gondolunk, akár a körülöttünk lévő jelentős, másokkal való kapcsolatainkra, akár a kulturális és tanulási folyamatokra – láthatjuk, hogy **a környezet és a személy folytonos, kölcsönös interakcióban állnak egymással.** Tehát én nem pusztán egy ember vagyok, aki mindentől védve, „sterilen”, egyfajta zárt burokból élek a hétköznapokban. Hanem én egy olyan ember vagyok, akire hat a környezete, a kultúrája, a közössége, aki befogadja ezeket a hatásokat, és aki élete előrehaladtával egyre nagyobb szükségét fogja érezni a hovatartozás, az „én és mások” élmény megtapasztalásának.

2006-ban a KSH (Központi Statisztikai Hivatal) adatai szerint a 45–55 év közöttiek, valamint az időskorú emberek körében volt a legmagasabb az öngyilkosságok száma, és közülük is főként az elvált vagy az özvegy személyekre jellemző a szuiciditás. Mit is mutatnak számunkra ezek az adatok? Láthatjuk, hogy azok a személyek vetnek véget életüknek, akik úgy érzik, nem tartoznak sehova, akiknek nincs közösségélményük. Közösségnek tekinthető egy baráti társaság, az „ivócimborák”, egy idősek klubja, egy imacsoport, vagy maga a család is – tehát minden olyan közeg, ahol számunkra szeretett emberek találhatók, ahol le tudjuk tenni a mindennapos gondjainkat, töltekezni tudunk egymástól, egymásból.

Az embernek egyszerűen szüksége, hogy legyen hová tartoznia. Maslow „piramisa” szerint kétfelé lehet osztani a szükségletállapotainkat: az alsó három szint a hiányalapú, a felső három pedig a növekedésalapú szükségleteinkhez tartozik. Alulról a harmadik pillér a „szeretet, a hovatartozás szüksége”. Ez a szint még a hiányalapú szükségletekhez tartozik, tehát ahhoz, hogy növekedni is tudjunk, elengedhetetlen számunkra, hogy tartozzunk valahová. Ha például elköltözünk egy idegen városba, egyetemre megyünk, elveszítjük férjünket/feleségünket, akkor feltétlen szükséges egy idő után megélnünk azt, hogy az új életállapot, város, egyetem, kollégium részei vagyunk, hozzánk tartozik, mert e nélkül egyszerűen nem tudunk „feljebb menni” a következő fokozatokig, a növekedésig. Nézzük meg, mi történik a teremtéskor! Az Úr a férfi mellé megteremt a nőt – mert egyszerűen Ő is azt látja, hogy nekünk, embereknek szükségünk van másokra ahhoz, hogy növekedjünk.

Fontos megjegyezni, hogy ez a folyamat nem csupán rajtunk múlik... Egyszer az egyik szerzetes ismerősöm mondta, hogy **nemcsak mi választunk közösséget, hanem a közösségnek is igent kell mondania ránk.** Attól nem leszek egy közösség része, hogy eljárók, ott vagyok, lubickolok a boldogságban, hogy „jaj de jó nekem, most már van, akik feltöltsenek, akik megérintsenek, akik megadják nekem a hovatartozás élményét”. Nekem is be kell adnom a közösbe azt, amim van. Énnekem is kell tudnom meghallgatni a másikat, felöltőnek kell lennem, a csapat részét kell, hogy képezzem. Máskülönben nem fognak tudni rám teljes szívvel „igent” mondani, megtűrt személy leszek, akit egy – „Hát jó, ha már itt

van, akkor legyen...” – mondattal elintéznék. De a közösségemnek nevezhetem ezt, és én vajon tényleg a közösség tagjának mondhatom magamat ebben az esetben?

S még egy érdekesség: egy elmélet szerint evolúciósan is valahogy „belénk van kódolva” az, hogy másokhoz szeretnénk tartozni, hogy szükségünk van nem csupán a közösségre, de a közösség nyújtotta „szertartásokra” is. A 21. században már nem nagyon vannak életállapot-váltást kísérő szertartások (mint például bizonyos primitív törzseknél). Persze ünneplünk születésnapot, ballagást, esküvőt, de ezek csupán egy-egy órák rohanó hétköznapjaink közül, és nem a hétköznapokból teljesen kiszakító hét vagy hónap, ami felkészíti mind fizikálisan, mind lelkileg az embert az újabb szakaszra az életében. Így a mai fiatalok kialakítanak úgynevezett „kvázi szertartásokat”. Mit is jelent ez? Hogy például odacsapódik valaki egy bandához, és abba úgy kerülhet bele, ha különböző feladatokat megcsinál (például dohányoznia kell, ilyen és olyan ruhát kell hordania, ki kell próbálnia különböző tudatmódosító szereket...). Egyfelől úgy érzi, hogy megkapta azt, amire vágyott: a hovatartozás élményét, átlépni egyik életszakaszból a másikba... ugyanakkor ezek az együttlétek strukturálatlanok, tartalom nélküliek, üresek.

Azért is találok veszélyesnek az egyre rohamosabban fejlődő internetes közösségi portálokat, mert az előzőekben felvázolt „kvázi közösségként” definiálhatók, és „kvázi szertartásokat” követelnek tőlünk. Például minden pillanatban elérhető légy, de minimum napi háromszor nézd meg a hírfolyamot, mert még a végén lemaradsz valami fontos fejleményről; jó minőségű, esztétikus fotót tölts fel magadról, amin lehetőleg minden „lényeges” látszik; ha egy barátod „belájkolta” a képedet, akkor te is „lájkold őt vissza”. Számtalan előnye és po-

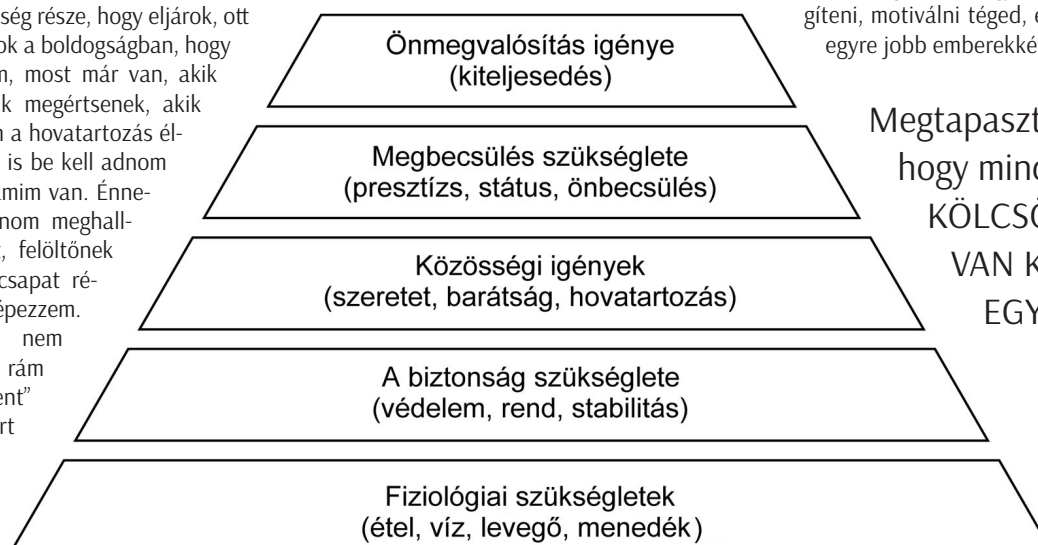
zitivuma van ezeknek a fórumoknak, ugyanakkor hajlamossá tesznek arra, hogy elhitessék velünk: tartozunk valahová, valakikhez. Pedig valójában nem.

Sajnos nem mindig kap az ember reális visszajelzést ezeken a fórumokon, személyes kapcsolat szinte egyáltalán nincs, és leginkább azt az illúziót kelti az egész rendszer, hogy figyelnek rám, hogy számítok az embereknek... Ellenben kíváncsi lennék, ha például nem jelezné ki az ismerőseink számára az adott oldal, hogy mikor van a születésnapunk, vajon hányan köszöntենek fel minket. Ha nem töltenék fel egy új fényképet magunkról, akkor hányan mondanák nekünk a mindennapokban, hogy „de jól nézel ki”, vagy „csodálatos vagy”? Egyszer érdemes kipróbálni, szerintem mindannyian meglepődnénk az eredményen...

Nézzünk hát szét magunk körül. Milyen kapcsolatokkal vagyok körülveve? Van olyan közösség, aminek én is a része vagyok? Ha van, akkor milyen az a közösség, hogy érzem benne magam? Van közöm a többiekhez, van közünk egymáshoz? Fontos, hogy ezekre a kérdésekre megtaláljuk a válaszokat. Mert szerintem talán a legnehezebb dolog: keresni egy csapatot; és nem megállni egy kvázi közösségnél, hanem továbbmenni. **Keresni egy tartalommal teli társaságot, ahol nagyon fontos, hogy nem pusztán „engem szolgálnak ki”.**

Sokan azt gondolják ugyanis, hogy ez a dolog csak arról szól, hogy „jó, most már megvan a csapatom, fogadjanak el úgy, ahogy vagyok”. De ez nem így működik... Egy közösségben a másik is fejlődik, énnekem is fejlődőm kell. Persze, éppen aktuálisan, ahogy vagyunk, el kell fogadnunk egymást, mert egyszerűen nem lehetünk tökéletesek. De mindig szem előtt kell tartanunk, hogy van hova haladnunk, és kell is! Nem szabad „belepunnyadnunk” a kis komfortzónánkba. A közösség erre a legjobb: visszajelezni, segíteni, motiválni téged, engem abban, hogy egyre jobb emberré válhassunk.

Megtapasztalva azt,
hogy mindnyájunknak
KÖLCSÖNÖSEN
VAN KÖZÜNK
EGYMÁSHOZ...

**„Keresel itt, keresel ott,
de mikor a halál elragad,
mi marad az élvezetekből,
hiábavaló hiúság.”** (Angelo Branduardi)

Igy hangzik a szöveg magyarul a Legyetek jók, ha tudtok című film betétdalában. „Hiábavaló hiúság”, azaz olaszul „vanità di vanità”, latinul pedig „vanitatum vanitas”. Véletlen lenne, hogy ezekben a nyelvekben a „hiábavalóság” és a „hiúság” szavak között nincs különbség?

SZABÓ-KISS BEÁTA

Vanità di vanità

„A hiúság a kedvenc bünfajtám” – hangzik Az ördög ügyvédje című filmben az ördög szájából. A hiúság valóban talán az egyik legalattomosabb bünfajta, hiszen az emberek többsége nem is sejti, hogy az adott pillanatban éppen bünt követ el. A köznyelvben a hiúság voltaképpen csak külsőségekre korlátozódik, amikor az ember narcisztikus módon nézegeti magát a tükörben, vagy túl sokat foglalkozik az öltözködésével, fiatalságának megőrzésével, túl sokat sportol, stb. Esetleg még azokat az embereket gondolhatjuk hiúnak, akik saját magukat szeretik a középpontba állítani, mások elé helyezni. A hiúság azonban ennél sokkal több, szereteágazóbb.

A Prédikátor könyvében nem kevesebbet állítanak, mint azt, hogy „minden hiúság”. Ebben az esetben átvitt értelemben is értendő ez a kijelentés, hiszen arra is céloznak, hogy minden, amit az ember a földön tesz, annyi, mint egy fuvallat, elmúlik, nyoma sem marad. Az ember, mikor ezeket a sorokat olvassa, kicsit meg is ijedhet, hogy akkor MINDEN hiábavaló, MINDEN hiúság? Hogyan tudja elkerülni ezt a bünt, és egyáltalán mit tehet az életében, aminek értelme van?

Hiszen ezek szerint hiúság, amikor valami rendkívüli dolgot hozunk létre, és büszkén kihúzzuk magunkat, hiúság, ha a gyerekeinkre büszkék vagyunk, ha elégedetten a tükörbe nézünk, mert jól áll rajtunk egy ruha, vagy amikor a házunkra nézünk, amit a saját kezünkkel építettünk fel. Hol találjuk meg a határt az egészséges önbizalom és a hiúság között? Az egész világ azt sugallja, hogy bízzunk önmagunkban, legyen önbizalmunk. Még Jézus is azt mondja, hogy szeressük felebarátunkat, mint ÖNMAGUNKAT.

A választ számomra egy nagy zeneszerző, Johann Sebastian Bach adta meg. Kivételes ember volt, aki nem csupán képességeivel emelkedett sok más zeneszerző és művész fölé. Zenéjét áthatja az a szellem, amelyet képviselt, és ami mind a mai napig érződik valamennyi művének előadásakor. Bach, mielőtt elkezdett komponálni, minden alkalommal a lap szélére írta a következőket: „J. J.”, azaz „Jesu, Juva!” (Jézus, segíts!) Befejezésésképpen pedig, mikor egy-egy mű elkészült, a lap aljára véste: „S. D. G.”, azaz „Soli Deo Gloria” (Egyedül Istené a dicsőség). Láthatjuk, hogy bár tisztában volt saját talentumával, hitt a képességeiben, mégis minden munkája előtt Jézust kérte, hogy segítsen, és az elért sikereket kizárólag neki tulajdonította. Bizott abban, hogy részt tud venni Isten tervében, de eszközként, nem pedig teremtként.

Azt hiszem, itt találjuk a lényeges különbséget, hogy melyik oldalra soroljuk magunkat. Teremtők vagy eszközök vagyunk? Két sikeres ember között nagy különbség, hogy az egyik úgy gondolja, kizárólag saját magának köszönheti, amit elért, a másik viszont hála ad Istennek, mert képessége tette őt céljának elérésére. Van-e ennél magasabb tett a földön? Véghezvinni valami csodálatos dolgot, és ellenállni a kísértésnek, hogy furdózzunk önmagunk dicsőítésében. Ha magunkba nézünk, elismerhetjük, hogy a legnehezebb feladat. Ez az a talpalatnyi föld az elménkben, ahol Lucifer egy pillanat alatt megvetheti a lábát. Talán a valóságban is a hiúság az ördög kedvenc bünfajtája...

*„Minden hiúság, csak hiúság,
éljete boldogan és szerényen,
legyetek jók, ha tudtok,
a többi ügyis hiábavaló hiúság.”*

*Minden hiúság, csak hiúság,
dicsérvétek az Urat alázattal,
adózzatok Neki szeretettel,
és semmiben nem szenvedtek majd hiányt.”*

ÉRTÉK

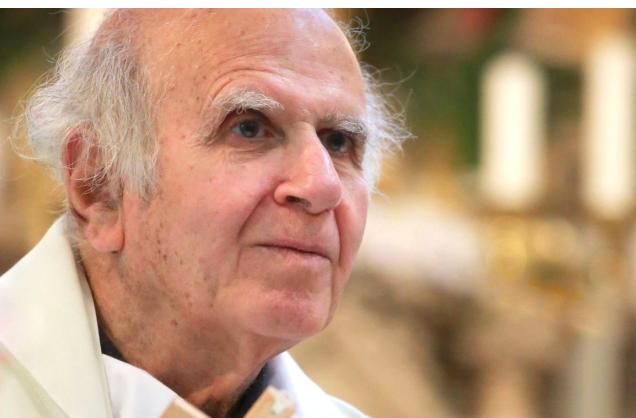

„MINT A TUDATLAN ORVOSBAN MEGCSALÓDOTT EMBER, RENDSZERINT A JÓ ORVOSRA IS VONAKODIK RÁBÍZNI MAGÁT, ILYEN VOLT AZ ÉN LELKEM ÁLLAPOTA IS. HIT NÉLKÜL NEM LEHETETT MEGGYÓGYULNIA, DE HOGY HAMIS HITRE NE TÉVEDJEN, VONAKODOTT AZ ÁPOLÁST ELFOGADNI.” [SZENT ÁGOSTON]

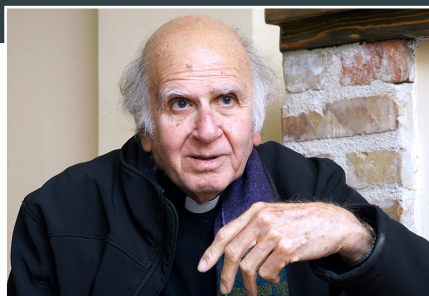

FÜLÖP METROPOLITA

MENTSÉTEK MEG AZ EURÓPAI ÉRTÉKEKET!

*Szíriai utunk során meglátogattuk a homszi jezsuitákat is, akik meglepődve tudakolták, honnan ismerem ilyen jól **Henri Boulad** jezsuita atyát, mire magától értetődő természetességgel válaszoltam, hogy honfitársunk, ő is magyar... Boulad atyával Szíriából való hazaérkezésem után beszélgettem. Kendőzetlenül mesél iszlámról, kereszténységről, migránsválságról, állampolgárságról.*

Hogyan jött a magyar állampolgárság ötlete?

A kairói magyar nagykövetségtől kaptam egy hívást, hogy a magyar miniszterelnök-helyettes szeretne velem találkozni. A találkozó létre is jött Alexandriában. Semjén Zsolt lelkesen mesélte, hogy a miniszterelnökkel együtt mindketten nagy tisztelőim, minden könyvemet olvasták; egyúttal átadta Orbán Viktor meghívását Magyarországra. Megkérdezte, tudnak-e valamiben segíteni, mire mondtam, hogy szeretnék magyar állampolgárságot kérni. Három oka volt ennek. Egyrészt szeretem a magyarokat, és itt jelent meg a legtöbb könyvem is, több mint harminc. Másrészt nagyra becsülöm a magyar kormányt, amiért kiáll amellett, hogy Európát meg kell védeni a napról napra növekvő migránsáradattól (mely véleményem szerint tudatosan manipulált), harmadrészt magyar útlevelemmel könnyebben utazhatok bárhová a világba, sokkal kevesebb helyre kell vízumot igényelnem.

Voltak, akik ellenezték vagy rossz szemmel nézték ezt?

Nem, senkitől nem hallottam ilyet.

Mit ért az alatt, hogy a migránsválság manipulált?

Meg vagyok győződve arról, hogy a nemzetközi pénzvilág áll a háttérben, mely megpróbálja destabilizálni Európát. Az egyesült Európa, a közös piac és az unió gyönyörű elképzelés volt az évszázados hatalmi harcok és háborúskodás után. Biztos vagyok abban, hogy az ötlet megalkotóit, Konrad Adenauert és Robert Schumant a tiszta szándék vezérelte a közös Európa megalkotásakor, de néhány év után világossá vált, hogy a nemzetközi pénzvilág rátelepedett az új Európára. Ez történik most a migránsválsággal is: a pénzvilág mestere, Soros György új lehetőségeket lát ebben, ezért ezt is eszközként használja.

Biztos benne, hogy Soros György áll a háttérben?

Azt nem tudom, hogy ő-e a pénzvilág vezetője, de igen fontos eleme, ez kétségen kívüli.

Mit kellene tennünk a migránsokkal?

Többlépcsős átvilágításnak kellene alávetni őket, melyet egy öt évig tartó időszak követne. Ha ez idő alatt megtanulják a nyelvet, elfogadják a törvényeket, magukévá teszik az

alapértékeket, és az adott ország kultúrája szerint tudnak élni, akkor kaphatnának végleges menekültstátuszt vagy állampolgárságot. Biztosra kell menni, hogy nem fogják destabilizálni az országot, és nem jelentenek veszélyt a társadalomra. Ha integrálódni tudnak, maradhatnak, ha nem, akkor nem.

Libanonban több egyházi vezetővel is találkoztam, akik mind nehezményezték, hogy a nyugat-európai egyházi vezetők sokkal több figyelmet szentelnek a muzulmán migránsokra, mint az otthon szenvedő keresztényekre. Mit gondol erről?

Sajnos egyet kell értenem velük. Kevés európai keresztény szervezet foglalkozik a közel-keleti keresztényekkel. Úgy látszik, az európai egyház nem látja át teljes mélységében a közel-keleti keresztények szenvedését és helyzetét. A politikai korrektség úgy kívánja, hogy többet beszéljenek az Európába érkező muzulmán tömegekről. Ezt borzasztónak tartom, úgy látom, az egyház beleesett a liberális mótely hálójába.

Korábban kritizálta Ferenc pápa álláspontját a kérdésben, de egyiptomi látogatása után megváltozott a véleménye. Mitől?

Jóval realistábban foglalt állást a migránskérdésben, mint azelőtt, addig sokkal naivabban látta a helyzetet. Ezt meg is írtam neki levélben. Kifejtettem, hogy mennyire szeretem és tisztetem őt, de elmondtam azt is, hogy az iszlámról nem lehet annak mélyreható ismerete nélkül beszélni. Nem szemrehányásként, hanem tényként mondtam neki, hogy dél-amerikaiaként nem igazán tudja, mi az iszlám. Ahhoz, hogy valaki tényleg megismerje az iszlámot, hosszú ideig vele együtt kell élni, a nélkül csak általánosságban tud róla beszélni.

Mit jelentett Ferenc pápa egyiptomi látogatása?

Ferenc pápa válságos időben érkezett Egyiptomba, hiszen a közelmúltban több merénylet is követek el kopt keresztények ellen. Viszonozta Abdel Fattah el-Sisi elnök látogatását, találkozott II. Teodor (Tavadrosz) kopt ortodox pápával, és meglátogatta a kopt katolikusokat, valamint a békéről mondott beszédét muzulmánok és keresztények előtt. Történelmi

volt tehát ez a látogatás. Néhány napig derűlátó voltam, de most újra úgy éreztem, hogy semmi sem fog változni. A szélsőségesek nem hallgatták meg a pápa beszédét.

Többször kifejtette azt a véleményét, hogy az iszlám erőszakos. Mi azonban békés muzulmánokkal találkoztunk, olyanokkal is, akik ramadán végeztével az asztalukról kínáltak meg engem, pedig láthatóan keresztény szerzetesi ruhában voltak.

Nagy különbséget kell tenni a muzulmánok és az iszlám között. A muzulmánok emberek, az iszlám pedig radikális politikai vallás, ideológia. A muzulmánokhoz vagy közel, vagy távol áll ez a mély ideológia. Ezért van az, hogy vannak békés muzulmánok, akik nem követik a Korán erőszakos tanítását. Az igazi iszlámot – mely kezdettől fogva ilyen volt – legmélyebb valójában a Muszlim Testvériség, az al-Kaida, az al-Nuszra és az Iszlám Állam testesíti meg. Ez a fundamentalista iszlám beférkőzik, ahová csak tud, és hirtelen feje tetejére tud állítani egy egész országot is, ahogy ez történt a korábban nyitott Indonéziában vagy Afrikában. Ezt hozzák magukkal a radikális migránsok is, akik terjesztik a többi bevándorló között, és Európába érve követelőznek, erőszakoskodnak, bűncselekményeket követnek el, és kézzel-lábbal hadakoznak az integrálódás ellen.

De az erőszak és a gyilkosság csak nincs benne a Koránban...

De még mennyire, hogy benne van! Hosszú listám van ezekről a részekről. Addig nem lehet érdemben beszélni az iszlámról, míg el nem olvastuk a Koránt.

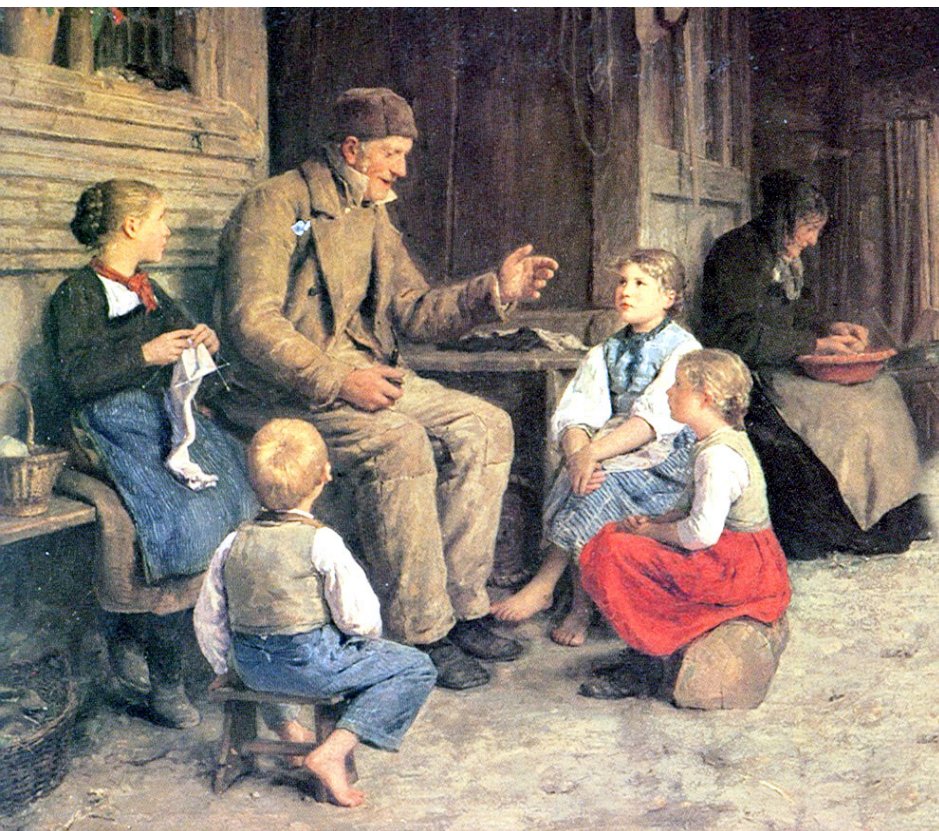
Mit tehetünk mi, görögkatolikusok, Európában?

TARTSATOK KI A KERESZTÉNY HITBEN, ŐRIZZÉTEK MEG MAGYARSÁGOTOKAT, ÉS MARADJATOK EURÓPAIAK. MENTSÉTEK MEG AZOKAT AZ EURÓPAI EMBERI ÉRTÉKEKET, AMELYEK GYAKORLATILAG A KERESZTÉNYSÉG ALAPÉRTÉKEI.

SZABAD BOGLÁRKA

A GYÖNGYÖS MEG A RŐFÖS

A mese és a hagyományos mesemondás

„Melyiket mondjam: A gyöngyöst vagy a rőföst?” – kérdezte mindig nagymamám azokon a téli estéken és a meggyeszedéseken, amikor már fáradt volt mesélni, de nevetetni még szeretett volna. Mi, gyerekek – de lehet, hogy a felnőttek is –, gyűlöltük ezt a kérdést, hiszen tudtuk, nem lesz belőle „igazi mese”. Akkor még nem sejtettem, hogy évekkel később egy folklorisztikai szemináriumon a csalimese definícióját hallgatva realizálom majd: Hát a gyöngyös, meg a rőfös is az volt! Egy csalimese! Teljes egészében így hangzik: Melyiket mondjam? A gyöngyöst vagy a rőföst? – A gyöngyöst! – De a rőfös hoszszabb! – Akkor a rőföst! – De a gyöngyös szebb! És ez így ment tovább a végtelenségig...

„Kevesen tudják, hogy a mese szó egyes nyelvrokonainknál, például a voguloknál és az osztjákoknál egyaránt megtalálható 'mese, monda' jelentéssel. Nálunk, írott forrásokban a 14. században bukkan fel, ekkor még talalós kérdés jelentésben. A mese szó klasszikus értelemben vett jelentése véglegesen csak a 18. században alakult ki. Ami napjainkat és a mese fogalmát illeti, fontos megemlíteni, hogy jelentése folyamatosan változik. Hányszor halljuk: „Megyek mesét nézni.” A mesét ugyanis eredetileg nem nézték, hanem hallgatták, s ebből máris tudja az olvasó, hogy itt most két különböző jelenséget, a televízió rajzfilmjét és az élőszavas mesemondást állítom egymás mellé, egymással szembe.

Nem új keletű gondolat a meséről, azok hasznáról, lehetőségeiről elmélkedni. Jacob és Wilhelm Grimm a 19. század elején adta ki a *Kinder und Hausmärchen* című gyűjteményét, s a német példa hatására nálunk is megindult a népmesék gyűjtése. Fontos megemlíteni, hogy Magyarországon ekkor éppen a nemzeti öntudatra ébredés időszakában járunk, s témánk szempontjából szervesen idekapcsolódik az a tény, hogy a népi kultúra felértékelődése itthon a szóbeli folklór gyűjtése mentén kezdődött meg. Hosszú folyamat az, melynek során a folklórszövegek iránt érdeklődő nagyjaink publikálják – többek között – a különböző módszerekkel gyűjtött népmeséket. A legelső ilyen munka Gaal György *Märchen der Magyaren* című, német nyelvre fordított, ám Bécsben állomásozó magyar katonáktól gyűjtött anyaga. Pár évtizeddel később Erdélyi János a *Népdalok és mondák* című háromkötetes gyűjteményének mindegyik kötetében közöl népmeséket. Erdélyi a Kisfaludy Társaság megbízásából az Akadémiához korábban beküldött anyagokból dolgozott, s így szerkesztette meg a gyűjteményt. A kor szemléletére jellemző volt, hogy a „csúnya” vagy „nem oda illő” szavakat kitorölték, alkalmasabbnak gondolt kifejezésekkel helyettesítették, tehát a népköltészeti alkotásokba úgy nyúltak bele, hogy azt olvasva manapság csak találgatnunk lehet, mi az, ami a szerkesztő vagy a „beküldő gyűjtő” fantáziája, ízlése szerint alakul, és mi az, ami a népi kultúra szüleménye.

A 19. század népmesegyűjteményeire (a teljesség igénye nélkül néhány mesegyűjtő és mesekötet-szerkesztő: Merényi László, Kriza János, Arany László stb.) még jellemző ez az esztétikai cenzúra, illetve sok esetben az az irodalmi szemlélet, mely – bár értékesnek és jó „alapnak” tartja a népi kultúra szövegeit – azokra sokszor átalakítandóként, formálандóként tekint.

A meseszöveg-gyűjteményekről, a mesemondás hagyományos alkalmairól, a mese esztétikájáról szóló és sok más, a népmesével kapcsolatos történeti vagy folklorisztikai, esetleg pedagógiai szempontú kutatás több ezer oldalnyi szöveget tesz ki. Én nagyot ugrom az időben, és arról a fontos és európai szinten meghatározó jelentőségű módszerről írok, amelyet egyéniségkutató iskola/módszer vagy budapesti iskola/módszer néven ismerünk (az 1940-es évektől kezdve beszélhetünk róla), s amely Ortutay Gyula nevéhez köthető. Az egyéniségkutató iskola tevékeny kutatói rájöttek, hogy egy-egy bizonyos folklórműfaj sokkal pontosabban és jobban vizsgálható, ha nemcsak magát az alkotást, hanem az adott folklóralkotást létrehozó személyt, az őt ért hatásokat, életútját, egyéniségét is kutatják. (S bár a népi kultúrában terjedő szüzséből /a történetrészt váza/ „dolgozik” a mesemondó, az adott mesét a mesemondó hozza létre abban a pillanatban, amikor elmeséli azt, megismételhetetlenül és egyedien.) Ezzel a szemlélettel jöttek létre például az Új Magyar Népköltési Gyűjtemény bizonyos kötetei, azok, amelyek Fedics Mihály, Ámi Lajos vagy éppen Pandur Péter mesemondók repertoárjának közlése mellett, az említett szempontokat figyelembe véve, a következőket is vizsgálták: a mesemondó lakóhelye és környezete, a mesélő társadalmi státusza, a mesemondó élete, a mesemondás ideje és helye stb.

Az egyéniségkutató iskola világhíréhez hozzátartozik, hogy nemcsak a népmese kapcsán, hanem később a folklór más területeinek vizsgálatánál is alkalmazták. A leghíresebb ilyen jellegű (tehát nem a népmese témájában megjelenő) hazai munka Martin György folklorista, tánckutató Mátyás István „Mundruc” kalotaszegi táncosról szóló, kiemelkedő könyve.

Mitől lesz hagyományos a mesemondás? Ha nagyon az alapoknál akarom kezdeni, azt mondom: a hagyományos mesemondás a szóbeliség művészete, tehát semmiképpen ne írott szövegek felolvasására gondoljunk. Ha hagyományos – tehát élőszavas – mesemondásról beszélünk, akkor ki kell jelentenünk: a mesét nem olvassák, hanem mondják. Ebből következően az élőszavas mesemondást a szóbeliség törvényei jellem-

zik: improvizatív, változatokban él, vagy ahogyan az általános iskolában tanítják, „szájról szájra terjed”. A hagyományos mesemondás a népi kultúra része, tehát hasonlóan a népdalokhoz, a szövéshez, az aratáshoz és a bálkon táncolt néptánchoz, szerves részét képezte a tradicionális ünnepeknek és mindennapoknak. (Az előző példában a szellemi kultúra néhány szeletét és a paraszti munka egyes részeit is megemlítettem, ezzel a népmesék hagyományos kultúrában való stabil és a közösség által is legitimált minőségére akartam célozni.)

Talán a legfontosabb különbség a „köztudatban létező” mesélés és a hagyományos mesemondás között a közönség kérdésében érhető tetten. A hagyományos mesemondás esetében felnőtt mesemondóról van szó, aki többnyire felnőtteknek mesél. Ez nem azt jelenti, hogy ezeken a mesemondó alkalmakon nem lehetett jelen gyerek. Természetesen „nyomokban előfordult” a téli éjszakák fonóiban vagy az őszi tollfosztáskor a kemencesutban vagy az ajtó mögött megbújó gyermekhallgatóság is, de meg kell, hogy értsük: ezen alkalmak célközönsége a falu felnőtt társadalma volt.

Nem mindennap és nem minden időben volt a közösségben élőszavas mesemondás. Alkalmához kötött jelenségről beszélünk, ami például munkaalkalmakor, fonókban vagy szőlőörzésekor, tehát hagyományos társas eseményeken fordult elő. A mesemondás funkciója nem a meseterápia alkalmazása, nem az „ősi magyar tudás” átadása volt, hanem a szórakoztatás. Abban a napjaink mércéjével mérve technikailag modernnek nem nevezhető világban az emberek nem a televízió képernyője előtt töltötték idejüket, hanem egy olyan évezredes múlttal rendelkező szórakozási formát választottak, amelyre egész Európában s az egész világon találunk példát. A mese folyamát, a mesélés mikéntjét a mindenkori közösség normarendszere irányította. A hallgatóság passzív mesetés volt az az értelmezési keret, amely az élőszavas mesemondást a saját funkciójában alakította – bele-beleszólogáltak, belekérdeztek stb. –, a közösség tehát legitimálta vagy éppen átalakította az adott mesét.

Egy-egy adott közösségben általában egy-két, de akár több jó mesemondó is lehetett. Hangsúlyozom, hogy a mesélés közösségi jellegű volt; nem feltétlenül családi, szűk körben létrejövő tevékenység, s nem is olyasmi, amit manapság sokszor elképzelünk, ha a mese szót halljuk: nem ágyban fekvő gyerekek, elalvás előtti, könyvből felolvasásról, hanem sokszor pajzán vagy éppen borzalmakkal teli, izgalmas történetek előadásáról van szó, ha a hagyományos mesemondásról beszélünk. A jó mesemondó igazi specialista volt a közösségének. Akár csak a jó susztert, kovácsot vagy nótafát, a mesemondót s annak tudását is értékelte és elismerte a közösség.

Az élőszavas mesemondás technikáival, a népmese mai életével és a mesék rendszerezésével folytatom írásom a következő számban.

A Szentföld érdekességei IV.

IVANCSÓ BAZIL

MEKKORA A SZENTFÖLD?

A legtöbben a mai Izraellel azonosítják a Szentföldet. Szentföldnek nevezünk azonban minden olyan területet, ahol Jézus megfordult, csodát tett, példabeszédet mondott vagy tanított. Mivel ezeket a helyeket a keresztények a kezdeti időktől fogva megjegyezték és nagy becsben tartották, egy-egy csoda vagy példabeszéd emlékét ma is gyönyörű templom hirdeti a helyszíneken.

Mely országok területére terjed ki tehát a Szentföld? Izrael és Palesztina természetesen vitathatatlan: e két ország területén található Júdea, Szamaria, Galilea, Trachonitisz, valamint Dekapolisz egy része – azok a helyszínek, ahol Jézus Krisztus a nyilvános működésének legnagyobb részét töltötte.

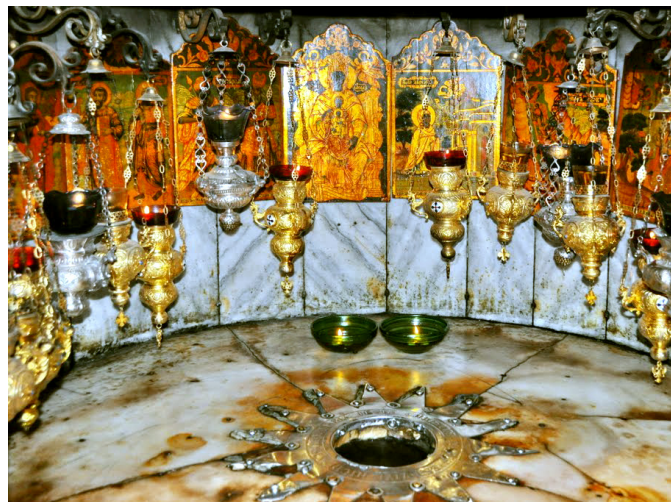
Azonban ha a Jézus korabeli Szentföld térképét összevetjük azokkal az országokkal, amelyek ma osztoznak ezeken a tartományokon, valamint Péreán, Dekapolisz nagyobbik részén és Szíro-Fönicián, akkor képbe kerül Izraelen kívül még Egyiptom, Jordánia és Libanon is.

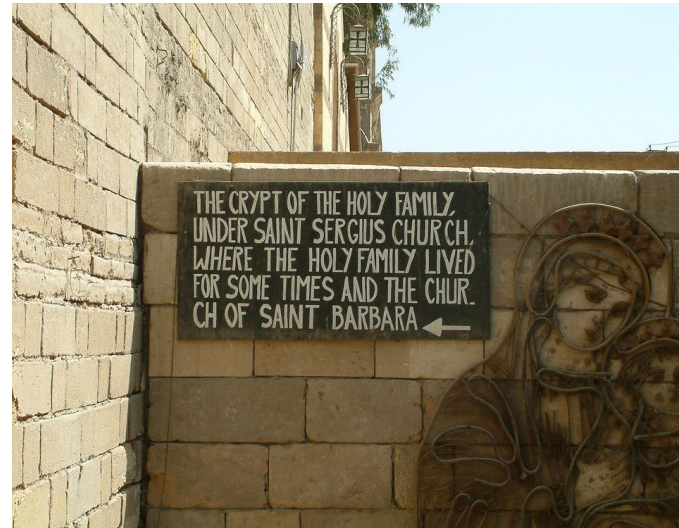
Palesztina legjelentősebb emléke Betlehem, Urunk születésének színhelye [vö. Mt 2,1–12; Lk 2,1–20]. Csodálatos bazilika áll ma a születés barlangja fölött, a lenti barlangban pedig számtalan mécses ég szüntelen. Az első bazilikát a születés helye fölé Nagy Konstantin római császár

(306–337) emelte, majd az idők folyamán többször átépítették, míg elnyerte mai formáját. Megható élmény karácsonykor itt venni részt az ünnepi szentmisén, melyre minden évben több ezer zarándok érkezik.

A Szentföldet Egyiptomban Kairó jelenti. Természetesen nem azért, mert itt székel a kopt ortodox pátriárka (aki magát kopt pápának hívja), hanem mert a Szent Család Nagy Heródesz zsarnok király elől ide menekült [vö. Mt 2,13–23]. Kairóban ma is áll az a templom, amely a Szent Családnak átmenetileg otthont nyújtó ház fölé épült. Az ősi kopt keresztények egyébként Alexandria első püspökére, Szent Márk evangélistára vezetnek vissza gyökereiket (aki itt halt vértanúhalált, de csontjai ma Velencében vannak), Szent Liturgiájukat is tőle eredeztetik. Számuk világszerte tizenegy- és tizenhétmillió közöttire becsülhető. Kopt katolikusok is vannak, akik a 18. században léptek egységre Rómával. Érsekük székhelye Alexandria, számuk százkilencven ezer körülire tehető.

Szent Lukács evangéliumában azt olvashatjuk, hogy Keresztelő Szent János „bejárta a Jordán egész vidékét, és bűnbánati keresztséget hirdetett” [Lk 3,3]. A János-evangélium pontosabban is megnevez két helyszínt: a Jordánon túli Betániát [Jn 1,28], ahol a zsidók papokat, levitákat [Jn 1,19] és farizeusokat [Jn 1,24] küldtek hozzá, hogy megtudakolják, kinek tartja magát [Jn 1,19–28]; illetve Ainónt [Jn 3,23], ahol a későbbiekben keresztelt. Természetesen e két konkrét helyszínnél többet is feltételezhetünk Szent Lukács evangélium alapján („bejárta a Jordán egész vidékét”). Mivel Izrael és Jordánia között ma a Jordán folyó a természetes határ, a folyón túli Betánia ma Jordánia területén

van. S mivel a két ország között nincs diplomáciai feszültség, útlevéllel szabadon át lehet járni bármely zárandokcsoportnak. Izraelhez képest egyébként Jordánia meglepően olcsó, a színvonal pedig ugyanaz.

Gadara, ahol Jézus az egész légiónyi ördögöt kiüzte a megszállott emberből [vö. Mk 5,1–20; Lk 8,26–39; Mt 8,28–34 – bár Szent Máté két emberről ír], ma teljesen az izraeli-jordán határon van, még éppohy Izrael területén.

Szent Máté és Márk evangéliumában arról is olvashatunk, hogy Jézus egy alkalommal Tírusz és Szidon vidékére ment, amely akkor Szíriához tartozott, és Szíro-Fönícia néven volt ismert. (A rómaiak Szíria provincia részévé tették a nagy hajós és kereskedő múltra visszatekintő Föníciát.) Itt egy asszony sietett elé azzal a kéréssel, hogy üzze ki lányából az ördögöt. Jézus előbb vonakodott, majd teljesítette az asszony kérését [vö. Mt 15,21–28; Mk 7,24–30]. Ez a vidék ma Libanonban található, ám a csoda pontos helyszínét sajnos mindmáig nem ismerjük. Szent Máté és Márk is csak szüksézávan jelzi: „Tírusz és Szidon

vidéke”. Mindkettő ma is létező város a Földközi-tenger partján, Tírusz a maga száztizenhétézres lakosságával az ország negyedik, Szidon százhatvanezres lakosságával az ország harmadik legnagyobb városa, mindkettő jelentős gazdasági központ. Egymástól való távolságuk csaknem negyven kilométer, s a pontos helymegjelölés problémáját csak tágítja az a tény, hogy Jézus a vidékükön járt, ami nem feltétlenül a tengerpartot jelenti. S mivel mindmáig nem tudjuk a pontos helyet, templom sem áll a csoda emlékére.

Libanon másik érdekessége egy Kána nevű, ma is létező falu. Az ottani keresztények úgy tartják, ott történt az a menyegző, amelyről a János-evangéliumban olvashatunk [Jn 2,1–11]. Ez azonban ellentmond az evangéliumnak, amely pontosan megjelöli a helyszínt: eszerint ez a galileai Kána (a mai Izraelben), nem pedig a szíro-föníciai Kána (Libanonban). Noha biztosra vehetjük, hogy a víz borrá változtatása a galileai Kánában történt, mind a galileai, mind

a libanoni Kánában áll egy-egy templom a csoda valós, illetőleg vélt helyszínén.

A Szentföldre induló zárandok készüljön fel arra, hogy az izraeli jézusi emlékek bejárása után nem tekintheti meg „egy kalap alatt” a libanoni Kánát vagy az ottani (akár nagyon ősi) keresztény közösségeket. Izrael és Libanon között ugyanis mind a mai napig komoly politikai és diplomáciai feszültség van, így a közös határon kizárólag diplomaták léphetnek át. Olyannyira így van ez, hogy az izraeli hatóságok nem adják meg még a turistavízumot sem annak a személynek, akinek látják az útlevelében a libanoni vízumot. Annak tehát, akinek libanoni vízum van az útlevelében, és szeretne Izraelbe utazni, érdemes egy újat igényelnie, akár még a lejárát előtt.

A fentiekhez képest Izrael olyannyira gazdag a jézusi emlékekben, hogy azok bemutatása külön fejezetet igényel.

KANYÓ ÁRPÁD

LITURGIKUS SZÍNEK

KELETEN

2. rész

A GÖRÖGKATOLIKUS METROPÓLIA EPARCHIÁI RÉSZÉRE KIADOTT SZERTARTÁSI UTASÍTÁS, ÚTMUTATÓ A SZENT SZOLGÁLATOK VÉGZÉSÉHEZ CÍMŰ KIADVÁNY LITURGIKUS SZÍNHASZNÁLTUNKRÓL ÍGY ÍR: „A BIZÁNCI RÍTUST KÖVETŐ EGYHÁZAKBAN NINCS A LITURGIKUS SZÍNEKNEK EGYETEMESEN ÉRVÉNYES RENDSZERE. NÁLUNK A »VILÁGOS« JELZÉSÉNél HASZNÁLHATÓ: FEHÉR, ARANY, EZÜST, SÁRGA, KÉK, ZÖLD; A »BŐJTI« JELZÉSÉNél HASZNÁLHATÓ: PIROS, BORDÓ, LILA, FEKETE.”

Néhány gondolat erejéig most a „világos” jelzés alatt említett „**fehér, arany, ezüst, sárga**”, a Keleten „fényes”-ként emlegetett színeket vesszük töredékes vizsgálat alá.

BEVEZETÉS

A bizánci gondolkodásban a színek a templomépület díszítése, az ikonográfia és a szent szolgálatok (istentisztelet) révén ízelítőt adnak az imádkozók szeme előtt feltáruló örökkévalóságból. **Színek segítik átélni az ünnepek által nyújtott lelki öröm pillanatait**, és a templom, mint „Isten lakhelye”, mint „második ég” (Phótiosz pátriárka), az oda betérőt „*mint megannyi csillag ragyogja be*”, és az embert így „*ejti bűvöletébe a mindenfelől feltáruló sokféle szépség*” – mondja az imént említett pátriárka egyik homíliája. Amint Bizáncban számtalan ereklye aranyba és ezüstbe burkolva volt szemlélhető; amint a kialakult ikonográfiai színek jelentős szerepet foglalt el a fehér és az arany (sárga), úgy az egyházi rend fokozatainak liturgikus ruháit is meghatározzák ezek a ragyogó színek, mint az isteni energiák felénk való egyfajta kiáradásai.

A FEHÉR SZÍN

A fehér szín a görög felfogásban többféle jelentéssel bír. Egyszerre jelöli a „**csillogó, fénylő, tiszta, ragyogó, ezüstös, világos**” dolgokat. Már az antik kor egybekapcsolja nemcsak a **tisztaság** ragyogásával, hanem a **lelki egyszerűsége**re való törekvéssel: a fehér, mint „egyszerű” szín, szemben áll a „színessel”; a lélekben ’egyszerű’ ember pedig elszakad a világ ráható, megannyi „színes” dologától.

A Szentírást olvasó keresztény hívő a Jelenések könyvében számtalanszor találkozhat a fehér színnel, az ikonokon szemléli az angyalok fehér ruháját, a szolgáló papságon látja a Krisztus testének képeként felöltött fehér szticháriot, s így megtapasztalja, hogy ez a szín „fényhordozó”, amint az Úrszínváltás ikonja ezt minden kétséget kizáróan igazolja.

Az isteni fény szemlélése nemcsak a misztikus megismerés alapja, hanem az „Isten által megvilágosított” szentek attribútuma. A fehér szín **isteni fényvel való rokonságáról** már Ál-Areopagita Dénes úgyszintén beszél, amit az Isteni Liturgiáról való kommentárokban Germanosz pátriárka és Tesszaloniki Simeon is gyakorta észlel.

AZ ARANY (SÁRGA) SZÍN

A karácsonyi tropárban megénekelte 'Igazság Napja' János evangéliumában ezt mondja önmagáról: „*Amíg a világban vagyok, világossága vagyok a világnak*” [Jn 9,5]. Szent Pál apostol pedig értésére adja Timóteusnak: a hatalmas Isten „*megközelíthetetlen világosságban lakik*” [1Tim 6,16]. A sárga (Keleten gyakorlatilag az arany) szín liturgikus értelmezése ezen alapul: **Krisztus a bűneink sötétségéből bennünket kiemelő Igazság Napja, az arany ezért az igazság szimbóluma.** Az ősi időktől a gazdagság és hatalom jeleként ugyancsak felcsillanó arany – ami remek díszítőeszköz Bizáncban, még a császári ruha is ezzel át-hímzett – pompázik, ragyogása megörvendezteti a szemlélőt. Az ikonográfia aranyrendszere (a háttér, dicsfény stb.) a fizikai tér és idő fölél emeli a képet szemügyre vevőt, Ál-Areopagita Dénes az áttörhetetlen isteni fényt látja benne, fényhordozóként, „*megszilárdult napfény*”-ként értelmezi. Dénesnél a sárga szín „*aranyyszerű*”, míg az aranyról olykor „*fényyszerű*”-ként nyilatkozik. A keleti értelmezésben ez a „*nemes fény*” [Krétai Szent András] az embert elárasztó és átalakító, a Paradicsom részesévé tevő, **nem teremtett isteni fény a „mennyei, az új Jeruzsálem” és az imádság tüze**nek a jele, mely nemcsak megvilágosít és elbűvöl, de határt is húz a térbeli, a földi és az égiek közé. Az arany **Isten dicsőségének, méltóságának, örök gazdagságának és nagyságának, a szentek erényességének és szentségének** (az ezüst szintén utal az alázatára, erkölcsösségre, tisztaságra), a **hitnek és a jósnak** is szimbóluma.

A keletiek között az ősi időktől használt narancssárga ruhák, értelmezésükben, a **bölcsesség és az isteni szeretet** kifejezői. Ez egy érdekes szín: átmenetet képez a sárga és a piros között, az öltözetek között is hol egyik, hol másik szín felé hajlik, ezért a szöveteknél tisztán önmagában nehezen észlelhető, a fényhatásoknak köszönhetően hol piros, hol arany érzetét kelti. Így önmagában nem része a színskálának, mégis régtől ismert és használatos.

SOKOLDALÚ LITURGIKUS HASZNÁLATUK

A keletiek szerteágazó színhasználata az istentiszteleti szimbolizmus nélkülözhetetlen összetevője. A szakirodalomban emlegetett színskála a szivárvány színein nyugszik. Bibliai alapja a szövetség jeleként Noénak megjelent szivárvány: az eget és földet áthidaló Krisztus dicsőségének kinyilvánulása. A színek hét alapszínét ortodox teológusok később más értelmezésekkel, például a hét szentséggel; a világ teremtése hat napjával és a hetedikkel; a Szentháromság és a négy evangélium összességével is összekapcsolták. A színek kavalkádjának „játéka” húsvét éjjelén sok ősi monostorban valóban feltárul, amikor a pap minden órára más színű ruhában jelenik meg, és így végzi a tömjénezést.

A témával foglalkozók **kilenc (a szivárvány hét színe + fehér + fekete) alapszín** emlegetnek, de ne feledjük, hogy a legrégebbi Tipikonok csak bizonyos időszakokra (például nagyböjt) írnak elő konkrét színű ruházatot, és a későbbi századokban kialakult felosztás sem egyetemes, a különböző hagyományokban, az egyes helyi egyházakban időnként kivrívóak az eltérések. Általában hat csoportra osztva jelölik meg a színek használatának rendjét.

Bizonyos, hogy ez a „sokszínűség” **nem ellentétes az egyházi tradícióval**, a keleti hívó számára ez a tény nem zavaró. Kelet így, a szép

megnyilvánulásainak gazdagságát tükrözve, a fizikai érzékek mellett a lelki készségek megérintésére törekszik, általa is érzékeltetve az Isten Országában való részvételt. A temérdek szín lényegében **Krisztus egyetlen fényének tündöklése**, ennek **istentiszteleti szemléltetése**.

A fehér és az ehhez társuló további „fényes” színek keleti használata igen komplikált. Egy-két példát említünk ebből a sokrétűségből, csupán saját szemléletmódunk kibővítése céljából.

Néhány bennünket körülvevő görögkatolikus egyház színhasználatának ismertetője igen szűkszavú. A Munkácsi Egyházmegye egyik kiadványában ezt találjuk: „Fehér – az Úr ünnepein használatos, mint: Húsvét, Karácsony, Vízkereszt, Mennybemenetel, Úrszínváltás és egyéb.” A romániai görögkatolikus magyarázat sem igazán terjedősebb: „Fényes színek – a leginkább használt liturgikus színek. Vasár- és ünnepnapokon, valamint a hétköznapokon: hétfőn, kedden, csütörtökön, szombaton és vasárnap, az Oktoékhosz, Pentekosztáron és a nagybőjtöt előkészítő triádion időszakában.”

A TOVÁBBI ÖSSZETETT KELETI GYAKORLATBÓL PÁR VEZÉRELVE T MÉG FELELEVENÍTÜNK:

A keleti egyházak többsége odafigyel arra, hogy **a szent keresztség szertartását mindig fehér ruhában** szolgáltatassák ki. (Itt a magyar ortodox Euchologion is konkretizál.) Igaz ez akkor is, amikor például az adott napnak más (például piros) a liturgikus színe, hiszen a fehér a „tisztaság ragyogása”. (Idézzük csak emlékezetünkbe, hogy a húsvétot követő egész héten az újonnan megkereszteltek – neofiták – fehér ruhában jártak, innen a „fényeshét” elnevezés.)

A sírból az igazság tündöklő napjaként felragyogott világosság érzékeltetésére ugyancsak kizárólagosan fehér (nem arany, ezüst vagy sárga)

színt használnak húsvét éjjelén a feltámadási hajnali istentiszteleten. Ne feledjük, hogy a böjti ruhák (néhol az összes templomi terítő) kicserélése fehérre a nagyszombati Bazil-liturgia apostoli szakaszát követő Alleluja és verseinek éneklése alatt történik meg. A görög tradíció azonban azt a verziót is éli és alkalmazza, amikor a nagyszombati hajnali szolgálatot (ami nálunk jeruzsálemi utrenyeként közismert) már fehér ruhában szolgálják, s a Bazil-liturgia „átöltözős” pontja alatt a pap a templomban körüljár, és a halál feletti győzelmet szimbolizáló babérlevéllel hinti be a jelen lévő sokaságot. E gyakorlatnak is megvan a maga szépsége és értéke. Az eltérő gyakorlatok egy másik színfoltját is említhetjük még: az orosz egyházban a húsvét éjjeli – a feltámadási szertartást azonnal követő – Szent Liturgiától egészen húsvét ünnepzárásig – sajátos magyarázat alapján – piros (vörös) ruhát használnak.

Egyházunk gyakorlatában a húsvétot követő fényeshéten minden istentiszteletet teljes liturgikus díszben végzünk. A temetési szertartást szintén fehér ruhában, a húsvéti kánon éneklésével végezzük. Utasítunk a keleti egyházak gyakorlatát figyelembe véve jelzi: „*Pannichida mindennap végezhető – húsvét hetében azonban fényesheti szöveggel és fehér liturgikus színben. A húsvéti időszakban pannichida és temetés fehér liturgikus ruhában is végezhető!*”

A román ortodox egyház színódusi leírása a szimboliztikát is felfedi. A húsvét, a vasárnapok, az egyes ünnepek (az Úr ünnepei, apostolok, főpapok, uralkodók /hisz ez a szín a királyi méltóság jele is/ és más szentek), illetve a szentségek kiszolgáltatásakor az esetünkben tárgyaltszíneket meghatározva ezt írja:

„*a feltámadás fényének jelképe, a húsvéti időszak jellegzetes színe: öröm, tisztaság és az Isten kegyelmének megvilágosító ereje, hatása*”.

Szintén ezeket a színeket rendeli el a temetésekre azzal a szimbolikával, hogy ez „*a feltámadás hitének megvallása*”, mondhatnám az örök élet fényének tündöklése. Elhunytjaink számára a szentek között való megnyugvást kérjük, a Jelenések könyvére alapozva, ott („az igazak hajlékaiban”) pedig mindenképp az isteni fény fehér ruhájába öltöznek.

A körmeneteken e színek használata „*a fény, az ünnep fénye*” jellel bír.

A főpapok ruházatának színéről beszélve a leírás mindig fehér szticháriot ír elő – kivéve a nagybőjtöt –, **a Tábor hegyi fény jelképeként** értelmezve azt.

Az orosz egyházi gyakorlatban szintén fehér a temetések színe, és ezt a ruhát viselik karácsonykor, vízkeresztkor, néhol még a halottak szombatjain is, Lázár szombatján, mennybemenetelkor, Úrszínváltáskor stb. Használják örömhírvételkor is (a kék mellett), a „világ világosságának” a Szűz méhébe való alászállása képeként. Érdekesség, hogy a szláv tradíció egyik vonulata ismeri az oltárasztal fehérbe öltöztetését nagycsütörtökön is, amikor még minden más templomi öltözet sötét (lila vagy fekete), s ezt a Titkos Vacsora asztalterítőjének emlékére teszik. Az orosz tradícióban az arany színt használják karácsony ünnepzárásától vízkeresztig, a próféták, apostolok, főpapok emléknapjain (hiszen Krisztus a prófécia teljesülése, az apostolok dicsekvése, az örök Főpap, így **szolgáit megilleti ugyanezen szín**), szüzek és szűz ifjak ünnepein, illetve olyan esetekben, amikor más (konkrét) szín viselése nincs külön meghatározva. Megjegyzik, hogy „az arany helyettesíti a fehéret, a sárga azonban nem”.

A román színódusi leírás nagyböjt harmadik (Kereszthódoló) vasárnapjára arany színt ír elő, azzal a magyarázattal, hogy **„az evangéliumi szakasz nem Krisztus áldozatáról, hanem a kereszthordozásról beszél. Emellett vasárnap is van.”** Több keleti egyházban a nagyböjt többi vasárnapján is fehér, arany vagy sárga liturgikus szín az általános papi viselet, mert egyik fontos alapelvük, hogy **Krisztus feltámadásának napja (vasárnap) nem fér össze semmiféle bünbánati megnyilvánulással**, míg másutt inkább a bordó, piros, a lila vagy épp a fekete szín használatos. Általános elv Keleten, hogy minden egyes vasárnapjal az egyház a feltámadt Krisztust hirdeti, ez alól nem kivétel még egyetlen böjti idő sem. Az egyház soha nem téved akkor, amikor vasárnapra fehér ruha felvételét írja elő.

Az előbbi részletes színódusi leírásban az Istenszülő és a szent angyalok ünnepeire „világoskék, fehér és arany” szín szerepel. Utóbbi kettő magyarázata az, hogy e színek **„az angyalok ragyogását és tisztaságát jelentik meg”**. Ismét más helyi egyházakban a fehér dominál a nagy, nemzeti szentek emléknapjain kívül egyes vértanúk ünnepein is, utalva égi megdicsőülésükre.

Néhol az apostolfejedelmek ünnepére felkészítő böjti időszakban a narancssárga szín a megszokott, emlékeztetve a Szentlélek által bölccsét tanítványokra, a Mesterük iránti hűséges szeretetükre és igehirdetésük buzgóságára.

Zárszó

Szent II. János Pál pápa a „Kelet világossága” című apostoli levelében arra emlékeztetett, hogy „a szent cselekményben az ember tisztisége is be van vonva a dicséretbe, és **mindenben megnyilvánul a szépség, amely Keleten az egyik legkedveltebb név az isteni harmóniának és az átváltozott ember mintájának a kifejezésére: megnyilvánul a templom formájában, a hangokban, a színekben, a fényekben, az illatokban.**”

Az 1995-ös pápai levél feladatunkként is jelzi: **„az egyház élő örökségének minden eleme növekszik azáltal, hogy a hívek megértik, befogadják azt”**. A keleti liturgikus színek, korántsem átfogó, effajta ismertetése magazinunk hasábjain e céllal azonos megfontolásból íródott. Olvassuk hát az ősi hagyományok iránti nyitott szívvel!

TERDIK SZILVESZTER

Szent László-ábrázolások görögkatolikus templomainkban

A magyar szentek közül Szent István királyunknak van állandó ünnepe liturgikus kalendáriumunkban. Természetesen ez nem jelenti azt, hogy a többi magyar szentet ne tisztelnénk, helyenként meglévő élénkebb kultuszukat a latin hagyományban rögzült ünnepnapjukon tartjuk. Az idei esztendőt Magyarországon Szent László-émlékvé nyilvánították, ami jó alkalmat kínál arra, hogy június 27-ei ünnepéhez közel röviden áttekintsük, milyen műalkotásokon nyilvánul meg a szent király kultusza hazai közösségeinkben.

Görögkatolikus templomainkban az 1938-as – Szent István halálának 900. évfordulójára meghirdetett – jubileumi emlékvé hatására kezdtek egyre több helyen az első apostoli király és a többi Árpád-házi szent, rendszerint a Magyarok Nagyasszonya köré rendezett kompozícióját megfestetni. Még ma is több templomunkat díszítik a II. világháború előtt vagy alatt készült, ilyen témájú falképek (például: Bodrogkeresztúr, Nagydobos, Nyírbátor, Budapest – Fő utcai templom, Máriapócs), de még a háború után is több templomban készült hasonló (például: Miskolc – Búza tér, Nyírmada, Nyírlugos). Szent Lászlót ezeken a képeken viszonylag könnyen fel lehet ismerni: páncélban, fején sisakkal vagy koronával, kezében alabárdal ábrázolják.

A 20. század utolsó évtizedeitől kezdve Szent László ábrázolásának azonban olyan változatai is megjelentek, amelyek a középkori magyar ikonográfiai hagyományból kiindulva már a bizánci ikonfestészet szabályainak szellemében készültek.

Tudtommal nálunk az első önálló Szent László-ikon a tornabarakonyi templom ikonosztázán található: a szent király egész alakos képe a teljes déli diakónusi ajtót kitölti, 1980-ban Kárpáti László festette (1. kép). A szokatlan témaválasztást feltételezhetően az ikonosztáziont megrendelő parókus saját védőszentje – aki egyben a festő patrónusa is – előtti tisztelet motiválta. Kárpáti László az ezredforduló után az encsi templom ikonosztázán a magyar szenteknek dedikált felső sorban is elkészítette a szent király félalakos kompozícióját. Az ő invenciója a halászteleki templomunkban őrzött ikon is (2. kép), amelyen Szent László

1. kép

2. kép

4. kép

nem egyedül, hanem Szent Ethelbert angolszász király társaságában áll. A szokatlan ikonográfiai téma apropóját a halászteleki görögkatolikus parókiának az angliai Slough katolikus plébániájához fűződő testvérkapcsolata adta, ugyanis az ikonon a két közösség patrónusait láthatjuk együtt. Itt érdemes megjegyezni, hogy Halásztelek az egyetlen olyan templomunk, amelyet Szent László király oltalmába ajánlottak. A református imaházból kialakított kápolnát 1995. szeptember 20-án szentelték fel, az ikonon 1997-es évszám olvasható. Szent Ethelbert egy fél évszázaddal korábban élt, mint László, az angolszász történelemben játszott szerepe inkább Szent Istvánéhoz hasonlítható: az 597-ben Nagy Szent Gergely pápa által küldött hittérítőket befogadta, még ugyanabban az évben a missziót vezető Ágoston őt is megkeresztelte, majd hamarosan megalapította a canterbury érsekséget is.

3. kép

A halászteleki kápolna az ezredforduló után egy újabb Szent László-ábrázolással gazdagodott. A kápolnát ugyanis kibővítették, a munka 2004-ben fejeződött be. Ekkor egy falazott ikonosztáziont is kialakítottak, amelyre lassan, fokozatosan készültek az egyes ikonok. Utoljára maradt Szent Miklós és a védőszent, László ikonja, amelyeket 2014-ben Vajda Mihály festett meg (3. kép).

Puskás László a nyírkáti templom mennyezetén 1984-ben néhány magyar szent ikonját is elkészítette, amelyek között Szent László nem tűnik igazán bizánciasnak, vonásai inkább a győri hermát idézik.

Az ezredfordulón készültek az ózdi új templom pompás freskói. Grigore Popescu román ikonfestő, a megrendelők kérésének eleget téve, a szentélyben Szent Hierotheosz missziós püspököt, míg a magyar szent királyokat ábrázoló büsztöket (4. kép) a falazott ikonosztázion záróparkányán, medalionokban festette meg. Ezek a kis képek alig észrevehető, apró gyöngyszemei lettek ennek a nagyszabású festői ciklusnak.

LEGEZA JÓZSEF

Pásztorének

André Gide a **Pásztorének** című regényében leírja, hogy a protestáns lekipásztort súlyos beteghez hívták. Mire odaért a szegény, roskadozó tanyához, a haldokló kiszenvedett. Egyetlen rokona volt az elhunytak, egy vak és süketnémának vélt unokahúg. Amint később kiderült, a kislány nem volt süketnéma, de mivel a nagynéni soha nem szólt a vak lányhoz, így a szerencsétlen nem tanult meg beszélni sem, és a beszédet sem értette. Ott maradt tehát az asszony halála után ez a nyomorult lány minden hozzátartozó nélkül. A pap ott imádkozott az ágy fejénél térdelve, és hirtelen úgy tűnt neki, hogy az Úr e pillanatban új terhet rak a vállára, ami elől gyávaság volna megfutamodni. Amint felkelt, eldöntötte, hogy a lányt azonnal magával viszi, még azon az estén, bár meg sem kérdezte magától, mitévő legyen vele később, sem azt, hogy kire fogja bízni.

A vak lány pedig, mint egy akaratlan tetem, csak hagyta, hogy a pap hazavigye. Otthon a papné – aki egyébként az erények valóságos virágoskertje volt – ezzel fogadta:

– Már megint mit vettél a nyakadba?

Pedig még nem tudta, hogy egy vak lány került az otthonukba; nem értették, miért vezeti a családfő olyan óvatosan. A lelkipásztort is elképesztették azok a furcsa nyögések, amelyeket a szegény lány mindannyiszor hallatott, valahányszor a pap el-elengedte az ő kezét. A hangja nem volt emberi, mintha csak egy kis kutya sívított volna panaszkodóan. Mikor széket adtak alá, egyszerre a földre rogyott, mint aki nem ismeri a széken ülést. Nem is ült még máshol, csak a földre rakott rongyokon gubbasztott eddig.

– Mi a szándékod ezzel? – folytatta a kérdezést a feleség, amikor elhelyezték a kislányt.

Beleborzongott a lélek, a papné úgy beszélt róla, mint egy tárgyról.

– Hazahoztam az elveszett bárányt – mondja a pap ünnepélyes hangsúllyal.

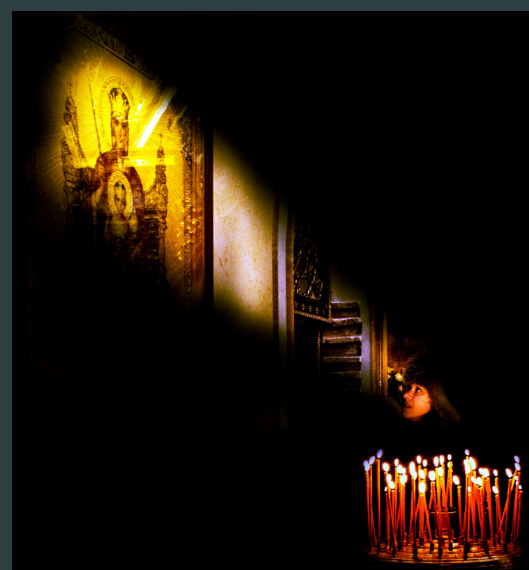
A papné fáradtan mondta el, hogy ő már nem bírja tovább, a férj csak megy előre, de azt, persze, nem nézi, jönnek-e, maradnak-e a többiek, és hogy ő már az ötödik gyerek születése óta (aki a bölcsőjében fekvé épp ordítani kezdett) teljesen ki van merülve. Amikor a papné a fáradtságára hivatkozott, a pap elszégyellte magát, mert bizony belátta, hogy a feleségére nehezült az ő lelkes buzgalmanak minden meggondolatlan következménye. Szeliden kérte a feleségét a pap, gondolkozzék el, hogy az ő helyében nem így tett volna-e ő is, és hogy lett volna-e szíve otthagyni ezt a nyomorultat a legnagyobb szükségben, minden támogatás híján.

Hány »gyógyult leprás« él közöttünk is

Sokszor lehet tapasztalni, hogy oly lelkek, akik magukat mélyesen keresztényeknek tartják, alig akarják elfogadni az elveszett bárány példázatát. Egy Albert Schweitzer-ről szóló beszámolóban olvashattuk, hogy a híres, nagy tudós leprakórházának közelében népes falu született. Ebben a faluban telepszik le a beteg családja, s később az is, aki betegségéből kigyógyult. A volt leprás ugyanis többé nem tér vissza a falujába. A tapasztalat az, hogy az egészségesek kizárják azokat, akik egyszer leprások voltak.

„(...) tekintsük a leprás beteget megtévedt, s a gyógyultat megtért bűnösnek, s az egyszerinek látszó eset máris elszomorítóan egyetemessé tágu. Hány »gyógyult leprás« él közöttünk is, akiket szívünk mélyén nem fogadunk többé vissza (...)” Megbocsátok, de nem felejtök – szoktuk mondani. Pilinszky írja szintén: „A kereszténységnek nincs nagyobb ellensége, mint a félkeresztények. Kemény mondás, de mennyire találó a (...) keresztény emberre: »Eléggé hisz ahhoz, hogy gyűlölni tudjon, de nem eléggé ahhoz, hogy szeretni.« Számára a hit: az ítélkezés jogát és gyakorlatát jelenti (...) Ne ítéljete: a kereszténység megbocsátás. Jézus nem a farizeusok ítélkező aggályát hagyta ránk példaképpül, hanem az irgalmas szamaritánus cselekedetét.”

De a történetnek van egy másik tanulsága is, ami már inkább a megtért bűnösökre tartozik. S ez az, hogy aki kilábolt bűnéből, ne keresse mindenáron a világ feloldozását is, akár vezeklésből is vállalja el ezt a kiközösítést. Jézus óvta övéit, hogy ne törődjenek az ítélkezőkkel, elégedjenek meg az Isten békéjével. Két úrnak – az Istennek egyrészt, és az ítélkező embernek másrészt – amúgy sem lehet szolgálni. Mi mindent birtokolni akarunk, az Úristen megbocsátását is, ami helyes törekvés, de ezzel önmagában elégedetlenek vagyunk, és akarjuk hozzá a világ megbocsátását, szeretetét is. Holott elsősorban az Isten országát és annak igazságát kell keresni, és a többi majd hozzáadatik [Lk 12,31].

A Némáság (Silence) az a film, amely mellett nem lehet csak úgy elmenni. Pláne nem hívó nézőként. Elemi mélységekig mozgatja meg a hitünket, és kavár fel bennünk ezernyi kérdést Istennel kapcsolatban. Minden oldalról támadja a szívünket, kételyeinket, de a bizonyosságunkat is. Kétszer is elmentem megnézni a moziba, részben a gyönyörű látvány- és képi világa miatt. A történet Japán misztikus, vadregényes és magával ragadó tájaira visz minket, amit az Oscar-díjas amerikai filmrendező, Martin Scorsese képileg rendkívül szépen mutat be.

„Gyűlöletesek lesztek mindenki előtt az én nevéért, de aki kitart mindvégig, az üdvözüli.” [Mt 10,22]

Minden adott volt, hogy maradandó mű szülessen: egy kiváló japán író, egy különleges regény, egy rendkívüli rendező és az elképesztően tehetséges színészgárda. Nem véletlen, hogy az utóbbi évek egyik leginkább várt mozipremijére volt. Az eredeti alkotás világ-

A Némáság egy döntéssel kezdődik, amely minden későbbi történés kiindulópontja. Két fiatal jezsuita szerzetes, Rodrigues atya (Andrew Garfield) és Francisco Garrpe atya (Adam Driver) igent mondanak egy rendkívül veszélyes missziós küldetésre. Ülnek generálisukkal,

NÉMÁSÁG (SILENCE)

Vannak nagy alkotások, amelyek hívók ezreinek adnak irányutatást vagy erősödést a hitben. Csak hogy párat említsek, az 1959-es *Ben-Hur* (Ben Hur), az 1986-os *Misszió* (Mission) és a 2004-es *Passió* (The Passion of the Christ) óta az egyik legjelentősebb alkotásnak tartom a Némáságot. A mozik 2016. december 8-tól kezdték el játszani világszerte. A filmet nagy várakozás előzte meg. A premier előtt zárt körben a Vatikánban is levetítették, és maga Ferenc pápa is találkozott a világhírű rendezővel. A gyerekkorában katolikus nevelésben részesült Martin Scorsese feleségével és két lányával együtt érkezett az Apostoli Palotába egy nappal a római zárt körű vetítés előtt, melyen közel négyszáz római jezsuita nézhette meg a Némáságot. Az olasz gyökerű rendező különleges ajándékot, egy 17. századi Szűzanya-festményt vitt a Szentatyának, amely a filmben is megjelenített japán keresztények életében igen jelentős volt. A hetvennégy éves Scorsese karrierjében mérföldkő ez a film, ugyanis huszonnyolc évet várt arra, hogy megrendezhesse. Fiatalkorában akadt a kezébe az azonos című regény, s azóta dédelgetett álma volt, hogy vászonra vigye. Van olyan kritika, mely szerint ez a film olyan erővel bír, hogy „templomot csinál a moziteremből, és szépen lassan juttat el minket a tökéletes csend állapotáig, és közben újból és újból, egyre nagyobb erővel teszi fel az emberiséget régóta foglalkoztató kérdést.”

szerte a legolvasottabb japán regény, melynek írója, Endo Suszaku méltán az egyik legismertebb japán író. Bár hazájában a keresztények lélekszáma ma sem haladja meg az egy százalékot, művei mégis nagy hatással voltak honfitársaira. Írásainak központi témája a hit megtalálása, megélése és megtartása. A *Némáság*, melyet 1966-ban írt, elnyerte a Tanizaki-díjat. A történet a 17. századi japán keresztényüldözéseket mutatja be. Érdemes feljegyezni másik népszerű regényét, *A szamuráj* is, amelyet később, 1980-ban írt, és elnyerte a másik neves irodalmi elismerést, a Noma-díjat. A *szamuráj* részben történelmi regény, amely egy 1614-es japán küldöttség útját írja le Mexikóba és Európába, részben pedig „énregény” egy japán ember keserves útjáról a kereszténységhez.

Scorsese több interjúban is elmondta, hogy nyolc-tíz éves kora körül teljesen magával ragadták a misszionáriusokról szóló írások, és maga is misszionárius szeretett volna lenni. Ebben a történetben a hitbéli küzdelmeink leglényegét szerette volna megragadni. „Nagyon fontosak azok a dolgok, amelyek a hit felé vezetnek, mint például az egyház intézménye, a szentségek, de mégis amin a legtöbb múlik, az mi magunk vagyunk, a legtöbb rajtunk áll. Ez a film egy zárandoklat volt számomra. Igazából mindig úton vagyunk, ez sosem ér véget” – nyilatkozta.

Valignano atyával (Ciarán Hinds) szemben, és bár az óva inti, sőt inkább lebeszéli őket, elhatározzák, hogy Japánba utaznak. „*Tudnotok kell, hogy amint beléptek az országba, hatalmas veszélynek lesztek kitéve. Bizonyosan érzitek, hogy ez a hívás ott van a szívetekben? – kérdezi feljebbvalójuk. – Ha igen, akkor azt Isten kellett, hogy elültesse benneteket.*” Küldetésük fő célja, hogy megkeressék egykori lelki vezetőjüket, Ferreira atyát (Liam Neeson), akiről évek óta nem kaptak hírt. A legutolsó kétes információjuk róla az, hogy mesterük megtagadta hitét és japán életformára tért át, sőt állítólag megírt egy művet, amiben a keresztény tanokat cáfolja. Mivel a két ifjú ismeri Ferreira rendíthetetlen hitét, sőt neki köszönhetik a hivatásukat, ezért elképzelhetetlennek, sőt közönséges rágalomnak tartják a híreszteléseket.

Veszélyek között szöknek át a kínai Makaóból Japánba, hogy megkeressék eltűnt testvérüket. Már Makaóban összefutnak a film egyik kulcsfigurájával, Kichijiróval (Yôsuke Kubozuka). Amikor az meghallja, hogy ők papok, hevesen tagadni kezdi hitét, és ez a megtagadás az egész történeten keresztül jelen lesz az ő karakterében: „*Nem vagyok keresztény. Aki keresztény, meghal.*” Érződik zavart viselkedésén, hogy borzasztóan fél. A férfi arcára kiülő ijedséget látva, a romantikus képzetekkel érkező, naiv atyák azonnal meg-

értik, mi vár Japánban arra, aki Jézust követi. Kichijiro mégis segít nekik eljutni a szigetre, és elrejtőzni egy helyi keresztény közösség védelmét élvezve. Mint a pásztor nélküli juhok, hatalmas isteni kegynek tekintik, hogy végre lelki vezetőket küldött nekik az ég, és úgy néznek a két szerzetesre, mintha a megváltóik lennének. A fiatal jezsuitáknak csak az éjszaka leple alatt van lehetőségük gondozni a helyi keresztények hitéletét: gyóntatnak, miséznek, keresztelnek, és együtt imádkoznak velük. Nappal azonban a hegy tetején, egy szénégető kunyhó pincéjében rejtőzködnek. A nagy óvatosság ellenére is híre megy tevékenységüknek, és a közeli falvakból is sok hívő zarándokol az atyákhoz. A hírhedt inkvizítor, Inoue (Issey Ogata) is megtudja, hogy újabb

alá. Egy idő után azonban felismerték, hogy a vértanúk példája nemhogy gyengíti, de tovább erősíti az ellenállást. A gyökerénél kell kiirtani a virágot. Ha a papokat kényszerítik hitehagyásra, akkor azzal híveiket is elbizonytalanítják. Ezért vadásszák az országba érkező összes európai hittérítőt.

Rodrigues atyát végül Kichijiro adja fel. A Japán-szerte rettegett inkvizítor, a fizikai gyötrelmeken túl, az ifjú jezsuitát elsősorban lelkileg kívánja megtörni. Először azzal, hogy testvérét, a szintén elfogott Garrpe atyát kell látnia vízbe veszni, majd azzal, hogy hittagadó egykori mesterével, Ferreirával kell találkoznia. Amikor Rodrigues elindult Japánba, úgy érezte, Jézus nevéért bármely kínzatást eltűr majd,

a világba, hogy magamra vegyem az ember fájdalmát. Ezt a keresztet a te fájdalomadért hordoztam. Az életed már nálam van. Lépj!” És Rodrigues atya rátapos a Krisztus-képre.

A következő képkockán a megöregedett, megfáradt, lelkileg teljesen kiüresedett Rodrigues atyát látjuk japánná alakulva japán életében. Évtizedek elteltével is havonta meg kell tagadnia hitét, amit most már rezzenéstelenül, rutinszerűen hajt végre. Egy ember maradt csak meg körülötte: Kichijiro. Sok év elteltével egyik nap letérdel elé: „Atyám, te vagy az egyetlen, aki maradt. Gyónni szeretnék. Még mindig szenvedek amiatt, amit tettem. Elárultalak téged, és elárultam a családomat is. És elárultam a mi Urunkat is. Kérlek, hallgasd

két pap érkezett a szigetre, hogy Krisztus egyházát építse. Ultimátumot ad a helyieknek: vagy kiadják három napon belül őket, vagy megöl négy falubelit. Sokan még emberáldozatok árán is kötelességüknek tekintik védeni tanítómestereiket, hogy fennmaradjon a hitük. Mások féltik az életüket, és úgy érzik, az atyák csak bajt hoztak rájuk. Végül súlyos döntést hoz a közösség. Rodrigues és Garrpe nem tehet mást, mint hogy elfogadja. Az első igazán hűsbavágó próbatételük, hogy távolról, az erdőből végig kell nézniük, ahogy kegyetlen kínzásoknak kitéve kivégzik a közösség három tagját. Azért csak hármat, mert Kichijiro természetesen ismét megtagadta a hitét. A film egyik legszebb jelenete, amikor az egyik mártír utolsó perceiben egy Istent dicsőítő himnuszt kezd énekelni a kereszten.

Az inkvizítor katonái tovább keresik az atyákat, akik menekülésre kényszerülnek, sőt a biztonságuk érdekében szét kell, hogy váljanak. Innentől a történet elsősorban Rodrigues atyát és az ő lelki küzdelmét követi nyomon.

A távol-keleti vezetők eleinte barátságosan fogadták az európai hittérítőket, de aztán az új hit terjedésében veszélyt kezdtek látni. Félteni kezdtek, hogy az országuk idegen befolyás alá kerül. Emiatt a japán keresztényeket a hitük megtagadására kényszerítették, és aki ezt nem tette meg, brutális kínzásoknak vetették

de mások szenvedéseivel egyáltalán nem számolt. A sok kegyetlenség láttán maga is kételkedni kezd. Azzal vétkezik-e nagyobb, ha megtagadja Istent, vagy azzal, ha tétlen marad hívő testvérei megölésekor? Rá mindenki példaként tekint, és követik, így emberéletek múlhatnak őrajta, ugyanakkor számol azzal is, amivel a halál után neki kell elszámolnia. Végül őt megkínzott keresztény elé vezetik, akik már megtagadták a hitüket. A jezsuitát az inkvizítor döntés elé állítja: ha ő is rátapos a Krisztus-képre, megmenti az életüket. Ezen a ponton Rodrigues megtörik: nem a saját életéről van szó, hanem másokérol. A kép fölé áll, nézi, és bár tudja, embertársai élete a tét, képtelennek érzi magát arra, hogy megtapossa. Ekkor meghall belül egy ismeretlen hangot: „Lépj rám! Megértem a fájdalmadat. Azért jöttem

meg a gyónásomat!” Rodrigues az ámulattól szólni sem tud. Nagyon rég nem tekintett rá senki úgy, mint egy papra, és nem is neveztek atyának. Japán nevet kapott, a régi énje meghalt. A hit is meghalt. Erre most épp abban mutatkozik meg az Isten, aki élete során számtalanszor megtagadta a hitét. Imába kezd a térdepelő Kichijiro felett: „Uram, harcoltam a némaságod ellen.” Ekkor hirtelen – akár csak akkor, sok évvel ezelőtt a Krisztus-kép felett – másodjára is hangot hall: „Veled voltam a szenvedéseidben. Sosem voltam néma.” Rodrigues az imáját így folytatja: „De még ha egész életem során néma is lett volna az Isten, egészen a mai napig minden, amit teszek, és minden, amit tettem, Róla beszél. A némaságban hallottam meg a hangodat.”

„Mindazt, aki megvall engem az emberek előtt, én is megvallom Atyám előtt, aki a mennyekben van. De azt, aki megtagad engem az emberek előtt, én is megtagadom Atyám előtt, aki a mennyekben van.” [Mt 10,32–33]

A SZENT ATANÁZ GÖRÖGKATOLIKUS HITTUDOMÁNYI FŐISKOLA PÓTJELENTKEZÉST HIRDET A 2017/2018. TANÉVRE

JELENTKEZÉS ÉS FELVÉTELI: a jelentkezést közvetlenül a főiskolára kell elküldeni az intézménytől igényelhető saját jelentkezési lapon, a kért mellékletekkel ellátva. A jelentkezési lap letölthető a főiskola honlapjáról is: www.szentatanaz.hu
A pótlejelentkezések 2018. augusztus 10-ig lehet elküldeni a főiskola címére.

OSZTATLAN HITTANÁR–NEVELŐTANÁR SZAK: egységes, osztatlan mesterszak, 4+1 év (nappali és levelező tagozaton egyaránt), amelynek elvégzése után a hallgatók pedagógusvégzettséget igazoló diplomát kapnak. A kimenet: általános iskolai tanári végzettség. A képzésre jelentkezőknek szakmai alkalmassági vizsgán kell megfelelniük. Az egyszakos képzés nappali és levelező munkarendben is indul.

KÁNTOR SZAK: 6 félév (nappali tagozaton). Azok jelentkezését várjuk, akik a görögkatolikus egyházközségekben kántori feladatok ellátására szeretnének vállalkozni. A kántor szak az alapos zenei, teológiai és egyházismereti képzés mellett az egyéni zenei adottságok fejlesztésének lehetőségét is kínálja.

2017 szeptemberétől ÚJ KÉPZÉS

OSZTATLAN HITTANÁR–NEVELŐTANÁR SZAK: rövid képzési ciklussal (bármilyen tanári, gyógypedagógus, tanító és óvodapedagógus, teológus diplomával rendelkező jelentkező számára) is meghirdeti intézményünk a 2017/2018. tanévtől kezdődően, levelező tagozaton. A képzési idő a korábbi végzettség függvényében kerül kiszámításra.

A jelentkezési lapok ismeretében minden jelentkezőt egyénileg értesítünk a felvételi, illetve pályalkalmassági vizsga időpontjáról.

Új, innovatív szolgáltatással bővül a Nyíregyházi Egyházmegye!

**MINDEN HÉTEN EGY-KÉT
ALKALOMMAL E-MAILBEN
ELKÜLDJÜK ÖNNEK A LEGFRISSEBB
HÍREKET ÉS VIDEÓKAT,
FELHÍVJUK FIGYELMÉT
A KÖZELGŐ ESEMÉNYEKRE!**

Az e-mailben kapott hírleveleket – a kor elvárásainak és a felhasználók igényeinek megfelelően – természetesen mobil eszközökre is optimalizált formában olvashatják.

A hírlevél szolgáltatásunk teljesen **INGYENES**. Ha mégsem tetszik, bármikor leiratkozhat a hírlevél alján található „Leiratkozás” link segítségével.

Feliratkozni a <http://www.nyirgorkat.hu/?q=hirlevel> linken, vagy az egyházmegye honlapjának kezdőoldalának jobb menüoszlopában található Hírlevél blokkban lehetséges.

FANUROPITA

HOZZÁVALÓK: 400 g liszt • 1 kávéskanál sütőpor • 1 kávéskanál fahéj • 1 kávéskanál só • 200 g cukor vagy más édesítő • 15 kanál olívaolaj • 2-3 narancs kifacsart leve • 1 evőkanál vaníliakivonat/aroma • porcukor • ízlés szerint mazsola, dió, mandula • 1-2 evőkanál brandy is keverhető bele.

ELKÉSZÍTÉS: Melegítsük elő a sütőt 180 fokra. Egy tálban keverjük össze a lisztet, sütőport, fahéjat, sót és a cukrot, ha teszünk bele, adjuk hozzá a diót, mazsolát. Keverjük össze jól az olajat, vaníliát, narancslevet, brandyt a cukorral, majd adjuk hozzá. Addig gyúrjuk, míg egyenletes, sűrű tésztát nem kapunk. Kivajazott, lisztezett tepsibe rakjuk (hagyományos kör alakúban készítik), majd 40-45 percig sütjük, amíg szép aranybarnára sül. Porcukorral hintjük be.

Elvesztett dolgok, ügyek, betegség esetén sütik, vagy férjet kereső hölgyek abban a reményben, hogy Szent Fanuriosz segít.

NAPRAFORGÓMAGOS
CUKKINIFASÍRT

HOZZÁVALÓK: 80 dkg cukkini • 50 g napraforgómag • 2 db tojás • 1 db vöröshagyma • 1 gerezd fokhagyma • 2 evőkanál zsemlemorzsa • 2 evőkanál finomliszt • só, ízlés szerint • frissen őrölt fekete bors, ízlés szerint • snidling, ízlés szerint • petrezselyem, ízlés szerint • 1 dl napraforgóolaj.

ELKÉSZÍTÉS: A cukkinit megmossuk, és héjával együtt nagy lyukú reszelőn lereszeljük. Besózzuk, és legalább fél órát állni hagyjuk. A napraforgómagot száraz serpenyőben kicsit megpirítjuk, a vöröshagymát kevés olívaolajon megdinszteljük, a fokhagymát apróra zúzzuk.

A cukkinit alaposan kinyomkodjuk, hozzáadjuk a tojásokat, a hagymákat, és belekeverjük a napraforgómagot. Sóval, borssal ízesítjük.

Alaposan összedolgozzuk a liszttel, és annyi zsemlemorzsaival, hogy fasírt állagot kapjunk. Beleszórjuk a felapított zöldfűszert, összedolgozzuk, és olajban mindkét oldalát aranybarnára sütjük.

Ha nem szeretnénk (kánikulában főleg) olajban sütni, tepsiben is elkészíthetjük, de ez esetben adjunk a masszához 1-2 evőkanál olívaolajat. Miután sütőpapírral bélelt tepsibe helyeztük a fasírtokat, a tetejüket is jó alaposan locsoljuk meg olívaolajjal, nehogy nagyon kiszáradjanak.

ÖTPERCES
GYÜMÖLCSFAGYI

HOZZÁVALÓK: Tetszőleges fajta, darabokra vágott, fagyasztott gyümölcs • igény szerint 1 evőkanál görög joghurt vagy sűrített tej.

ELKÉSZÍTÉS: Vágjuk darabokra a kívánt gyümölcsöt (akár kombinálhatjuk is az ízeket), fagyaszszuk le, majd egy turmixban keverjük addig, míg fagyalt állaga lesz. Egy evőkanálnyi sűrített tej hozzákeverésével könnyebben kanalazhatóvá válik. Azonnal tálalható. Ha nem elég kemény, vagy később szeretnénk fogyasztani, tegyük be a mélyhűtőbe, ahol hat hétig eláll.

Próbálhatunk egyéb kombinációkat is, mint pl. epres-lime-os, banános-mogyoróvaj (a mogyoróvajt házilag is készíthetjük: a hámozott mogyoróhoz egy kis olajat öntünk, és addig turmixoljuk, míg krém lesz belőle), csokis (a banánhoz mogyoróvaját és kakaót adunk). Ha a gyümölcs alapvetően savanykásabb (pl. málna), mézzel ízesíthetjük. Díszíthetjük gyümölcscsel, csokireszeléssel, mentalevéllal.

JÓ ÉTVÁGYAT KÍVÁNUNK!

A Görögkatolikus Cigány Szakkollégium felvételt hirdet a **2017/2018-es tanévre elsősorban roma és/vagy hátrányos helyzetű**, illetve fontos társadalmi kérdések iránt érdeklődő, a cigányságot érintő problémákra fogékony hallgatók számára, akik a **Miskolci Egyetemen, nappali vagy levelező tagozaton** tanulnak!

Amit kínálunk:

- akár **50 ezer Forint** ösztöndíj havonta!
- színes tanulmányi program
- mentori rendszer
- felzárkóztatás és hátránykompenzálás a nehezebb tantárgyakból
- nyelvtanulási lehetőség
- közösségi és hitéleti programok
- ingyenes nyomtatás/fénymásolás
- ingyenes laptop- és bicikli kölcsönzés
- kondigép használat
- kellemes és kulturált egyetemi kollégiumi férőhely Miskolctapolcán

Érdeklődés és jelentkezés:

Mozgó Mónika (kapcsolati koordinátor)
3519 Miskolc, Görömbölyi u. 24.
Mobil: +36 30 461 6108
gkciganyszakoli@gmail.com

Jelentkezési határidő:
2017. augusztus 14.

Infók és jelentkezési lap:
www.szakkoli.gorogkatolikuskoli.hu
f /gkciganyszakoli

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Görögkatolikus Egyetemi és Főiskolai Kollégium

Felvételi felhívás

A miskolci Görögkatolikus Egyetemi és Főiskolai Kollégium felvételt hirdet a 2017/2018-as tanévre felsőoktatási intézmény NAPPALI TAGOZATOS HALLGATÓI RÉSZÉRE.

Közel az Egyetemhez, Miskolc-Tapolcán található kollégiumunk 3-4 ágyas szobákkal – melyek mindegyikéhez külön fürdőszoba és WC tartozik – várja a jelentkezőket. Közös konyha, társalgó és könyvtár áll a hallgatók rendelkezésére, valamint saját kápolnánkban végzünk szertartásokat. Azoknak a keresztény hallgatóknak a jelentkezését várjuk, akiknek a családi hangulat és szép környezet mellett fontos a hitük megtartása és megerősítése is.

Amit kínálunk még:

jó közösség, laptop kölcsönzés, színházberlet, kerékpár kölcsönzés, kondigép használat, nyomtatás/ fénymásolás

A jelentkezési laphoz mellékelve kérünk:

- kézzel írt önéletrajzot
- keresztlevél másolata
- papi/lelkészi ajánlást

A felvételi kérelem benyújtási határideje:

2017. augusztus 14.

Érdeklődés és a jelentkezési lapok benyújtása a következő címen és elérhetőségeken lehetséges:

Mozgó Mónika (toborzási referens)
3519 Miskolc, Görömbölyi u. 23.

Tel.: +36 (30) 723 10 05

E-mail: gkciganyszakkoli@gmail.com

A letölthető jelentkezési lap a
<http://www.gorogkatolikuskoli.hu/dokumentumok>
weboldalon található

LASKAY ANNA

Ezer szállal kötődve

Bemutatkozik az Egri Görögkatolikus Szervezőlelkészség

Nehéz arra a kérdésre egyértelmű választ adni, hogy mióta élnek görögkatolikusok Egerben.

Az bizonyos, hogy amint feljegyezték: a megyében és a városban méltán sokat emlegetett Esterházy Károly püspöknek „meggyült a baja” az irányítása alá tartozó görögkatolikusokkal. S ez még az 1700-as években történt...

A kezdetek

A szervezőlelkészség alapítása előtti történetünkhöz egy személyesen megélt adalék, hogy Petrasevics Nicefor atya a 2000-es évek elején havi rendszerességgel végzett Szent Liturgiát a városban. Az ókori Rómához hasonlóan nálunk is szájhagyomány útján terjedt, hogy hol és mikor lesz vasárnap a szertartás. Sokszor változott a helyszín, kevesen voltunk, de a „saját” liturgia nagyon sokat jelentett.

Ami bizonyos, hogy a jelenlegi szervezőlelkészséget 2008 novemberében alapította Kocsis Fülöp, akkori hajdúdorogi püspök, ahogyan az alapító okiratban olvasható: „Elfogadva az Eger városában és környékén élő görögkatolikus hívek kérését, az ott élő hívek jobb lelkipásztori ellátása érdekében...” A kezdetektől Demkó Balázs atya a szervezőlelkész.

Állandóság

A gyakorlatban mindez azt jelentette, hogy állandó lelkiatya érkezett Egerbe. Kialakult a szertartások rendje, s egy állandó közösség. Mert a kezdeti néhány főből nagyon hamar

jó pár család lett. Sok görögkatolikus rögtön megjelent a híre, s persze sokakat Balázs atya ért el. Számos római katolikus testvérünket a liturgiánk szépsége vonz hozzánk.

Nagyon örülünk, hogy közösségünkben sok a nagycsalád. Mindenkinek, aki betér hozzánk a liturgiára – a szép ének mellett –, ez a legszembetűnőbb. Épp ezért van gyerekhittan és felnőtt bibliaóra is a korosztályonkénti hittan-csoportok mellett. A vasárnapi Szent Liturgia s a heti aktuális szertartások mellett évente visszatérő program az egyházközségi családi nap, a kirándulás és a zárandoklat, valamint a gyerekeknek szóló tábor. Az ünnepek köré épülő közös adventikoszórú-készítés, határ-

polnában végezzük. Elgondolkodtató, hogy egyes források szerint a 20. században is itt gyűltek össze Szent Liturgiára pár éven át a görögkatolikus hívek. Bár a liturgikus teret két mozgatható ikonnal igyekeztünk kialakítani, s a szertartások minél teljesebb végzésével törekszünk megtölteni, hiányzik a saját templom. Imaszándékainkban ez kérésként rendszeresen visszatér.

A szervezőlelkészség központja Eger, azonban a hozzá tartozó települések közül meg kell említeni Ostorost, ami helyet ad a parókiának, valamint Mezőkövesdet, ahol sikerült egy saját kápolnát létrehozni, sőt már újonnan épülő templomról is szólnak a hírek!

fiatalok felelősen párt választanak, s templomunkban, a közösség előtt kötnek szentségi házasságot. Remélem, hogy a középkorúak hálaadása mindig megmarad, hiszen megtapasztalták, hogy milyen úgy munkába indulni és helyállni a hétköznapokban, hogy van megerősítés. S kérem az időseket, hogy legyenek. Legyenek minél tovább! Mutassák a példát, a tisztas megőregedés, a hitben való állhatatosság nagy példáját. Segítsék tapasztalataikkal az utánuk jövőket!

Számomra a legfontosabb a folytonosság. Ha ez megvan, egyházközségünkért sem kell aggódni. Mert én legfőképpen annyit várok, hogy tíz év múlva is létezzen. Nem kellene

áldás, anyák napi műsor és betlehemezés is mind ismerős programok.

A nagy egész

A mi liturgikus és közösségi életünk rendje kialakult, de körülöttünk sok-sok változás történt. Létrejöttünk óta önállósult a Miskolci Apostoli Exarchátus, amelyhez tartoztunk, majd megalakult a Miskolci Egyházmegye. Görögkatolikus egyházunk örömteli fejlődése egészen a sajátunk, hiszen az Egri Szervezőlelkészség hívei jórészt Szabolcs-Szatmár-Bereg megyéből származnak.

Lelki építkezésünk kitaró és folyamatos, de vágyunk egy szemmel is jól látható és kézzel fogható építkezés. Hiszen a szertartásainkat ideiglenes helyen, a Kossuth utca 8. szám alatt lévő római katolikus iskoláká-

Az egriek ereje

Az Egerben élőkben erős a lokálpatriotizmus, szeretik városukat, közösségüket. A görögkatolikus egriekre mindez fokozottan igaz. A településükért tenni kész, saját szakterületükön sikeres emberek büszkén vallják meg hitüket, és örömmel ismertetik meg rítusukat.

Eddigi történetünket a kezdetektől végigélve sok emlék felidéződik, s van, ami feledésbe merül. Épp ezért volt érdekes újraolvasnom egy 2010 elején írt, jövőről szóló írástomat, amely saját szerkesztésű egyházközségi lapunkban jelent meg. Ez egy játékos elképzelés arról, mire számíthatunk tíz év múlva. Milyen távolinak tűnt, most pedig már csak pár év van addig. Ezt írtam akkor:

„Az Egri Görögkatolikus Szervezőlelkészség elmúlt egy évéből kiindulva, ami alatt lett papunk, parókiánk, rendszeresen végzett liturgiánk, imacsoportunk, felnőtt bibliaóránk és gyermekhittanunk, valamint kegytárgyaink, ministránsaink, a következő tíz év programja meglehetősen zsúfoltnak ígérkezik. Ha ebben az ütemben haladunk, tíz év múlva papneveldét, egyházi kulturális központot, lelki-gyakorlatos-házat és óvodát működtetünk. A saját magunk által épített, nagy, ritushű templomunkban, úgy, hogy még az ajtóban is emberek állnak, s a ministránsok nem férnek az oltár körül.

A realitásokat tekintve remélem, hogy a most ott csivitelő kisgyermek olyan vallási és közösségi élményt kapnak a templomban és azon kívül papunktól és a hívektől, hogy szerepük lesz a görögkatolikus iskolai hitoktatás felvirágzásában. Így az ifjúsági hittanon is azt élhetik majd meg, hogy sokan vannak hasonló gondolkodással. Mindez megerősíti őket abban, hogy felelősen házasodjanak, és egyházunk mellett kitarva éljék életüket. Vágyom rá, hogy láthassam, ahogy a mostani

a nagyratörő álmok. Ha mindenki kitart, s továbbra is felidézi, milyen volt pap és liturgia nélkül megélni a rítusunkat, akkor lesz egri egyházközség tíz év múlva.

Ha győz az egyénieskedés, nincs esély. A közösség erejében bízom, de e mellett mérlegre teszem azt is, én mit tettem és tehetek. Ha ezt növelem a tízszeresére, akkor szinte emberfeletti a vállalás. De nem is az ember cselekszik...

**Csak legyünk
jó eszközök
Isten kezében!”**

Március 28–31.

Mate SZAPLONCZAY
Szóvivő

Április 27.

Május 13.

Április 23.

Április 29.

Május 19.

Április 24.

Május 4.

Május 20.

Március 28–31. A 2018. októberi, vatikáni püspöki szinódus előkészítéseként az Európai Püspöki Konferenciák Tanácsa ifjúsági szimpóziumot rendezett Barcelonában, melyen előadott a főegyházmegye kispapja, Szaploneczay Máté is.

Április 21. Negyedik alkalommal rendezték meg a Szépséges Pászka egyházművészeti napot Miskolcon.

Április 23. Fülöp metropolita Újfehértón pap-pá szentelte Iski Péter diakónust.

Április 24. Ábel atya Seszták Oszkárral, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Közgyűlés elnökével látogatást tett Milan Šašik ungvári görögkatolikus püspöknél.

Április 25. Felolvasói rendben részesültek a szeminárium kispapjai Nyíregyházán.

Április 27. Hatalmas érdeklődés mellett zajlott a XIX. Liturgikus Szimpozium a nyíregyházi Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskolán.

Április 29. Átadták és megszentelték a Görögkatolikus Metropólia és a Hajdúdorogi Főegyházmegye székházát Debrecenben. Az ünnepségen jelen volt a bíboros, a püspöki kar számos püspöke, a környező országok görögkatolikus püspökei, érsekei, városi és állami tisztségviselők, miniszterek, államtitkárok.

Május 4. A közel ezer diák részvételével zajló, népszerű Görögkatolikus Tudásolimpia döntőjét a nyíregyházi Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskolán rendezték meg.

Május 6. A Miskolci Görögkatolikus Cigány Szakkollégium vendége Süveges Gergő televíziós műsorvezető volt, aki kommunikációs tréninget tartott a hallgatóknak.

Május 13. Az eső ellenére rengetegen vettek részt az idei gyermekbúcsún Máriapócscon.

Május 15. A Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola tanárai éves kirándulásukon Szatmár megyébe látogattak.

Május 19. Sója-napot tartottak a huszártelpei Sója Miklós Görögkatolikus Iskolában, melyen Miklós bácsi családja is részt vett.

Május 20. A Szent Lukács Szeretetszolgálat három gyermekvédelmi központjának kétszáz lakója zárandokolt Máriapócsra.

Május 24. Magyarország és a Szentszék kapcsolatainak a fejlesztése terén kifejtett munkássága elismeréseként Dobos András atya, a budapesti Apostoli Nunciatúra korábbi titkára a Magyar Érdemrend lovagkeresztjét vehette át Rómában, a Pápai Magyar Intézetben.

Május 24-25.

Május 29.

Június 10.

Május 25.

Június 8-13.

Június 10.

Május 27.

Június 9-12.

Június 25.

Május 24-25. Missziós napokat tartottak Sajópálfalán, ahol Barsi Balázs ferences szerzetes tartott elmélkedéseket.

Május 25. Az emberi erőforrások minisztere Pro Caritate díjjal tüntette ki Páll Miklós tolcsvai parókust a hátrányos helyzetben lévők érdekében végzett önzetlen, karitatív tevékenysége elismeréseként.

Május 27. Inántszy-Pap Ágnes, a Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola lektorátusvezetője a XVII. Országos Pedagógus Úszóversenyen két versenyszámban is – 50 méteres és 100 méteres mellúszásban – aranyérmert nyert. Folytatás augusztusban a világbajnokságon.

Május 27. Negyvenhét csapat részvételével zajlott Hajdúdorogon az idei Szent Györgykupa.

Május 29. Ünnepléses keretek között adták át és szentelték meg a cigánypasztorációs közösségi ház új épületét Sajópetriben.

Június 8-13. Fülöp metropolita személyesen vitte el a görögkatolikus egyház által meghirdetett adománygyűjtés eredményét egy szíriai keresztény falunak. Törökországi, libanoni és szíriai tartózkodása alatt számos keleti rítusú katolikus és ortodox pátriárkával és érsekkel találkozott.

Június 9-12. Ábel apostoli kormányzó az Amerikai Egyesült Államokban járt, ahol meglátogatta a burtoni máriapócsi kegyhelyet. A kegykép kézzel festett másolata csak napokkal később érkezett meg (a reptéri átszállásnál elkavarodott).

Június 9. Ünneplésesen lerakták az edelényi Szent János Görögkatolikus Gimnázium és Szakgimnázium kollégiumának alapkövét.

Június 10. Ezernél is több induló részvételével tartották meg az első futózarándoklatot és családi futófesztivált Máriapócon.

Június 10. Atanáz püspök Miskolcon pappá szentelte Balogh Győző diakónust.

Június 13. Henri Boulad jezsuita szerzetes tartott előadást Miskolcon.

Június 18. Fülöp metropolita Máriapócon pappá szentelte Lakatos Péter diakónust.

Június 25. Manel Nin, Görögország görögkatolikus püspök-exarchája Máriapócon pappá szentelte Erdei Tamás diakónust.

WWW.IFJUSAGIZARANDOKLAT.HU

ZARÁNDOKLAT '17

ERÉNYEK EREJÉVEL

GÖRÖGKATOLIKUS METROPÓLIA ✨ IFJUSÁGI ZARÁNDOKLAT.HU

„NEM LEHET ELREJTENI A HEGYRE ÉPÜLT VÁROST!”

[Mt 5,14]

GÖDÖLLŐ
2017. AUG. 15-19.

H I T T E L A Z E G Y E T E M E N

KERESZTÉNY GÓLYATÁBOR

/HITTELAZEGETEMEN

GOLYATABOR.EGYLELK.COM

TÁMOGATÓINK:

Háló közösség

Egyetemi Lelkészszolgálat

Palota Kft.

Alexandra

Rétki tej

FEKETE ISTVÁN

Az ima

Az ima nálam nagyon régen kezdődött. Szinte emlékeim legelején. Ülök az ágyban és egy pár száraz, öreg kéz összefogja az enyéimet.

– Mondd, kislám... És én mondtam utána az imát. Az ágy puhasága simogatott, az est zsongított, az álom a szemem körül járt és én mondtam az imát, és gyöngye gyermeki képzeletemmel felemeltem lelkem az Istenhez.

Később – a diákevek kamaszos rohanásában – az ima a templomot jelentette, ahol elcsitulnak a zürzavaros vágyak, lassúra vált a lépés, tompán koppantak a szentelt kövek és az oltár előtt lobogó örökmécs mindig megmelegített, ha kinyújtottam feléje didergő kezemet. Ekkor már nem könyvből imádkoztam és nem is a régi kis imádságokat mondtam. A kivilágosodó értelem szavakat keresett, melyek újak, szépek voltak és csak az én örömmömet, bánatomat, kérésemet vitték az Örökkévaló elé.

Aztán jött az előbbi világégés és mindig mélyen megrendített az imára zendült kürtök rivalgása s a térdre hullt harctérre induló századok halálos csendje, ahol szinte érezni lehetett az elhagyott otthonok felé szálló gondolatokat, aggodást, szeretetet, igazi imát, ami hangtalanul szárnyalt a halál felé induló férfiak lelkéből.

Ó, milyen kicsik és mégis mennyire férfiak voltak ezek a katonák, akik káromkodva ébredtek, káromkodva feküdtek és csak itt döbrentek rá, hogy az igazi kiállás hitben, vérben, fájdalomban, betegségben – és imádságban akár ezrek előtt a nyílt terek porában: az egyetlen és valódi férfiasság.

Aztán jött a zuhanás Trianon halálos völgyébe. Jött a megalázás, a szégyen, az elesettség, szegénység, járvány és jöttek az imák. Az egész nemzet megtanult imádkozni és nem szégyell-

ték már a férfiak sem – egy-egy „szóra” – befordulni a templomba. Ezek a férfiak többnyire megjárták a harctereket és megtanulták, hogy egyetlen félelem örökös, csak nem a halálfélelem, hanem az istenfélelem. És ahogy az imádság felé fordult a nemzet, úgy emelkedtünk ki a halálra ítéltétség posványából.

Amilyen csendesek lettünk, olyan hangos volt körülöttünk a győztesek páholya, és amilyen fennhéjázók voltak ők, olyan alázatosak lettünk mi, mert akkor éreztük már, hogy az alázatosság nálunk nincsen nagyobb a világon. És elhallgatott körülöttünk az erőszak süvöltése, mert halkán szólni kezdtek a kassai harangok és meghallhatták az egész világon, amikor a dombban a magyarok Te Deumot imádkoztak. Nagy, szent pillanatokban mindig az ima volt velünk, mellettünk, értünk. Nagy örömeinkben, nagy sírásokban, csendben és viharokban: ima, ima. És most mégis mind több helyen hallom, olvasom, hogy valaki imádj a lencsefőzeléket, imádj a karórját, imádj a kirándulást és a táncot. Prédá lett ez a szó, melyet magyar paraszttól sohasem hallott senki, és elkopott lassan, mint a kocsmaküszöb.

Mindenki „imád” mindent. A lovát, a szeretőjét, a nyakkendőjét... megszenteltelenítve egy szót, az emberi lélek néma himnuszát, tisztaság, a kérés, a vigasz, a félelem, az istenkeresés egyetlen, utolsó felkiáltását, amikor már nincs semmi, de semmi segítség, mentsvár, csak az ima.

Ne imádj hát mindent, édes Magyarom, ne szórd lelked aranyát, nyelved szépségét a rombolás disznai elé, ne imádj semmit, csak az Istent, mert nem tudod, milyen idők jönnek és, nincs az a vihar, mely elpusztíthatna, ha veled van az imádság, és veled van az Isten.

NEMZETÜNK APOSTOLA ÉS HATALMAS PÁRTFOGÓJA, SZERETETT KIRÁLYUNK, SZENT ISTVÁN KIRÁLY, KI ŐSEINKET A HIT VILÁGOSÁGÁRA HOZTAD, MEGTÉRT NÉPEDNEK TEMPLOMOKAT ÉS ISKOLÁKAT EMELTÉL, SZEGÉNYEIT, ÁRVÁIT ÉS ÖZVEGYEIT SZERETŐ ATYAKÉNT TÁPLÁLTAD ÉS ÍGY MŰVELTTÉ, BOLDOGGÁ IPARKODTÁL TENNI NEMZETEDET; A TE TÖMÉRDEK FÁRADOZÁSOD, KIÁLLOTT KÜZDELMEID ÉS MINDEZEKEL SZERZETT NAGY ÉRDEMEID MIATT GYERMEKI ÉS MOST IS ALATTVALÓI BIZALOMMAL FORDULUNK HOZZÁD, Ó, APOSTOLI SZENT KIRÁLYUNK, ÉS KÉRÜNK, NE VOND MEG HATHATÓS PÁRTFOGÁSODAT A TE MAGYAR NÉPEDTŐL, MELYET ANNYI MUNKÁVAL MEGTÉRÍTETTÉL. KÉRJ SZÁMÁRA BUZGÓ APOSTOLOKAT; ESZKÖZÖLD KI A HIT EGYSÉGÉT, AZ ERKÖLCSÖS ÉLETET, HOGY ÜDVÖSSÉGES TÖRVÉNYEID ÉS AZ IGAZ ATYAI SZÍVEDBŐL FAKADT INTELMEID SZERINT, A SZERETETBEN EGYESÜLVE AZ EGY IGAZ HITBEN ÁLLHATATOSAN MEGMARADJUNK, SZENT ÉLETED NYOMDOKAIT KÖVESSÜK ÉS ÍGY EGYKOR VELED EGYÜTT AZ ÖRÖK BOLDOGSÁGBAN ŪRUNKAT, ISTENÜNKET VÉG NÉLKŪL ÁLDJUK ÉS DICSÉRJŪK.

MÁRIAPÓCS

BÚCSÚK ÉS ZARÁNDOKLATOK RENDJE 2017

Hétköznapi Liturgikus rend:

07:30 Imaóra,
17:00 Szent Liturgia, utána vecsernye

Hétköznapra eső ünnepek liturgikus rendje:

08:30 Utrenye, 10:00 Szent Liturgia,
17:00 Szent Liturgia, utána vecsernye

Vasárnapi liturgikus rend:

06:45 Utrenye, 08:00 Szent Liturgia,
10:00 Szent Liturgia,
17:00 Szent Liturgia, utána Vecsernye

**MINDEN SZENT LITURGIA ALATT
LEHETŐSÉGET BIZTOSÍTUNK GYÓNÁSRA.**

MÁRIAPÓCSI LELKIGYAKORLATOS- ÉS ZARÁNDOKHÁZ

Tel: +36-42-585-020
E-mail: pocsizarandokhaz@gmail.com,
4326 Mária Pócs Kossuth tér 17.

MÁRIAPÓCSI KEGYTEPLOM

Tel: +36-42-385-142
E-mail: pocskegyhely@gmail.com,
4326 Mária Pócs Kossuth tér 25.

- Augusztus 7–12. Ifjúsági gyalogos zarándoklat
Augusztus 12–13. Nagyboldogasszony-napi búcsú
Augusztus 27. Tanévkezdők zarándoklata
Szeptember 5. A kegykép hazahozatalának emléknapja
A csodálatos könnyeket őrző kendő elővétele
Szeptember 9. A Munkácsi Görögkatolikus Egyházmegye búcsúja
Szeptember 9–10. Kisboldogasszony-napi búcsú
Szeptember 15. Szlovákiai szlovák ajkú görögkatolikusok zarándoklata
Szeptember 17. A Szent Kereszt felmagasztalásának a búcsúja
A katolikus cigány közösségek zarándoklata
Szeptember 23. A szlovákiai magyar esperesi kerület zarándoklata
Szeptember 29. Kárpátaljai Római Katolikus Egyházmegye zarándoklata
Szeptember 30. A Bazilita harmadrend zarándoklata
Október 1. Az Istenszülő oltalma. A házaspárok és családok búcsúja és az Európai Máriás Háló napja
Október 7. Orvosok és gyógyszerészek zarándoklata
Máramarosi Görögkatolikus Püspökség román ajkú zarándoklata
Október 8. Újságírók zarándoklata
Október 14. Szeretetszolgálatok zarándoklata
Október 21. Erdők, mezők szolgáinak zarándoklata
November 4. A kegykép első könnyezésének emléknapja
Az ifjúság búcsúja. Az érettségizők zarándoklata
November 12. Szent Mihály főangyal ünnepe
– A kegytemplom búcsúja
November 18. Nagy ministránstalálkozó
November 19. Az Istenszülő templomba vezetésének búcsúja
December 10. Szent Anna csodálatos fogadásának emléknapja
Gyermekáldást várók, gyermekáldásért fohászok zarándoklata
December 24. Pócsi betlehemes

www.mariapocskegyhely.hu

www.mariapocsizarandokhaz.hu